

UCHWAŁA Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa
z dnia 27 kwietnia 2017 roku

w sprawie zmiany UCHWAŁY NR XXVIII/175/2016 RADY GMINY ŁABOWA z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Łabowa

Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 11 ust. 3 i w związku z art. 6 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.), Rada Gminy Łabowa uchwala, co następuje:

§ 1.

W Uchwale Nr XXVIII/175/2016 Rady Gminy Łabowa z dnia 7 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Łabowa, wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„ § 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Łabowa, w granicach określonych w załącznikach do niniejszej Uchwały:

- Załącznik nr 1 – Obszar w centrum m. Łabowa – Mapa nr 1, 2, 3.
- Załącznik nr 2 – Obszar w centrum m. Czaczów – Mapa nr 1, 2.
- Załącznik nr 3 – Obszar w centrum m. Maciejowa – Mapa nr 1, 2, 3.
- Załącznik nr 4 – Obszar w centrum m. Kamianna – Mapa nr 1, 2.
- Załącznik nr 5 – Obszar w centrum m. Nowa Wieś – Mapa nr 1, 2, 3.
- Załącznik nr 6 – Obszar w centrum m. Roztoka Wielka – Mapa nr 1, 2.”

2) Załączniki od nr 1 do nr 6 do Uchwały NR XXVIII/175/2016 otrzymują brzmienie określone w załącznikach od nr 1 do nr 6 do niniejszej Uchwały.

3) § 2 otrzymuje brzmienie:

„ § 2 Obszary, o których mowa w § 1, wyznaczone zostały na podstawie diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik nr 7.”

4) Załącznik nr 7 do Uchwały NR XXVIII/175/2016 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 7 do niniejszej Uchwały.

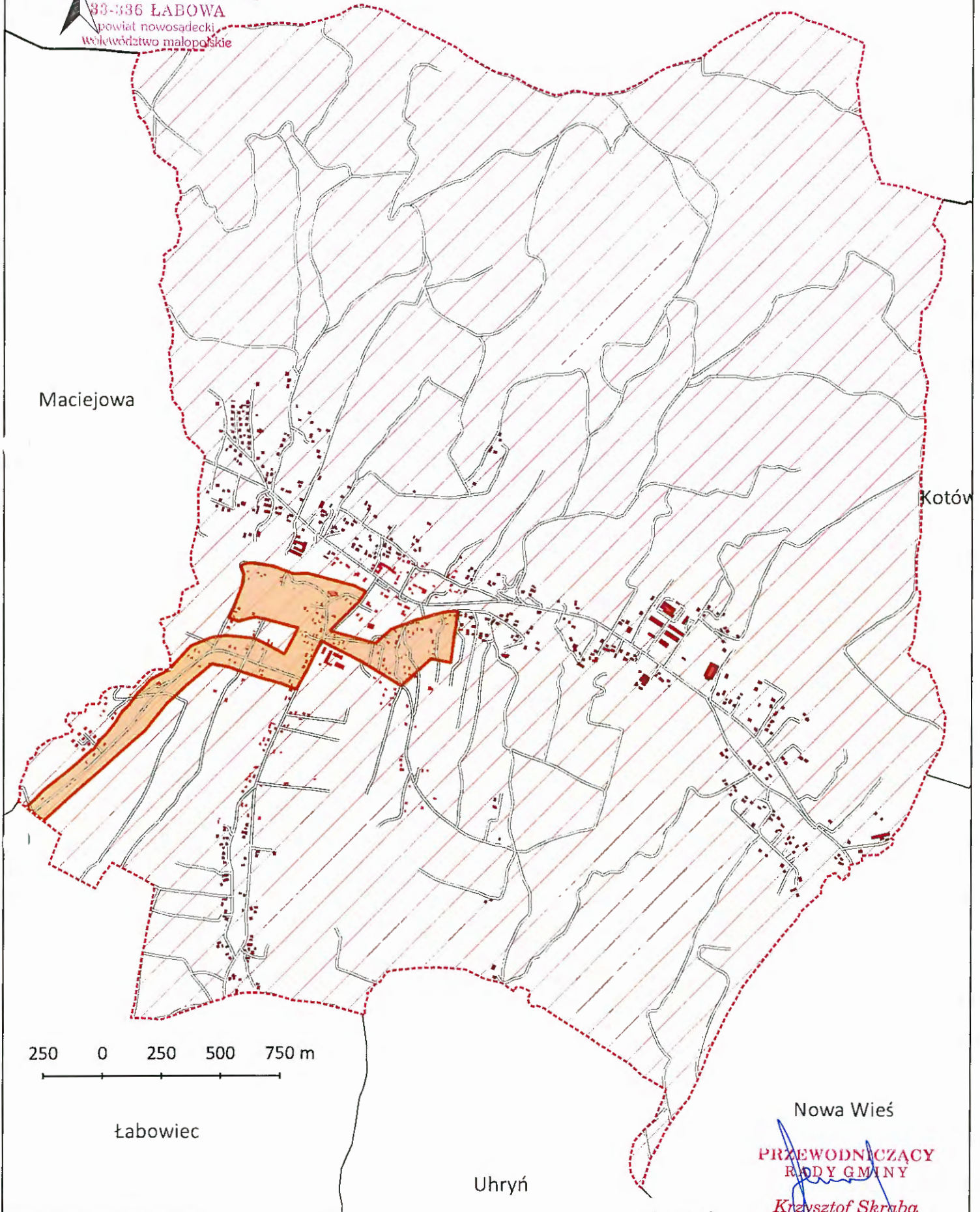
§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łabowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Krzysztof Skraba

250 0 250 500 750 m

Łabowiec

Uhryń

Nowa Wieś

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skraba

Legenda

- granica miejscowości Łabowa
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - część wsi Łabowa

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017.

Zakres opracowania: Mapa 1

Skala

Gmina Łabowa - Miejscowość Łabowa

1:20 000

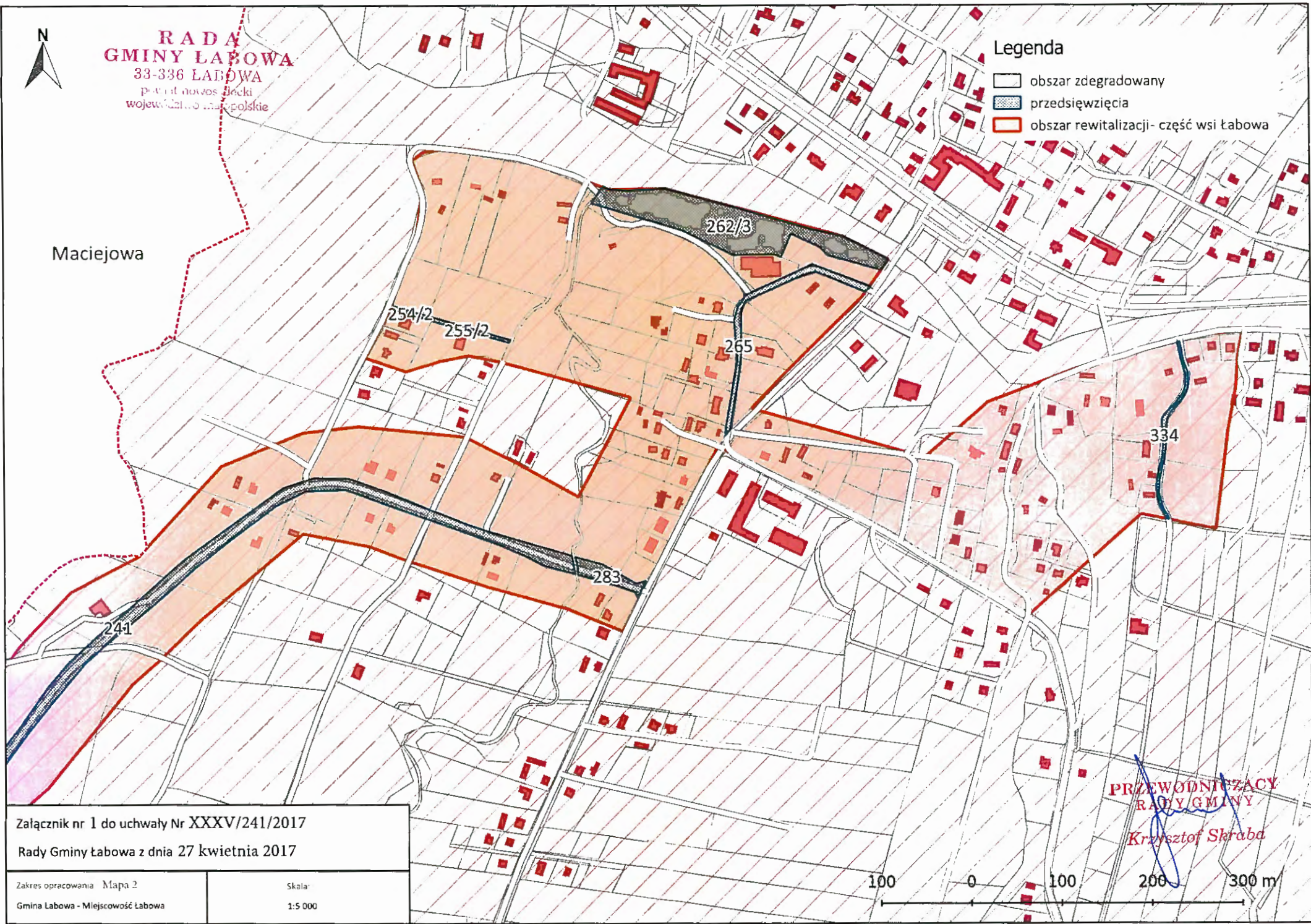

**RADA
GMINY ŁĄBOWA**
33-336 ŁĄBOWA
powiat nowosielecki
województwo małopolskie

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Łąbowa

Maciejowa

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łąbowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 2
Gmina Łąbowa - Miejscowość Łąbowa

Skala:
1:5 000

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Krzysztof Skraba

**RADA
GMINY ŁABOWA**
33-336 ŁABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Maciejowa

241

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji - część wsi Łabowa

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XXXV/241/2017

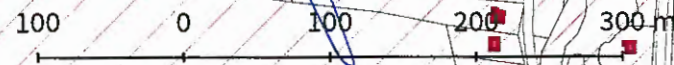
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 3

Skala:

Gmina Łabowa - Miejscowość Łabowa

1:5 000

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

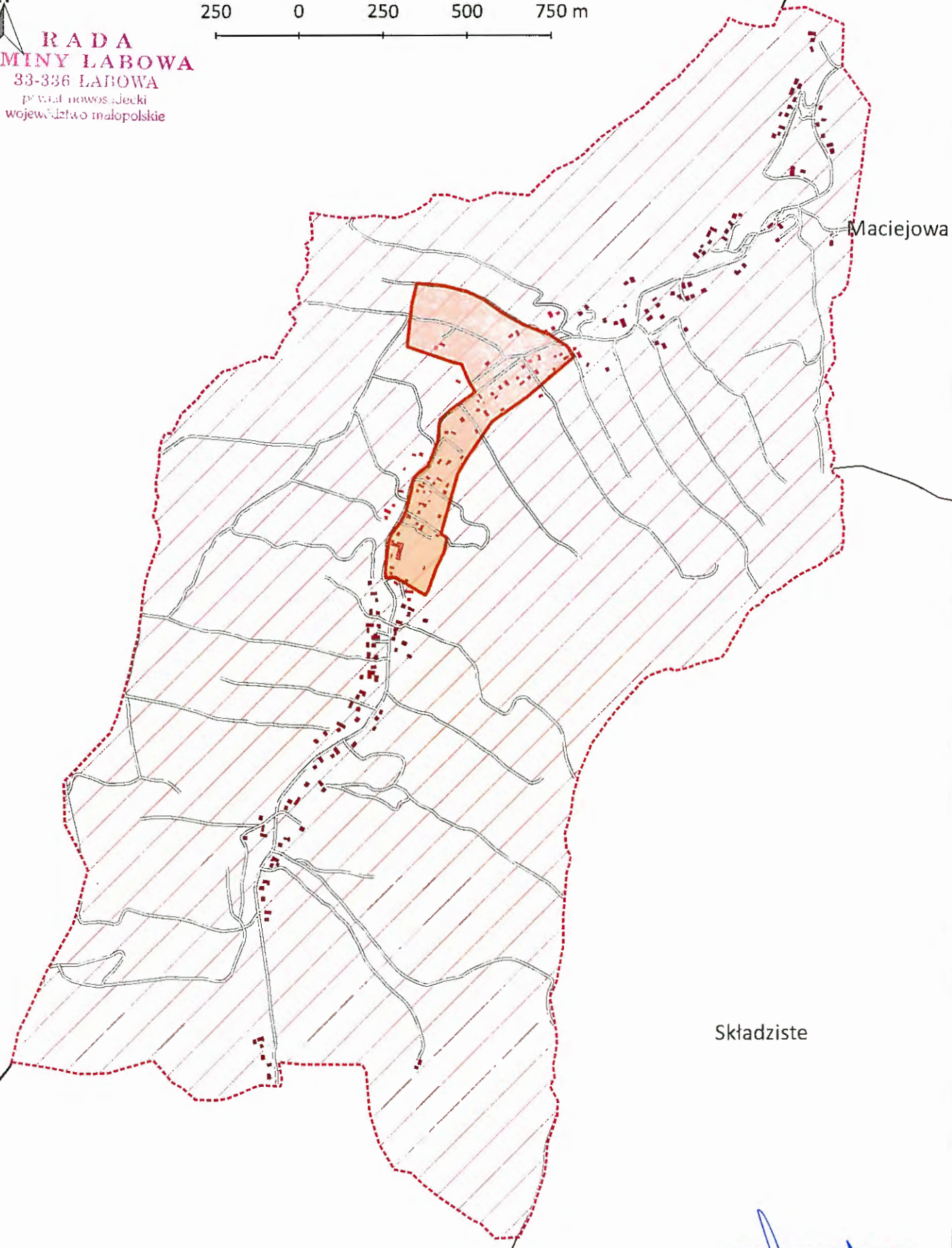
Krzysztof Skrabu

**RADA
GMINY ŁABOWA**
33-336 ŁABOWA
p.w.a.ł. nowosielecki
województwo małopolskie

250 0 250 500 750 m

Składziste

Barnowiec

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skraba

Legenda

- granica miejscowości Czaczów
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji- część wsi Czaczów

Załącznik nr 2 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 1

Skała

Gmina Łabowa - Miejscowość Czaczów

1:15 000

RADA
GMINY ŁABOWA

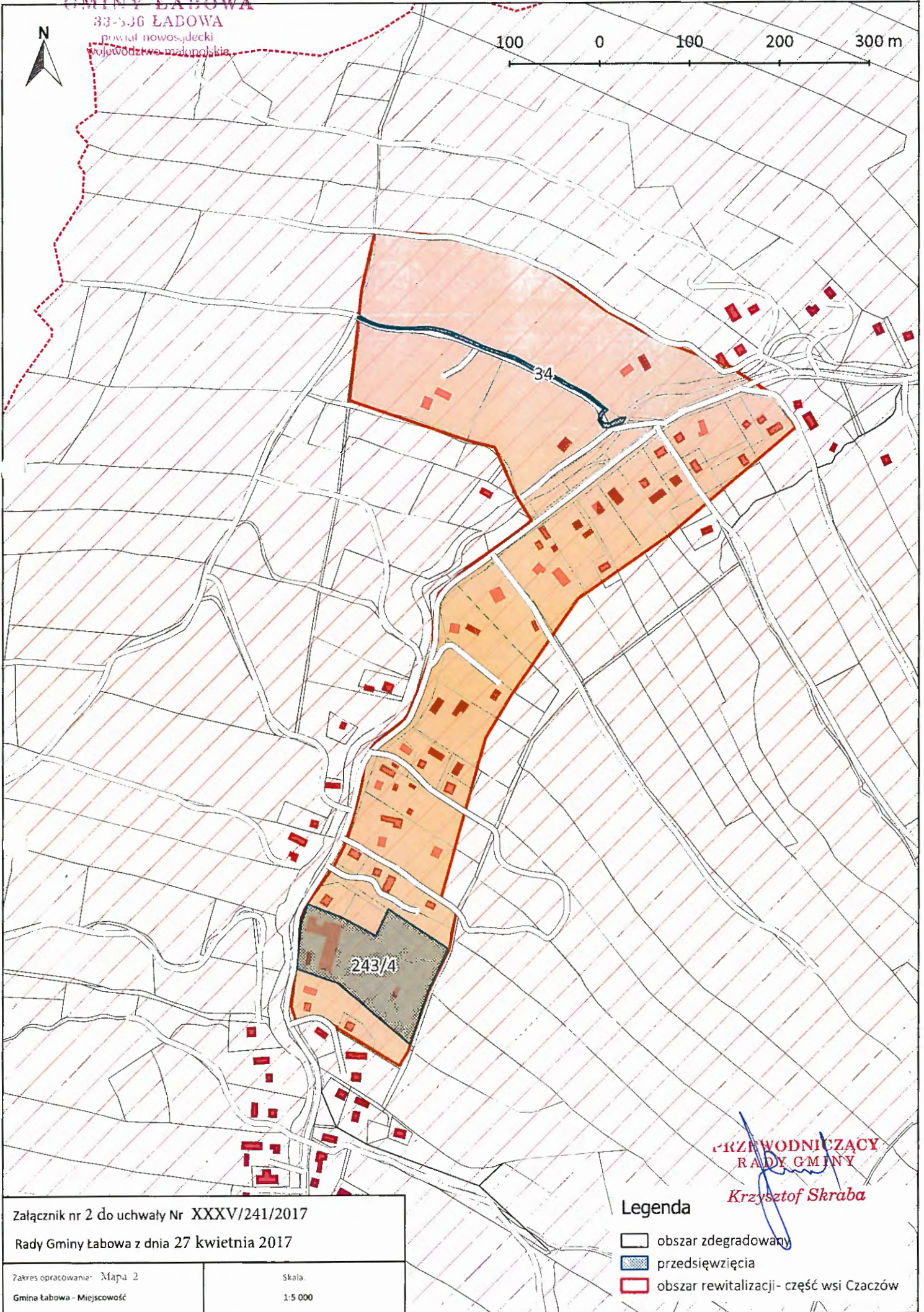
33-536 ŁABOWA

powiat nowosądecki

województwo małopolskie

100 0 100 200 300 m

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Krzysztof Skraba

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Czaczów

Załącznik nr 2 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 2

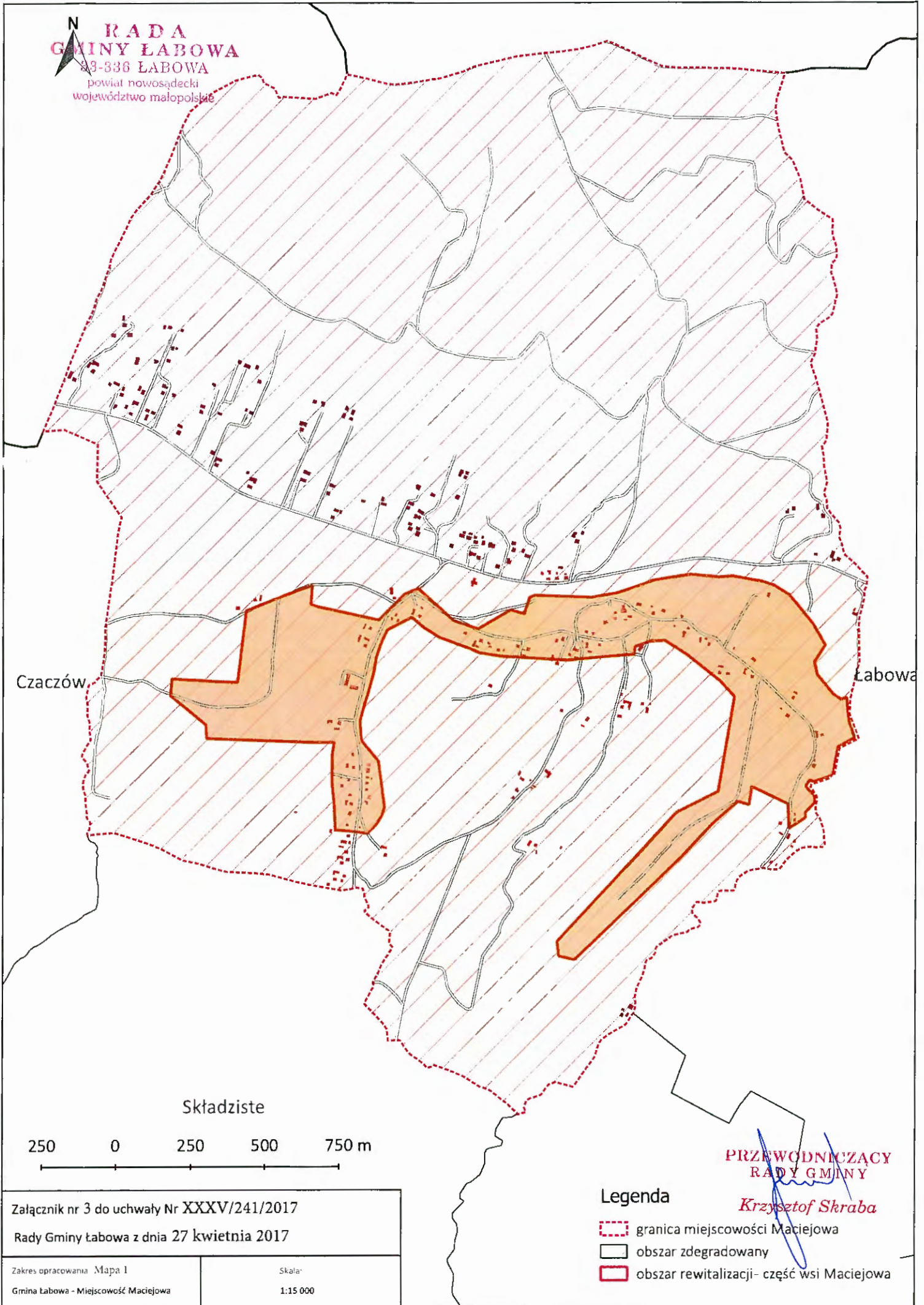
Skala:

1:5 000

Gmina Łabowa - Miejscowość

Czaczów

Czaczów

Łabowa

Składziste

250 0 250 500 750 m

Załącznik nr 3 do uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania Mapa 1
Gmina Łabowa - Miejscowość Maciejowa

Skala
1:15 000

Legenda

- granica miejscowości Maciejowa
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji- część wsi Maciejowa

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skraba

**RADA
GMINY LABOWA**
33-336 LABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Załącznik nr3 do uchwały Nr XXXV/241/2017

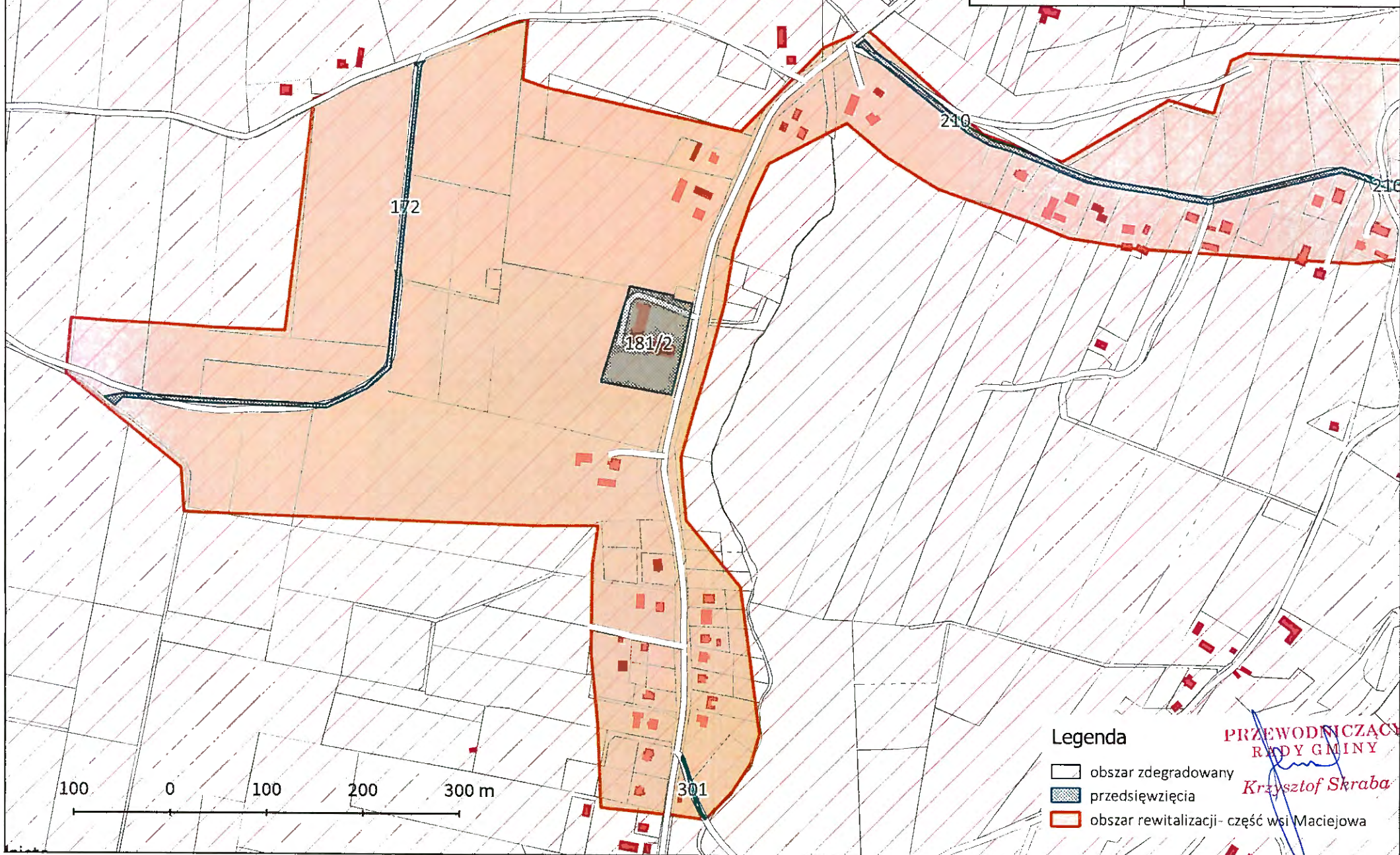
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 2

Skala

Gmina Łabowa - Miejscowość Maciejowa

1:5 000

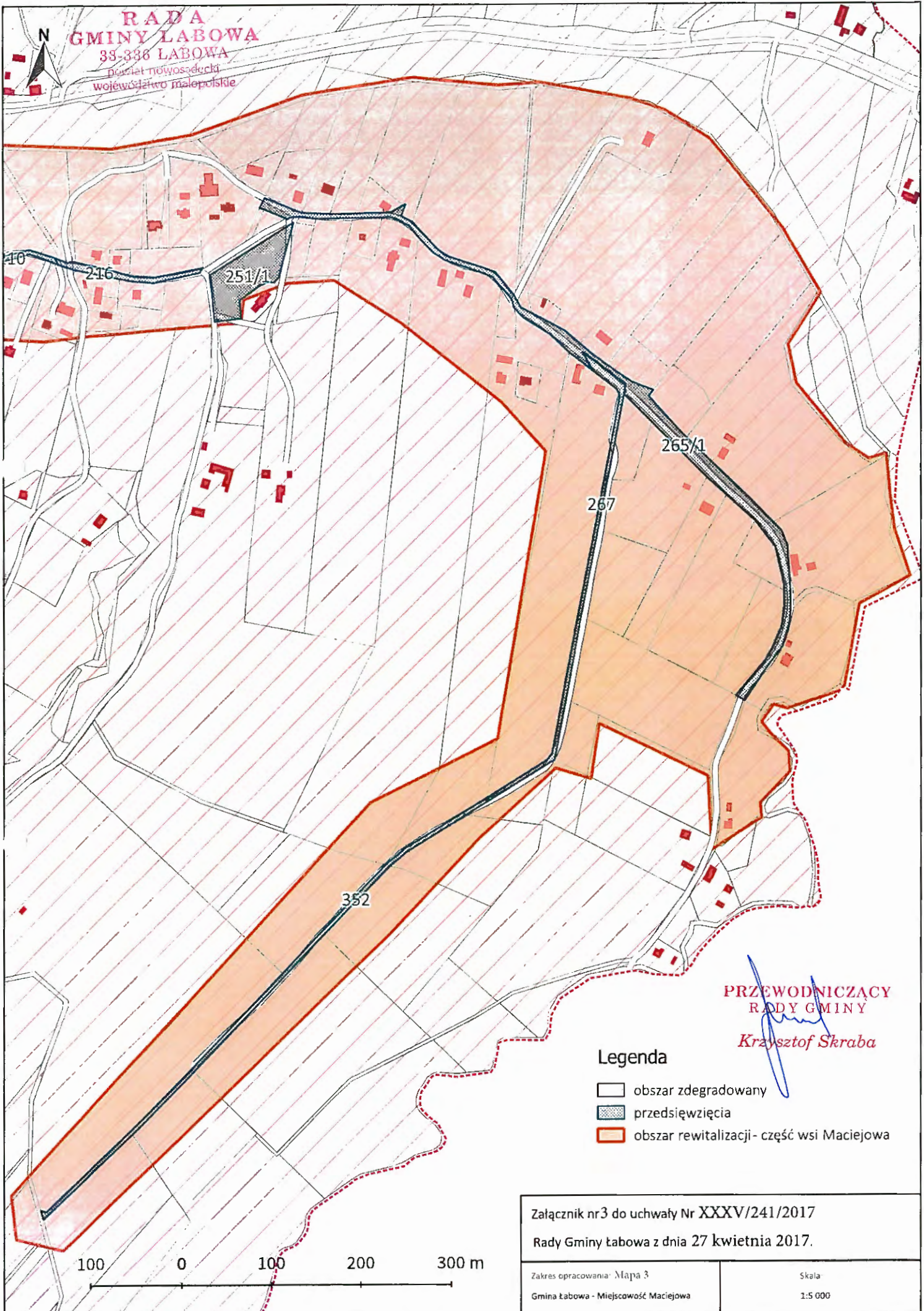
100 0 100 200 300 m

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Maciejowa

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Krzysztof Skraba

**RADA
GMINY ŁABOWA**
38-336 ŁABOWA
Powiat nowosądecki
województwo małopolskie

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Krzysztof Skraba

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Maciejowa

Załącznik nr3 do uchwały Nr XXXV/241/2017 Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017.	
Zakres opracowania: Mapa 3 Gmina Łabowa - Miejscowość Maciejowa	Skala 1:5 000

**RADA
GMINY ŁABOWA**
33-336 ŁABOWA
pow. i st. nowos. dekl.
województwo małopolskie

Legenda

- granica miejscowości Kamianna
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji- część wsi Kamianna

Gmina
Grybów

Kotów

Nowa Wieś

Gmina
Krynica-Zdrój

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skrabka

250 0 250 500 750 m

Załącznik nr 4 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania Mapa 1
Gmina Łabowa - Miejscowość Kamianna

Skala
1:20 000

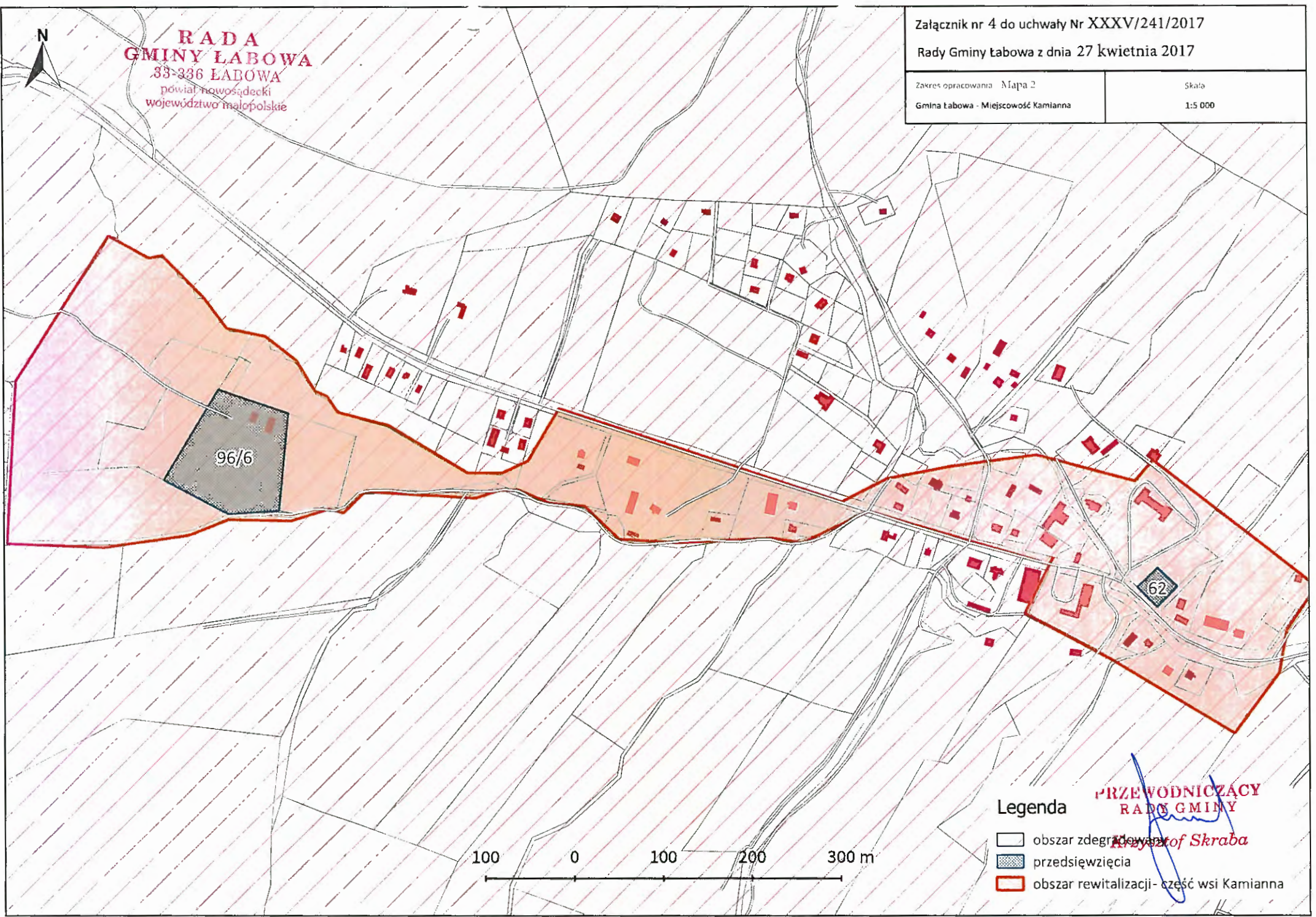

**RADA
GMINY ŁABOWA**
33-336 ŁABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Załącznik nr 4 do uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 2
Gmina Łabowa - Miejscowość Kamianna

Skala
1:5 000

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji - część wsi Kamianna

**PRZEWODNICZĄCY
RADA GMINY**

Przewodniczący
Krzysztof Skraba

**RADA
GMINY ŁABOWA**

33-336 ŁABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Łabowa

Kotów

Kamianna

Uhryń

Krzyżów

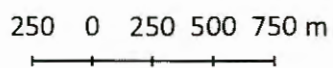
Łosie

Roztoka Wielka
**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skraba

Legenda

- granica miejscowości Nowa Wieś
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji- część wsi Nowa Wieś

Załącznik nr 5 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania Mapa 1

Gmina Łabowa - Miejscowość Nowa Wieś

Skala

1:30 000

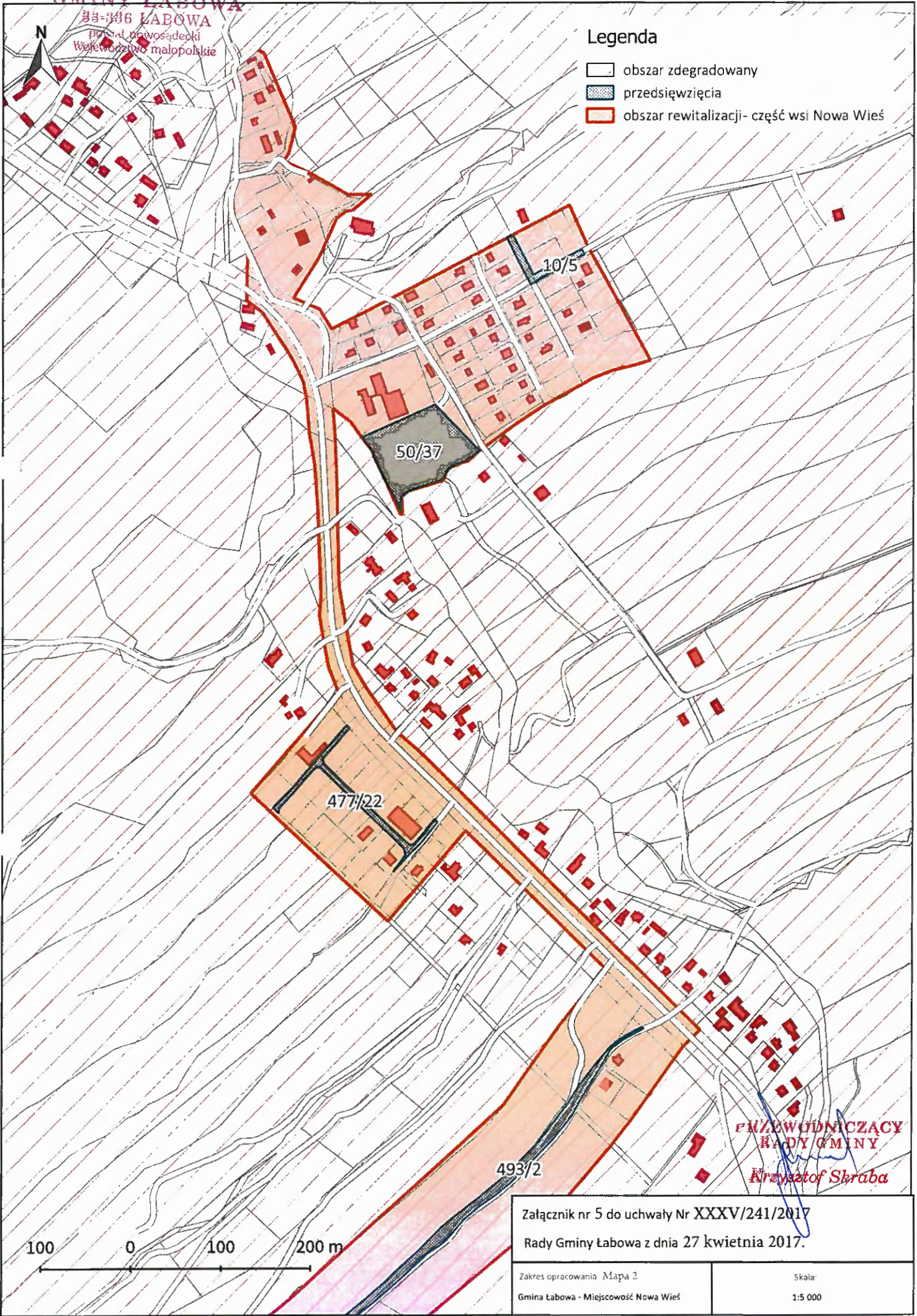

**RADA
GMINY ŁABOWA**

33-306 ŁABOWA
powiat nowosądecki
Województwo małopolskie

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Nowa Wieś

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Krzysztof Skarba

Załącznik nr 5 do uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017.

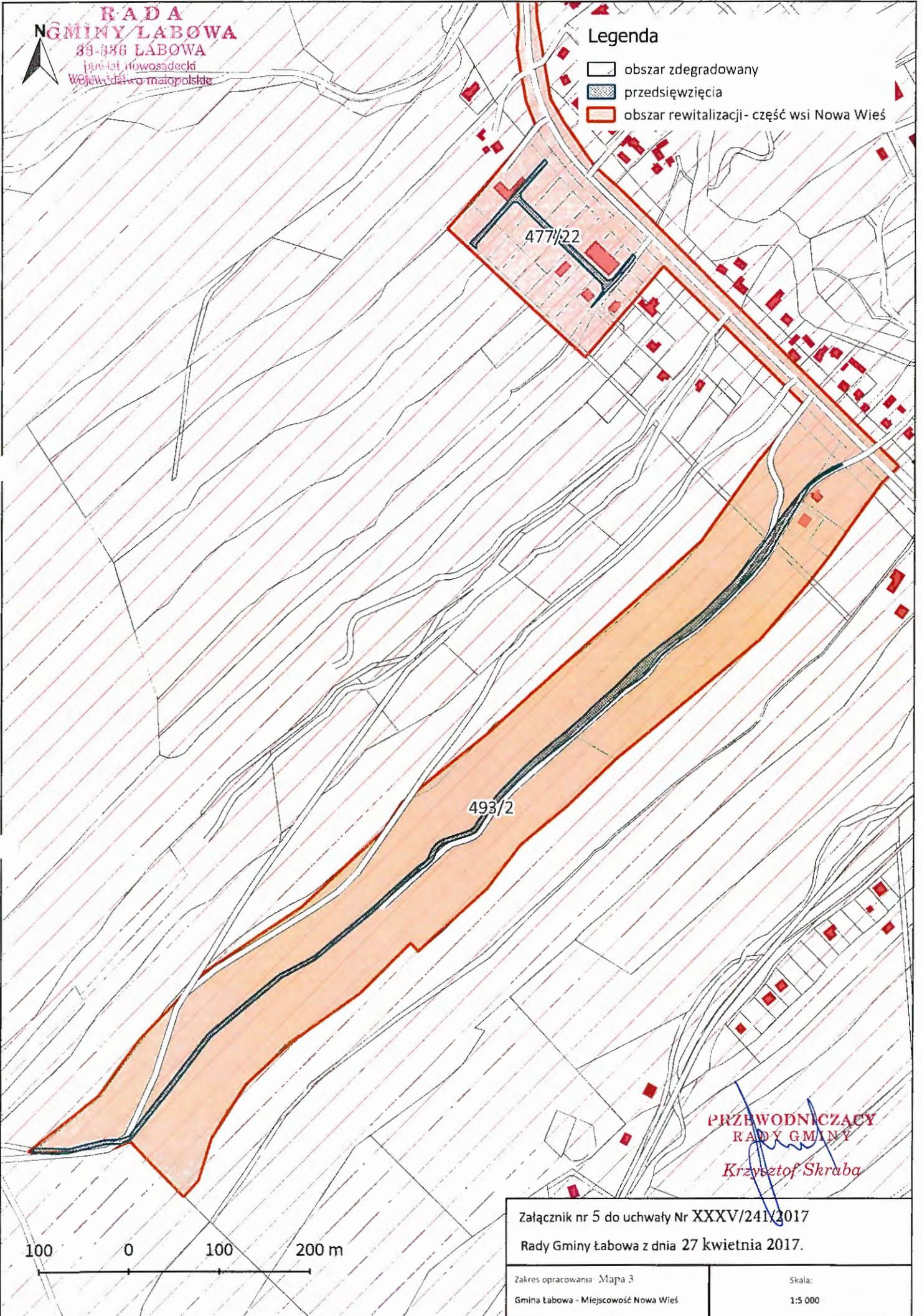
Zakres opracowania: Mapa 2 Gmina Łabowa - Miejscowość Nowa Wieś	Skala: 1:5 000
--	-------------------

100 0 100 200 m

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Nowa Wieś

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Krzysztof Skraba

Załącznik nr 5 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017.

Zakres opracowania: Mapa 3
Gmina Łabowa - Miejscowość Nowa Wieś

Skala:
1:5 000

**RADA
GMINY ŁABOWA**

33-336 ŁABOWA

powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Legenda

- granica miejscowości Roztoka Wielka
- obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - część wsi Roztoka Wielka

Gmina
Krynica-Zdrój

Krzyżówka

Łosie

Gmina
Krynica-Zdrój

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Krzysztof Skraba

Załącznik nr 6 do uchwały Nr XXXV/241/2017

Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

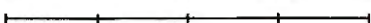
Zakres opracowania: Mapa 1

Gmina Łabowa - Miejscowość Roztoka Wielka

Skala:

1:20 000

250 0 250 500 750 m

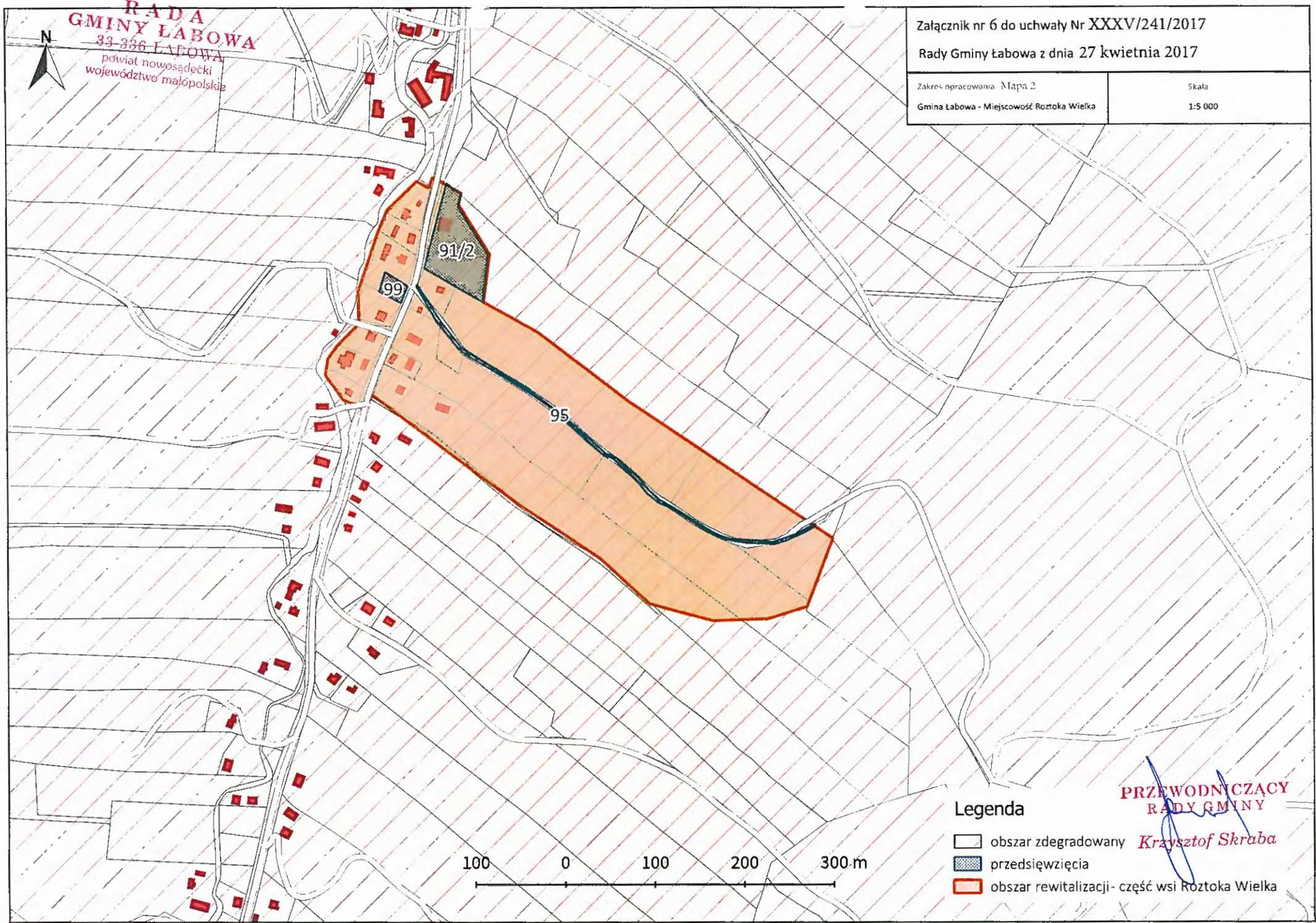
RADA
GMINY ŁABOWA
33-336 ŁABOWA
powiat nowosądecki
województwo małopolskie

Załącznik nr 6 do uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017

Zakres opracowania: Mapa 2
Gmina Łabowa - Miejscowość Rozтока Wielka

Skala
1:5 000

Legenda

- obszar zdegradowany
- przedsięwzięcia
- obszar rewitalizacji- część wsi Rozтока Wielka

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Krzysztof Skraba

**Załącznik nr 7 do Uchwały Nr XXXV/241/2017
Rady Gminy Łabowa z dnia 27 kwietnia 2017r.**

DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ŁABOWA

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Czym jest ta diagnoza?.....	4
1.2 Definicje podstawowych pojęć.....	4
2. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH	7
2.1 Strefa przestrzenno – funkcjonalna oraz techniczna	8
2.1.1 Położenie	8
2.1.2 Rys historyczny	10
2.1.3 Infrastruktura techniczna i budownictwo	11
2.1.4 Budynki użyteczności publicznej	17
2.1.5 Kultura	21
2.1.6 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych	22
2.1.7 Bezpieczeństwo gminne	24
2.1.8 Identyfikacja problemów w sferze przestrzenno – funkcjonalnej oraz technicznej 25	
2.2 Strefa środowiskowa	26
2.2.1 Zasoby i stan środowiska naturalnego	26
2.2.2 Zagrożenie powodziowe i osuwiskowe	29
2.2.3 Identyfikacja problemów w strefie środowiskowej	30
2.3 Strefa gospodarcza	31
2.3.1 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa 31	
2.3.2 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy	32
2.3.3 Identyfikacja problemów w obszarze gospodarczym	34
2.4 Strefa społeczna.....	35
2.4.1 Struktura demograficzna	36
2.4.2 Struktura ekonomiczna ludności według wieku	38
2.4.3 Poziom i struktura bezrobocia	39
2.5 Pomoc społeczna	45
2.6 Edukacja i wychowanie przedszkolne	50
2.7 Struktura organizacji pozarządowych	53
2.8 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym	53
3. DELIMITACJA OBSZARÓW KRYZYSOWYCH	55
3.1 Analiza wskaźnikowa	55
3.2 Wyznaczenie obszarów problemowych	59

Spis Map	72
Spis Tabel	72
Spis Wykresów	74
Spis Fotografii.....	74

1. WPROWADZENIE

1.1. Czym jest ta diagnoza?

Niniejsza diagnoza jest wstępną wersją części diagnostycznej Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa na lata 2016-2022. Diagnoza została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych na dzień 30 maj 2016 r. i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych.

Ponieważ niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji. Aby ułatwić wnoszenie poprawek a następnie wprowadzanie ich do dokumentu, w tej jego wersji została użyta numeracja poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów, która będzie zasadniczo zachowana w dokumencie docelowym. Struktura diagnozy jest zgodna z dyspozycjami zawartymi w Ustawie z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji. Przedmiotowy dokument obejmuje:

- a) Diagnozę zjawisk kryzysowych,
- b) Wyznaczenie obszaru do rewitalizacji.

W kolejnych częściach rozdziału „Diagnoza zjawisk kryzysowych” analizowano zarówno czynniki i zjawiska kryzysowe, jak i lokalne potencjały, jakie mogą być wykorzystane w procesie rewitalizacji, a wreszcie – diagnozowano charakter i skalę potrzeb rewitalizacyjnych w danym aspekcie. Na tej podstawie – po analizie przestrzennego rozkładu zjawisk kryzysowych – zaproponowano granice obszaru rewitalizacji.

1.2 Definicje podstawowych pojęć

W niniejszej diagnozie pojawiają się liczne terminy specjalistyczne, wymagające zdefiniowania. W ramach procesu rewitalizacji w Gminie Łabowa przyjmuje się, że wymienione poniżej terminy będą używane w opisanym znaczeniu. Z uwagi na to, że część ze zdefiniowanych tu pojęć ma z kolei swoje definicje ustawowe (nie zawsze wygodne do celów planistycznych, zarządczych czy komunikacyjnych), ilekroć w samym tekście diagnozy lub w wynikających z niej programów strategicznych i średnioterminowych używa się poniższych pojęć w ich znaczeniu ustawowym, będzie to za każdym razem wyraźnie zaznaczone. W przypadku braku takiego zaznaczenia rozumie się, że chodzi o znaczenie pojęć opisane poniżej.

Definicje pojęć:

1. **BEZDOMNOŚĆ** to kryzysowy stan egzystencji osoby nie posiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, dotkniętej ewidentną i trwałą deprivacją potrzeby schronienia, której ta osoba nie jest w stanie zapobiec.
2. **BEZROBOCIE** polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.
3. **EWALUACJA** to zaplanowany proces badania uzyskiwanych przez poszczególne programy rezultatów (bezpośrednich, mierzalnych korzyści dla beneficjenta), oraz przeliczania tych rezultatów według przyjętego systemu wskaźników i wag, w celu oceny skuteczności realizacji całego programu rewitalizacji.
4. **INTEGRACJA SPOŁECZNA** - z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.
5. **KAPITAŁ SPOŁECZNY** to sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności, tworząca warunki do faktycznego współdziałania jednostek we

wspólnym interesie i rozwijania pomiędzy tymi jednostkami realnych kooperacji o różnych celach.

6. **MARGINALIZACJA** oznacza spadek znaczenia danej jednostki lub grupy społecznej w społeczeństwie, osłabienie jej wpływu na życie społeczne, subiektywne odbieranie jej głosu przez resztę społeczeństwa jako mało ważnego. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).
7. **MONITORING** to obserwowanie jakiegoś procesu i odnotowywanie jego zmieniającego się stanu w celu uzyskania wiedzy o jego przebiegu. W odniesieniu do Gminnego Programu Rewitalizacji monitoring to bieżące gromadzenie informacji o terminowości realizacji elementów GPR i uzyskanych produktach (bezpośrednich wynikach mierzalnych np. w jednostkach fizycznych lub finansowych).
8. **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ** - według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.
9. **OBSZAR ZDEGRADOWANY** - Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:
  - 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
  - 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
  - 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
  - 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.
10. **OBSZAR REWITALIZACJI** – obszar wyznaczony w Programie Rewitalizacji obejmujący całość lub część obszaru kryzysu (obszaru zdegradowanego), cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju gminy, przygotowywana lub prowadzona jest rewitalizacja.
11. **REWITALIZACJA** to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Programu Rewitalizacji.
12. **RÓWNOŚĆ SZANS** to realna możliwość korzystania z posiadanych praw na równi z innymi, niezablokowana przez stereotypy społeczne, obyczaje, wpojone obawy itp. Równość szans dotyczy obiektywnych możliwości samorealizacji (np. dostępu do: wykształcenia, zatrudnienia, możliwości rozwijania talentów i bogacenia się) oraz szans subiektywnych (wyuczonych postaw i nawyków, utrwalonych przekonań, ukształtowanego społecznie poziomu wiary we własne siły itp.).

13. **SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA** w rozumieniu Rady Europy – spójność społeczna to zdolność społeczeństwa do zapewnienia dobrobytu wszystkim swoim członkom, zminimalizowania różnic i uniknięcia polaryzacji. W praktyce istotą spójności społecznej jest budowanie takich relacji społecznych, aby naturalna różnorodność wzbogacająca społeczeństwo nie przeradzała się w bolesne podziały generujące nieufność i wrogość między grupami społecznymi a nawet w segregację społeczną.
14. **UBÓSTWO** to stan doznawania przez kogoś przynajmniej jednego z dwóch problemów:
- głęboki niedostatek – jego dochody ekwiwalentne na członka rodziny są niższe niż 60% mediany takich dochodów w danym kraju (kryterium dochodowe),
  - głęboka deprywacja materialna – brak środków na wydatki związane z realizacją podstawowych, uzasadnionych potrzeb: opłacenia bieżących rachunków za czynsz i energię, ogrzania domu, pokrycia niespodziewanych wydatków, zjedzenia przynajmniej raz na dwa dni posiłku z odpowiednią ilością białka, spędzenia tygodnia urlopu rocznie poza miejscem zamieszkania, posiadania podstawowych udogodnień technicznych standardowych dla danego społeczeństwa (kryterium wydatkowe).
15. **UZALEŻNIENIE** zgodnie z obowiązującą w Polsce Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 uzależnienie rozpoznaje się, jeśli trzy lub więcej z następujących objawów występowało łącznie przez co najmniej 1 miesiąc lub, jeżeli utrzymywało się krócej niż 1 miesiąc, to występowało w sposób powtarzający się w okresie 12 miesięcy:
1. Silne pragnienie lub poczucie przymusu użycia
  2. Upośledzenie kontroli nad zachowaniem związanym z używaniem, tj. nad jego rozpoczynaniem, kończeniem oraz poziomem użycia,
  3. Fizjologiczne objawy stanu abstynencyjnego pojawiające się, gdy użycie jest ograniczane lub przerywane,
  4. Wzrost tolerancji tj. konieczność przyjmowania istotnie wzrastających ilości substancji, w celu osiągnięcia pożądanego efektu.
  5. Silne pochłonięcie sprawą używania przejawiające się istotną zmianą dotychczasowych zamiłowań i zainteresowań porzucanych lub ograniczanych z powodu używania,
  6. Uporczywe używanie, pomimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw, choć charakter i rozmiar szkód są już danej osobie znane.
16. **WŁĄCZENIE SPOŁECZNE** to odnosząca się do danej jednostki jej realna możliwość faktycznego uczestniczenia w relacjach społecznych – funkcjonowanie w kręgu znajomych, zawieranie przyjaźni, podejmowanie pracy, doznawanie szacunku i uznania itp. – oraz faktyczne korzystanie z tych możliwości przez jednostkę według jej własnych potrzeb.
17. **WYKLUCZENIE SPOŁECZNE** to doznawany przez jednostkę lub grupę faktyczny brak możliwości lub znaczne utrudnienie pełnienia ról społecznych dostępnych dla innych, nawiązywania normalnych relacji społecznych, korzystania z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenia zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Wykluczona społecznie jest jednostka lub grupa, która w sensie formalnym należy do danego społeczeństwa i chce uczestniczyć w jego życiu czynnie, lecz nie może z powodów będących poza jej kontrolą.

2. DIAGNOZA ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Uwagi metodologiczne

W celu dokonania analizy obecnej sytuacji w Gminie Łabowa pozyskano dane z Urzędu Gminy Łabowa, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego, Głównego Urzędu Statystycznego jak również z ogólnodostępnych publikacji i opracowań specjalistycznych. Zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777z późn.zm.) oraz *Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020* pozyskane dane pogrupowano i przedstawiono w ramach następujących stref:

- ✓ Przestrzenno – funkcjonalnej,
- ✓ Technicznej,
- ✓ Środowiskowej,
- ✓ Gospodarczej,
- ✓ Społecznej.

Jako jednostki referencyjne przyjęto w niniejszym opracowaniu poszczególne sołectwa i większość analizowanych tu wskaźników odnosi się do każdego z nich. W przypadku braku możliwości pozyskania danych w podziale na poszczególne sołectwa przedstawiono je w odniesieniu do całej gminy. Pozwoli to interesariuszom programu rewitalizacji na poznanie tła i różnych uwarunkowań sytuacji gminy i jej mieszkańców.

Wskaźniki użyte do delimitacji obszarów rewitalizacji zostały tak dobrane, by pokazać ewentualny problem w samym sołectwie/miejscowości ale również w skali gminy. Wynika to z faktu, iż poszczególne sołectwa Gminy Łabowa zamieszkane są przez ok 70 – 1500 osób. Skutkuje to m. in tym, że wskaźniki obrazujące wartości w odniesieniu do liczby mieszkańców mogą sygnalizować duży problem w poszczególnych miejscowościach, który w skali gminy nie jest aż tak znaczący.

W ramach każdej z analizowanych w niniejszym dokumencie stref przedstawiono dane pozwalające oszacować wartości wskaźników użytych do delimitacji obszarów zdegradowanych. Przedstawiono również inne informacje, które zdaniem pracowników Urzędu Gminy Łabowa oraz autorów niniejszego opracowania są niezbędne, by naświetlić interesariuszom programu rewitalizacji pełen obraz gminy i sytuacji jej mieszkańców.

2.1 Strefa przestrzenno – funkcjonalna oraz techniczna

W niniejszej analizie strefy przestrzenno – funkcjonalna oraz techniczna przedstawiane są razem, ponieważ w pewnym stopniu wzajemnie się uzupełniają. Poruszane tu aspekty pozwolą na oszacowanie następujących wskaźników:

W ramach strefy przestrzenno – funkcjonalnej:

- ✓ liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach
- ✓ liczba i stan infrastruktury sportowej (ilość obiektów x ocena (0-brak, 1-jest, ale o złym stanie technicznym, 2 - jest w dobrym stanie technicznym))
- ✓ liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnętrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)

W ramach strefy technicznej:

- ✓ liczba budynków wybudowanych przed 1989 r.
- ✓ odsetek budynków wybudowanych przed 1989 r w skali miejscowości
- ✓ odsetek budynków wybudowanych przed 1989 r w skali gminy
- ✓ liczba budynków wybudowanych po 1989 r.
- ✓ odsetek budynków wybudowanych po 1989r w skali miejscowości
- ✓ odsetek budynków wybudowanych po 1989r w skali gminy
- ✓ liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji
- ✓ liczba mieszkań wyposażonych w wodociąg
- ✓ odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg w skali miejscowości
- ✓ odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg w skali gminy
- ✓ liczba mieszkań wyposażonych w kanalizację
- ✓ odsetek mieszkań wyposażonych w kanalizację w skali miejscowości
- ✓ odsetek mieszkań wyposażonych w kanalizację w skali gminy

2.1.1 Położenie

Gmina Łabowa jest gminą o charakterze rolniczym. Położona jest w południowo-wschodniej części Polski na terenie województwa małopolskiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży w obrębie Karpat Zewnętrznych (Zachodnich), w mezoregionie Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Morfologicznie - obszar gminy leży w granicznej strefie Beskidu Sądeckiego, czyli pasma Jaworzyny Krynickiej i jego poprzecznych grzbietów opadających ku dolinie rzeki Kamienicy Nawojowskiej oraz północno-zachodniej części Beskidu Niskiego z fragmentami Pogórza Nawojowskiego utworzonymi przez pasmo Margonia (742 m n.p.m.) i Czerszli (871 m n.p.m.). Część obszaru gminy Łabowa tj. ok. 6943 ha, co stanowi 49,9% powierzchni ogólnej, położona jest na obszarze Popradzkiego Parku Krajobrazowego, a ok. 2520 ha tj. 21,2% na obszarze jego otuliny. Granice gminy są przeważnie naturalne i przebiegają w większości wzdłuż grzbietów górskich. Północna i południowa granica gminy opiera się na grzbietach pasma Margonia - Czerszli oraz pasma Jaworzyny Krynickiej. Wschodnia granica biegnie wzdłuż wododziałowego garbu, łączącego te pasma z lokalnym obniżeniem w rejonie węzła drogowego na Krzyżówce. Zachodnia granica przecina szczyty Góry Sokołowskiej i Wielkiego Gronia

[http://www.beskidsadecki.eu/index.php?id=sadecki_miejscowosci&sk=Labowa, data emisji: 22.01.2016r.]

Mapa 1. Położenie Gminy Łabowa na terenie powiatu nowosądeckiego

Źródło: http://www.zasoby-ludzkie.wup-krakow.pl/powiat-11-powiat_nowosadecki.html

Gmina Łabowa stanowi jedną z 17 gmin powiatu nowosądeckiego, zajmuje powierzchnię 119 km², co stanowi 0,79% powierzchni województwa małopolskiego. W skład gminy wchodzi 13 jednostek administracyjnych przedstawionych na Mapie 2, a mianowicie: Łabowa (siedziba Urzędu Gminy), Barnowiec, Czaczów, Kamianna, Kotów, Krzyżówka, Łabowiec, Łosie, Maciejowa, Nowa Wieś, Roztoka Wielka, Składziste, Uhryń. Gmina Łabowa sąsiaduje z gminami Grybów, Kamionka Wielka, Krynica-Zdrój, Muszyna, Nawojowa, Piwniczna Zdrój.

Mapa 2. Podział administracyjny gminy Łabowa

Źródło: http://files.bip.iap.pl/gfx/labowa/files/Strona_glowna/mapa.pdf, data emisji 18.03.2016 r.

Obszarowo do największych wsi na terenie gminy należą wsie: Nowa Wieś (18,5%) oraz Łabowa (10,9%). Gęstość zaludnienia gminy Łabowa wynosi 51,4 mieszk./km², co stawia gminę na jednym z ostatnich miejsc w województwie (średnia wojewódzka 215 mieszkańców/km²). Największe zaludnienie występuje we wsiach Krzyżówka, Czaczów i Łabowa. Najślabiej zaludnione miejscowości to: Uhryń, Łabowiec i Składziste. Według danych GUS-u na 31.12.2015 r. liczba mieszkańców stałych na terenie Gminy Łabowa wynosi około 5900 osób, co stanowi 0,18% ludności województwa. Miejscowość Łabowa znajduje się na trasie nr 75 Brzesko -Nowy Sącz – Krzyżówka - Muszynka (granica państwa). Jest to droga krajowa o dużym znaczeniu międzyregionalnym i rosnącym znaczeniu międzynarodowym. Jej odgałęzienie stanowi droga wojewódzka nr 981 do Krynicy Zdroju i Muszyny. Łabowa leży w zasięgu oddziaływania dwóch miast: Nowego Sącza i Krakowa, co pozwala jej na rozwój jako miejscowości turystycznej oraz osadniczej. [*Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa da lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021*]

2.1.2 Rys historyczny

Wieś Łabowa została zasiedlona na początku XV wieku. Jednak pierwsza wzmianka o Łabowej pochodzi z 1431 roku. Została umieszczona w związku ze sporem rodu Piekarskich z rodem Omeltów-Zawadzkich (ówczesnych właścicieli Poręby Małej koło Zawady). Część wsi należała w tym czasie do rodu Nawojowskich, natomiast pozostałe tereny były w posiadaniu wspomnianego rodu Omeltów-Zawadzkich. Spór dotyczył podziałów spadkowych po ojcu rycerzy Mikołaja i Jana Omeltów.

Nazwa wsi pochodzi od szlachty ruskiej, która schroniła się tu przed Tatarami, a nosiła nazwisko Łabów. Inna wersja nazwy wsi Łabowa, mówi o pochodzeniu nazwy rolowej, dzierzawczej z formatem „-owa”, która jest często spotykana w górach. Pochodzi ona od przydomka „Łab-”, co wiąże się z prawosłowiańskim rdzeniem „-olb” znanym wszystkim językom słowiańskim jako oznaczenie roślin i chwastów rosnących na podmokłym gruncie (porównywalnie z językiem polskim – łoboda - lebioda). Legenda zaś głosi, że nazwa wsi Łabowa pochodzi od niedźwiedziej łapy, która została odcięta na polowaniu w okolicznych lasach przez pewnego rycerza polskiego pochodzenia. [<http://www.labowa.pl/pl/200161/0/historia-nazwy.html>, data emisji: 22.01.2016r.]

Tereny znajdujące się w okolicy wsi Łabowa niejednokrotnie stanowiły zbójnickie kryjówki. Wzrastający ucisk feudalny, odbieranie gruntów, podnoszenie świadczeń, ograniczanie terenu wypasu owiec, bliskość szlaku handlowego – to główne powody rozwoju gospodarki rabunkowej. Najbardziej znany był w tych stronach zbójnik Sawka alias Haczowski z Krzyżówki, Maciej Koczka vel Kwoczka oraz Prokop Kapka. Miejsmem spotkań była nieistniejąca już karczma na Krzyżówce. Kryjówki zbójnickie znajdowały się w jaskiniach koło Maciejowej. Lud chętnie łączył się ze zbójnikami, a potem z oddziałami niejakiego Kostki-Napierskiego. Za napadanie na karawany kupieckie, pojedynczych kupców na drogach i bogatych kmieci Sawka został wbity na pal, tuż po schwytaniu przez harników muszyńskich. Śmierć poprzez powieszenie spotkała także Prokopa Kapkę, który został stracony na szubienicy w Muszynie. Harnicy byli żołnierzami dragonii biskupiej w Muszynie i czuwali nad bezpieczeństwem i porządkiem w państwie muszyńskim. W naszych stronach zbójował także słynny Wasyl z Łabowej. Istotne jest to, że zbójnicy zaciągnęli się w 1656 roku pod chorągiew Jana i Kazimierza Wąsowiczów, by walczyć w służbie ojczyźnie.

[<http://www.labowa.pl/pl/200163/0/zbojnictwo.html>, data emisji 22.01.2016]

2.1.3 Infrastruktura techniczna i budownictwo

Zaopatrzenie w wodę:

Na terenie Gminy Łabowa za dostawę wody i odbiór ścieków odpowiada Urząd Gminy Łabowa. Woda pochodzi z ujęć wyszczególnionych w Tabeli 1.

Tabela 1. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łabowa- stan na 31.12.2015r.

Lp.	Ujęcia wody pitnej		
	Lokalizacja ujęcia	Rodzaj	Wydajność m ³ /dobę
1.	Kamienna działka nr 15/93	Źródła z-1, z-2, z-3, z-4	25
2.	Kamienna działka nr 34/9	Studnia k-1	32,9

Źródło: Urząd Gminy w Łabowej, stan na 31.12.2015

Zasady dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Łabowa reguluje stosowny Regulamin wprowadzony uchwałą Nr XXIII/164/08 Rady Gminy Łabowa z dnia 8 sierpnia 2008 r.

Sieć wodociągowa

W 2014 r. na terenie Gminy Łabowa łączna długość eksploatowanej rozdzielczej sieci wodociągowej wynosiła 3,4 km. Całkowita ilość mieszkańców objętych siecią wodociągową w 2014 r. na analizowanym terenie wynosiła około 373, co stanowi około 6,4 % ogólnej liczby mieszkańców. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, długość sieci wodociągowej na terenie gminy w ostatnich latach nie uległa rozbudowie. Istniejącą sieć wodociągową w roku 2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Sieć wodociągowa w Gminie Łabowa –stan na 31.12.2014r.

SIEĆ WODOCIĄGOWA	
długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej [km]	3,4
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	3,4
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	46
woda dostarczona gospodarstwu domowemu [dam ³]	2,6
zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca [m ³]	0,4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/tablica>, data emisji 02.02.2016r.

Zestawione w powyższej tabeli dane ilustrują, że Gmina Łabowa charakteryzuje się niskim stopniem objęcia siecią wodociągową. Sieć wodociągowa na terenie gminy w ostatnich latach nie była rozbudowywana i na przestrzeni ostatnich czterech lat nie ulegała zmianie, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łabowa w latach 2010-2014

Sieć wodociągowa	Charakterystyka czynnej sieci wodociągowej			
	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej bez przyłączy w km	3,4	3,4	3,4	3,4
Połączenia do sieci wodociągowej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – szt.	45	45	45	45

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Kraków 2015

Sieć kanalizacyjna

W Gminie Łabowa funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków: w miejscowości Maciejowa (250m³/d) oraz w miejscowości Kamianna (50m³/d) [dane UG Łabowa]. Całkowita długość tej sieci na terenie Gminy Łabowa w 2015 roku wynosiła 34,48 km. Całkowita ilość mieszkańców objętych siecią kanalizacyjną na analizowanym terenie wynosiła około 919, co stanowi około 15,8% ogólnej liczby mieszkańców. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego budowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy rozpoczęła się w 2008 roku.

Istniejącą sieć kanalizacyjną na terenie Gminy Łabowa przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łabowa – stan na 31.12.2015r.

SIEĆ KANALIZACYJNA	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	34,48
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	34,48
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	417
ścieki odprowadzone [dam ³] – gospodarstwa domowe	61,8
ścieki odprowadzone [dam ³] – podmioty gospodarcze	4,7

Źródło: Urząd Gminy w Łabowej, stan na 31.12.2015

Gmina Łabowa charakteryzuje się niskim stopniem skanalizowania. Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy Łabowa w ostatnich latach uległa rozbudowie. Powołując się na dane Głównego Urzędu Statystycznego, długość sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 18,58 km w 2015 roku w porównaniu do roku 2014. Analizę wzrostu sieci kanalizacyjnej oraz ilości połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania dla sieci kanalizacyjnej na terenie gminy w latach 2011-2015 przedstawiono poniżej.

Tabela 5. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łabowa w latach 2010-2015

Sieć kanalizacyjna	Charakterystyka czynnej sieci kanalizacyjnej				
	2011	2012	2013	2014	2015
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej rozdzielczej bez przyłączy w km	15,9	15,9	15,9	15,9	34,48
Połączenia do sieci kanalizacyjnej budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – szt.	133	201	189	236	417

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Gminy w Łabowej

Według danych Statystycznego Vademecum Samorządowca 2015 w roku 2014 następujący odsetek ludności Gminy Łabowa korzystał z urządzeń sieciowych:

- Wodociąg – 6,4 %
- Kanalizacja – 19,1%
- Gaz – 50,1 %

Sieć gazowa

Według danych GUS w 2014 roku na terenie Gminy Łabowa łączna długość sieci gazowej wynosiła 57 km dostarczając gaz do 634 gospodarstw domowych (co stanowi 47,6% budynków w gminie), w tym 196 byli to odbiorcy gazu ogrzewający nim mieszkania. Z sieci gazowej korzysta niespełna 50% mieszkańców gminy.

Tabela 6. Sieć gazowa w Gminie Łabowa w 2014 r.

dlugość czynnej sieci ogółem w m	dlugość czynnej sieci przesyłowej w m	dlugość czynnej sieci rozdzielczej w m	odbiorcy gazu [gosp.]	odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	zużycie gazu w tys. m3	ludność korzystająca z sieci gazowej [osoba]
2014 r.						
57 023	0	57 023	634	196	282,1	2 924

Zródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/tablica>, data emisji 02.02.2016 r.

Gospodarka odpadami

Od 1 lipca 2013 r. uruchomiony został nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie nowego systemu jest Gmina Łabowa.

Od 1 stycznia 2014 roku firmy świadczą usługi polegające na odbieraniu odpadów komunalnych z posesji zamieszkałych na terenie gminy. Właściciele nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Łabowa mają możliwość selektywnego zbierania odpadów bezpośrednio na terenie nieruchomości. Odbiorem odpadów zostały objęte następujące frakcje odpadów: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, szkło, papier oraz tworzywa sztuczne i metale. Odpady odbierane są od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy z częstotliwością 1 raz na miesiąc.

Drugim miejscem selektywnej zbiórki odpadów jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) działający na terenie gminy Łabowa. Zlokalizowany jest przy oczyszczalni ścieków położonej w miejscowości Maciejowa. PSZOK otwarty jest we środy w godz. od 11:00 – 17:00. W punkcie przyjmowane są od właścicieli zamieszkałych nieruchomości następujące rodzaje odpadów:

1. Odpady surowcowe (tj. makulatura, szkło, tworzywa, metale),
2. Odpady zielone,
3. Inne odpady ulegające biodegradacji
4. Gruz budowlany
5. Odpady wielkogabarytowe
6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
7. Baterie i akumulatory,
8. Chemikalia
9. Przeteterminowane leki,
10. Świetlówki,
11. Zużyte opony,
12. Popioły paleniskowe.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest naliczana od gospodarstwa domowego. Właściciele nieruchomości zamieszkałych, którzy zdecydowali się gromadzić odpady komunalne w sposób selektywny, zobowiązani są do uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w preferencyjnej, obniżonej wysokości, która w zależności od ilości osób w gospodarstwie domowym w 2016 r. wynosi:

- ✓ przy odpadach segregowanych – 7 zł za 1 osobę miesięcznie
- ✓ przy odpadach niesegregowanych – 14 zł za 1 osobę miesięcznie.

Odbiorem odpadów i nieczystości na terenie gminy Łabowa zajmują się w 2016 r. następujące firmy:

1. Firmy posiadające zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i wywóz nieczystości ciekłych:
  - 1) Transport Ciężarowy S.C LIZSBEK - Z. i S Lis, 33-395 Chełmiec - Świniarsko 7
  - 2) Firma Handlowo-Uslugowo-Produkcyjna Bogusław Janur, Nowy Sącz ul. Papieska 53
2. Firmy posiadające pozwolenie na wywóz nieczystości stałych :
  - 1) SITA Nowy Sącz spółka z o.o., Nowy Sącz ul. Lwowska 135
  - 2) NOVA Sp. z o.o., ul. Śniadeckich 14, 33-300 Nowy Sącz
  - 3) SURPAP S.C., ul. Wyspiańskiego 22, 33-300 Nowy Sącz
  - 4) "LUBIAK-EKO" Krzysztof Lubiak, ul. Kraszewskiego 237B, 33-380 Krynica Zdrój

Drogi

Układ komunikacyjny stanowią: droga krajowa, drogi powiatowe, gminne i odcinek drogi wojewódzkiej. Łabowa położona jest na trasie drogi krajowej nr 75 Brzesko-Nowy Sącz-Krzyżówka - Muszynka. Jest to droga o znaczeniu międzyregionalnym, a poprzez przejście graniczne w Muszynie również o znaczeniu międzynarodowym. Przebieg drogi krajowej przez wieś powoduje ograniczenia związane z zagospodarowaniem obszarów położonych w pasie drogowym oraz wywołuje uciążliwości wynikające z ruchu tranzytowego. Z drugiej jednak strony, jest czynnikiem aktywizującym rozwój w związku ze zwiększeniem dostępności miejscowości i usprawnieniem powiązań komunikacyjnych z ośrodkami krajowymi i słowackimi oraz możliwością rozwoju usług związanych z obsługą trasy komunikacyjnej. Gęstość dróg gminnych jest mała, co więcej parametry techniczne zarówno dróg powiatowych jak i gminnych są niskiej jakości. Tereny mieszkaniowe skoncentrowane są wzdłuż dróg, które biegną w wąskich dolinach wzdłuż potoków. Transport pasażerski obsługiwany jest przez prywatnych przewoźników. [Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021].

Tabela 7. Sieć dróg w Gminie Łabowa

Nr drogi	Opis odcinka	Długość odcinka na terenie gminy Łabowa [km]
Drogi krajowe		
75	Brzesko-Nowy Sącz-Krzyżówka-Muszynka	14,751
Drogi wojewódzkie		
981	Zborowice – Grybów – Krzyżówka – Krynica	0,935
Drogi powiatowe		
1521 K	Roztoka Wielka – Roztoka Wielka	2,63
1522 K	Nowa Wieś – Łosie	3,303
1523 K	Łabowa - Łabowiec	3,67
1524 K	Maciejowa – Składziste	3
1525 K	Maciejowa – Barnowiec	6,165
1578 K	Kotów – Polany	6,743
Drogi gminne		
291611 K	Czaczów-Maciejowa-Feleczyń	3,6
291612 K	Łabowa-Uhryń	7,2
291613 K	Łabowa-Feleczyń	3
291614 K	Łabowa-Uhryń koło Cerkwi	4
291615 K	Łabowa-Wyżna za Wodą	4

291616 K	Łabowa-Łabowiec „Stara Droga”	1,2
292617 K	Łabowa-ul. Leśna	1
291618 K	Łabowa-koło Cmentarza	0,5
291619 K	Nowa Wieś-Osiedle	2
291620 K	Nowa Wieś-Przedszkole	0,3
291621 K	Roztoka Wielka-Krzyżówka	4

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021

Budynki

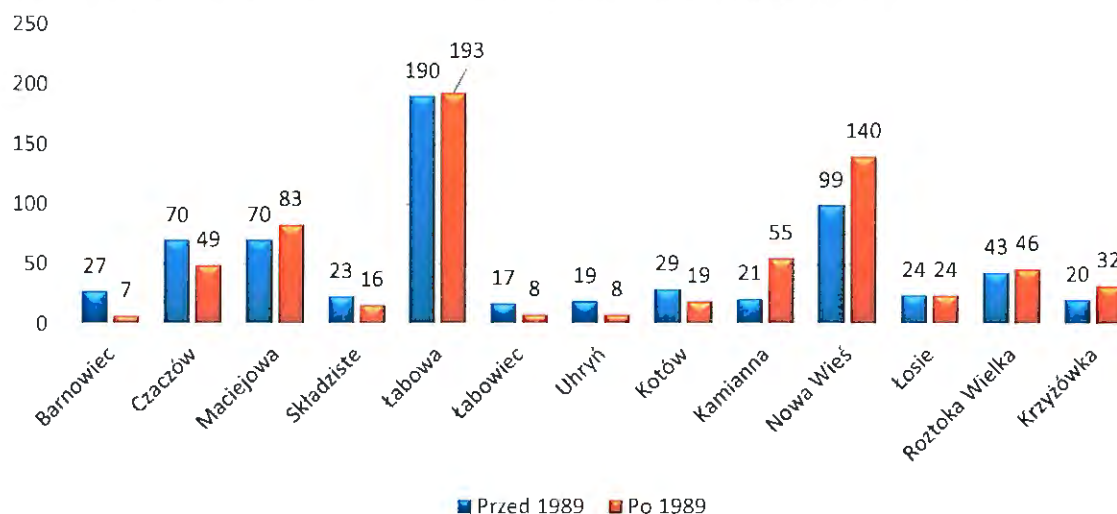
Na koniec 2014 roku w Gminie Łabowa były łącznie 1 332 budynki. Analizując ich liczbę w skali poszczególnych miejscowości wynika, że największy udział budynków sprzed 1989 r. jest w Łabowej, Barnowcu, Uhryniu, Łabowcu i Kotowie. Z kolei budynki wybudowane po 1989 r stanowią największy udział w Kamiannie, Krzyżówce i Nowej Wsi.

Tabela 8. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wyszczególnienie	Przed 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Po 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Suma
Barnowiec	27	79,41%	4,14%	7	20,59%	1,03%	34
Czaczów	70	58,82%	10,74%	49	41,18%	7,21%	119
Maciejowa	70	45,75%	10,74%	83	54,25%	12,21%	153
Składziste	23	58,97%	3,53%	16	41,03%	2,35%	39
Łabowa	190	49,61%	29,14%	193	50,39%	28,38%	383
Łabowiec	17	68,00%	2,61%	8	32,00%	1,18%	25
Uhryń	19	70,37%	2,91%	8	29,63%	1,18%	27
Kotów	29	60,42%	4,45%	19	39,58%	2,79%	48
Kamianna	21	27,63%	3,22%	55	72,37%	8,09%	76
Nowa Wieś	99	41,42%	15,18%	140	58,58%	20,59%	239
Łosie	24	50,00%	3,68%	24	50,00%	3,53%	48
Roztoka Wielka	43	48,31%	6,60%	46	51,69%	6,76%	89
Krzyżówka	20	38,46%	3,07%	32	61,54%	4,71%	52
Razem Gmina	652	48,95%	100,00%	680	51,05%	100,00%	1332

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

Wykres 1. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

W 2014 roku w 1048 mieszkaniach w całej gminie zamieszkiwało średnio po 6 osób. Wskaźnik ten był wyższy w m. Barnowiec i Łosie, gdzie wynosił on 7 osób/mieszkanie.

Tabela 9. Średnia liczba osób zamieszkujących w mieszkaniu, w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań	Średnia ilość osób w mieszkaniu
Barnowiec	32	7
Czaczów	101	6
Maciejowa	129	6
Składziste	36	5
Łabowa	293	5
Łabowiec	21	6
Uhryń	17	4
Kotów	39	6
Kamianna	47	5
Nowa Wieś	180	6
Łosie	36	7
Roztoka Wielka	73	6
Krzyżówka	44	6
Razem Gmina	1048	6

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

W Gminie Łabowa w 2014 roku zaledwie 3% budynków podłączonych było do sieci wodociągowej a prawie 27% do sieci kanalizacyjnej. Sieć wodociągowa jest tylko w miejscowości Kamianna natomiast sieć kanalizacyjna jest w miejscowościach Łabowa, Kamianna, Łabowiec i Maciejowa.

Tabela 10. Liczba budynków wg kategorii: wyposażonych w wodociąg, wyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wyszczególnienie	Liczba budynków ogółem	wodociąg	% budynków w miejscowości	Udział w liczbie budynków z wodociągiem w gminie	kanalizacja	% w miejscowości	Udział w liczbie budynków z kanalizacją w gminie
Barnowiec	34	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Czaczów	119	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Maciejowa	153	0	0,00%	0,00%	7	4,58%	1,95%
Składziste	39	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Łabowa	383	0	0,00%	0,00%	277	72,32%	77,16%
Łabowiec	25	0	0,00%	0,00%	11	44,00%	3,06%
Uhryń	27	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Kotów	48	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Kamianna	76	40	52,63%	100,00%	75	98,68%	20,89%
Nowa Wieś	239	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Łosie	48	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Roztoka Wielka	89	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Krzyżówka	52	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
Razem Gmina	1332	40	3,00%	100,00%	359	26,95%	100,00%

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

2.1.4 Budynki użyteczności publicznej

OŚWIATA

Na terenie Gminy Łabowa funkcjonują następujące placówki oświatowe:

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Czaczowie

Szkoła Podstawowa im. Świętej Kingi w Maciejowej

Szkoła Podstawowa im. Ks. K. St. Wyszyńskiego w Nowej Wsi ze Szkołą Filialną w Roztoce Wielkiej

Zespół Szkolno - Gimnazjalny w Łabowej- Szkoła Podstawowa im. Świętego Franciszka z Asyżu i Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II

Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Czaczowie - Do obwodu szkoły należą uczniowie dwóch małych miejscowości Czaczów i Barnowiec. Korzeniami sięga ona do przełomu XIX i XX w. Z dokumentów wynika, że została założona w 1875r. jako placówka gminna, a nauka odbywała się w porze jesienno- zimowej.

[<http://www.szkoła-czaczow.net/h.htm> , data emisji 29.06.2016]

Fot. 1. Pierwszy budynek szkolny w Czaczowie

[<http://www.szkoła-czaczow.net/h.htm> , data emisji 29.06.2016]

Fot. 2. Budynek szkolny w Czaczowie z roku 1911 po nadbudowie

[<http://www.szkoła-czaczow.net/h.htm> , data emisji 29.06.2016]

Fot. 3. Obecny wygląd Szkoły Podstawowej w Czaczowie

[<http://www.szkoła-czaczow.net/h.htm> , data emisji 29.06.2016]

Szkoła Podstawowa im. Świętej Kingi w Maciejowej – do obwodu należą tu uczniowie ze wsi Maciejowa (bez numerów 30,31,58 i 67) oraz Składziste.

Fot. 4. Szkoła Podstawowa w Maciejowej

Źródło: <http://www.spmaciejowa.labowa.pl/pl/86512/0/Obelisk przy SP im. sw. Kingi w Maciejowej.html> , data emisji 01.07.2016 r.

Szkoła Podstawowa im. Ks. K. St. Wyszyńskiego w Nowej Wsi – uczęszczają tu uczniowie z Nowej Wsi od nr 9 oraz ze wsi Łosie i Krzyżówka.

Fot. 5. Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi

Źródło: <http://www.labowa.pl/pl/200269/0/szkola-podstawowa-w-nowej-wsi.html> , data emisji 01.07.2016

Fot. 6. Szkoła Filialna

Źródło: <http://nowawies.strefa.pl/szkola.html> , data emisji 01.07.2016

Zespół Szkolno- Gimnazjalny w Łabowej:

- Zespół Szkolno- Gimnazjalny w Łabowej Szkoła Podstawowa im. Świętego Franciszka z Asyżu – do tutejszego obwodu należą uczniowie z miejscowości Łabowa, Uhryń, Kotów, Łabowiec, Kamianna, Maciejowa nr 30,31,58,67 i Nowa Wieś nr 1-8
- Zespół Szkolno- Gimnazjalny w Łabowej Publiczne Gimnazjum im Jana Pawła II w Łabowej – tu uczęszczają uczniowie z miejscowości: Barnowiec, Czaczów, Maciejowa, Składziste, Łabowa, Kotów, Łabowiec, Uhryń, Nowa Wieś, Łosie, Roztocka Wielka, Krzyżówka.

Z informacji pozyskanych z Urzędu Gminy Łabowa wynika, że zlokalizowane tu szkoły wymagają przeprowadzenia remontów np.: elewacje zewnętrzne budynków (ocieplenie), remonty dachów i orynnowania, remonty łazienek.

INFRASTRUKTURA KULTURALNA

Na terenie gminy Łabowa znajdują się dwa ośrodki kultury: Gminny Ośrodek Kultury w Łabowej oraz świetlica wiejska w Roztoce Wielkiej.

W budynku GOK w Łabowej w 2015 roku została zmodernizowana instalacja gazowa, natomiast w 2016 roku wyremontowano oraz częściowo wymieniono stare pokrycie dachowe. W chwili obecnej obiekt ten nie wymaga nakładów finansowych na modernizację.

Świetlica wiejska w Roztoce Wielkiej wymaga generalnego remontu wewnątrz budynku a także wymiany okien oraz docieplenia budynku z zewnątrz.

INFRASTRUKTURA SPORTOWA

Na terenie Gminy Łabowa w zakresie infrastruktury sportowej znajdują się:

- 4 sale gimnastyczne,
- 2 boiska sportowe.

Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Czaczowie jest w bardzo złym stanie technicznym.

Boisko sportowe w Łabowej - dobry stan techniczny.

2.1.5 Kultura

Gminny Ośrodek Kultury w Łabowej powstał w roku 1977. Jest samorządową placówką kultury. Ośrodek stanowi centrum życia kulturalnego gminy. Działają tu kółka zainteresowań, zespoły tańca nowoczesnego FOPS, TRACE, LEVEL i FREAKS, organizowane są wystawy, jest miejscem gdzie spotyka się lokalna społeczność, młodzież gra w tenisa stołowego, szachy, gry komputerowe. Największe sukcesy odnosi młodzieżowy zespół wokalny Moderato, zdobywając pierwsze miejsca na powiatowych przeglądach piosenki. Od 30 lat organizowana jest tu impreza plenerowa pod nazwą Jesień Łabowska, która jest okazją do zaprezentowania dorobku kulturalnego zespołów działających w gminie. Ośrodek Kultury pierwszy w regionie w latach 80-tych ubiegłego wieku organizował zajęcia informatyczne, ucząc obsługiwać komputery, a później korzystać z zasobów Internetu. Oprócz zespołów artystycznych prowadzone są warsztaty regionalne dla dzieci i młodzieży, na których można nauczyć się wykonywać kwiaty z bibuły i palmy wielkanocne, malować pisanki i kartki bożonarodzeniowe. Dużą część działalności GOK poświęca rekreacji – prowadzone są zajęcia tu fitness oraz akcja Polska Biega. Dorośli spotykają się na sali gimnastycznej na zajęciach piłkarskich. [<http://koalicjakultury.pl/gok/str/view/page/1-o-nas/>, data emisji: 26.01.2016]

Zakres działalności tej instytucji obejmuje działalność społeczno-kulturalną, w tym:

- upowszechnianie sztuki,
- tworzenie warunków do rozwoju kulturalnego i artystycznego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- promocja dóbr kultury Gminy Łabowa.

Oferta GOK-u jest różnorodna, zajęcia prowadzone są dla najmłodszych mieszkańców i dla dorosłych a wśród nich wymienić można:

- **naukę gry na pianinie** - w zespole prowadzone są indywidualne zajęcia nauki gry na pianinie dla dzieci i młodzieży,
- **naukę gry na gitarze** - z tajnikami gry na gitarze zapoznają się dzieci i młodzież,
- **Przedszkole Muzyczne** - zajęcia przeznaczone są dla dzieci w wieku przedszkolnym,
- **szkółka rysunku i malarstwa** - zajęcia przeznaczone są dla dzieci i młodzieży,
- **zajęcia rekreacyjne:**
  - ✓ **fitness** - zajęcia aerobowe, odbywają się również zajęcia pilates i zumby,
  - ✓ **piłka nożna dorosłych** - spotkania odbywają na sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej w Łabowej,
  - ✓ **tenis stołowy,**

Przy Gminnym Ośrodku Kultury swą działalność prowadzą również zespoły taneczne i wokalne:

- zespoły taneczny FREAKS, Trace i LEVEL przedstawiające taniec nowoczesny, z powodzeniem biorą udział w konkursach zespołów tanecznych i na Festiwalach Tańca Nowoczesnego, gdzie odnoszą sukcesy zdobywając wysokie miejsca. Zespoły te występują podczas koncertów organizowanych w gminie,
- zespół wokalny Skrzaty, w którym „karierę wokalną” rozpoczynają przedszkolaki,

- zespół wokalny Melodynki, który tworzą dzieci w wieku od 7 do 12 lat, występują podczas imprez organizowanych przez GOK,
- Zespół Okazjonalny, w skład którego wchodzi dorośli pasjonaci śpiewu, zespół koncertuje nie tylko w gminie ale również w gminach ościennych, w repertuarze zespołu znajdują się piosenki z lat 50 i 60 ubiegłego wieku, kolędy, pieśni kościelne i piosenki patriotyczne.

Do najważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych prowadzonych przez Gminę należą:

- „Jesień Łabowska”, która sięga korzeniami 1976 r. i trwa do dzisiaj. Jej celem jest przedstawienie dorobku kulturalnego gminy oraz innych miejscowości, a nawet krajów. Na scenie występowali między innymi Zespół Folklorystyczny „Zamutowcan” ze Słowacji, laureaci "Łabowskiego Konkursu Piosenki", Zespół Wokalny „Melodynki”, zespoły taneczne z Łabowej, Orkiestra Dęta z Mystkowa, a także formacje: łabowski „My prey” oraz "Dollars Brothers" czyli polsko - łemkowska formacja muzyczna z Gorlic. Występują również zespoły regionalne ze Słowacji, Czech, Węgier i Polski. Od wielu lat imprezie towarzyszy loteria, organizowana jest przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Łabowej. W programie jest między innymi Łabowski Złot Pojazdów Zabytkowych, Jesienny Turniej Wsi o Puchar Wójta Gminy, prezentacja kuchni regionalnej oraz rękodzieła artystycznego. Atrakcją jednej z organizowanej imprezy była grupa rekonstrukcyjna 1. Pułku Strzelców Podhalańskich. W ramach obozowiska oferowała wiele atrakcji dla dzieci i dorosłych. W 2015 roku „Jesień Łabowska” odbyła się po raz 40 i głównym tematem przewodnim było przedstawienie dokonań artystycznych z różnych dziedzin kultury. Zespoły taneczne z Gminnego Ośrodka Kultury w Łabowej reprezentowały taniec nowoczesny, zespół Melodynki koncert piosenek dziecięcych, a laureaci Łabowskiego Konkursu Piosenki mieli okazję zademonstrować swoje umiejętności wokalne. Podczas imprezy na scenie w łabowskim parku wystąpiły zespoły z zagranicy: słowacki zespół Juskovcanky, serbski zespół folklorystyczny Kruna, łemkowski zespół Nadija oraz prezentujący folklor Lachów Podegrodzkich zespół Podegrodzcy Chłopcy. Organizatorami Jesieni Łabowskiej są Wójt Gminy Łabowa, Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Łabowej.

[<http://koalicjakultury.pl/gok/aktualnosci/view/news/377-40-jesien-labowska>, data emisji: 26.01.2016]

- Gminny Przegląd Przedstawień Jasełkowych, na którym przedstawiane są jasełka przez dzieci ze szkół z terenu gminy.
- Koncert Noworoczny, na którym występują szkolne zespoły artystyczne oraz reprezentacja zespołów artystycznych Gminnego Ośrodka Kultury w Łabowej.
- Konkurs Kulinaryny na Tradycyjną Potrawę Rodzinną, którego rozstrzygnięcie odbywa się w Święto Niepodległości. W konkursie biorą udział osoby z terenu gminy Łabowa, które przedstawiają do oceny tradycyjne i wypróbowane potrawy rodzinne.

2.1.6 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych

Łabowa jest szczególnie interesująca pod względem dziedzictwa kulturowego. Tereny wzdłuż Kamienicy Nawojowskiej były intensywnie kolonizowane już w średniowieczu. Osadnictwo ukształtowało się w wyniku rolniczego ruchu kolonizacyjnego, przesuwanego się do końca XV wieku głównie dolinami rzek. Zderzyło się ono z tzw. wołoską pasterską falą osadniczą, napływającą od wschodu wzdłuż Karpat. Konsekwencją kolonizacji obszaru dwoma odmiennymi falami osadniczymi, jest jego podział pod względem etnograficznym na część polską i ruską. Granica między ruską – zachodnią Łemkowszczyzną, a obszarem zamieszkałym przez polskich górali, jest wyraźnie we wsi Łabowa. Odmiennosc form, zaznaczyła się w sposobie kształtowania przestrzeni, gospodarowaniu

i obrzędowości. Łabowa ukształtowana została w oparciu o układy łańców leśnych i formę łańcucha. Siedliska występujące w formie luźnego łańcucha rozciągnięte były wzdłuż potoku a charakterystyczną cechą budynków łemkowskich był ich kształt. Zachowanie formy drewnianego budownictwa wiejskiego świadczą o tym, że zarówno na polskim, jak i łemkowskim obszarze występowała typowa zabudowa. Znaczne różnice między wsiami zamieszkałymi przez górali sądeckich i Łemków rysowały się natomiast w obyczajowości, a zwłaszcza w sferze kultury kościoła obrządku zachodniego – łacińskiego i wschodniego. Dziedzictwo kulturowe Łabowej i jej krajobraz kulturowy jest żywy do dzisiaj. Plan wsi z siecią drożną, układem działek siedliskowych, usytuowanie kościołów i cmentarzy, kapliczek, krzyży i miejsc pamięci narodowej. Wszystko to otoczone jest prawną ochroną konserwatorską i obejmuje:

- Cerkiew grecko-katolicką p.w. Opieki NMP, Ks.A-294, Dec.94/96 z dn. 05.09.1964 r. – obecnie kościół pomocniczy.

W wykazie dóbr kultury znajdujących się w ewidencji SOZ znajdują się:

- ✓ Kościół parafialny p.w. św. Stanisława, drewniany z początku XX w.,
- ✓ Kapliczka, mur. 1 poł. XIX w.,
- ✓ Kapliczka naprzeciw Nr 9, mur. 4 ćw. XIX w.,
- ✓ Kapliczka k. Nr 113, mur. 4 ćw. XIX w., przy zjeździe starą drogą,
- ✓ Kapliczka mur./kam., poł. XIX w.,
- ✓ Krzyż przed zjazdem na starą drogę do Krynicy, żel./drewn., XX w.,
- ✓ Cmentarz żydowski przy drodze do Uhrynia, kam., k. XIX w, p. XX w.,
- ✓ Budynek mieszkalny nr. 4 drewn., ok. 1935 r.,
- ✓ Spichlerz Nr 11, drewn., l. 20-te XX w.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 11, drewn., l. 20-te XX w.,
- ✓ Spichlerz Nr 14, drewn., k. XIX w., 1 ćw. XX w.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 48 drewn., ok. 1939 r.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 51, drewn. 2 ćw. XX w.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 73 drewn. L. 20-te XX w.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 83, drewn., ok. 1925 r.,
- ✓ Budynek mieszkalny Nr 96 drewn. z 1926 r.,
- ✓ Piwniczka Nr 30, kam./mur. pocz. XX w.,
- ✓ Stara plebania Nr 49, drewn., 1 ćw. XX w.,
- ✓ Piwniczka Nr 71, kam./mur., k. XIX w.,
- ✓ Zagroda Nr 98, 3-budynkowa, k. XIX w.,
- ✓ Budynek gospodarczy Nr 98, drewn., k. XIX w.
- ✓ Spichlerz – piwniczka Nr 98, kam./drewn., k. XIX w., poł. XX w.,
- ✓ Chałupa Nr 101, drewn., ok. 1935 r.,
- ✓ Budynek gospodarczy Nr 116, drewn., ćw. XX w.

W Łabowej działa Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Łabowskiej, które prężnie wspiera środowisko artystyczne gminy. Można tu odnaleźć także inne formy sztuki: rzeźbę i stolarstwo ludowe, koronkarstwo, hafciarstwo, wyrób zabawek choinkowych oraz kowalstwo artystyczne.

Łabowa jest miejscem, w którym odbywają się najważniejsze imprezy kulturalne o charakterze gminnym. Pożegnanie lata i Jesień Łabowska to duże wydarzenia plenerowe organizowane przez GOK. W ich programie znajdują się m.in. Łabowski Zlot Pojazdów Zabytkowych, Jesienny Turniej Wsi o Puchar Wójta Gminy, występy artystyczne, zabawy oraz prezentacje kuchni regionalnej i rękodziela artystycznego.

Na bazę noclegową gminy składają się 53 miejsca noclegowe w ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym.

Przez teren gminy przebiegają następujące ścieżki przyrodnicze i turystyczne:

- ✓ Szlak przyrodniczy im. Adama hr. Stadnickiego – wyznaczony w celu poznania wartości przyrodniczych i kulturowych pasma Jaworzyny Krynickiej i Popradzkiego Parku Krajobrazowego. Szlak biegnie z Łabowej przez Uhryń, Łabowską Halę do Rytra.
- ✓ Ścieżka geologiczna z Łabowej do dolnej części Uhrynia, pokazująca odsłonięte utwory geologiczne w korycie Kamienicy i Uhryńskiego Potoku.
- ✓ Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza „Feleczyn” w Łabowej, wyznaczona w celach ukazania zmienności przestrzennej zbiorowisk leśnych i nieleśnych oraz sposobu prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa Nawojowa.
- ✓ Szlaki rowerowe i szlaki konne.
- ✓ Szlaki turystyczne górskie PTTK – według map turystycznych.

Łabowa ma wysoki stopień lesistości, co jest szansą dla rozwoju turystyki, rekreacji czynnej i wypoczynku pobytowego. *[Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021]*

Przez obszar Gminy Łabowa będą następujące trasy rowerowe:

Trasy Rowerowe

- ✓ Nowy Sącz - Kamionka Wielka - Bogusza - Kamianna -Krynica –Muszyna
- ✓ Czaczów - Barnowiec - Łabowska Hala - Składziste - Maciejowa (dł. 29km)
- ✓ Łabowa - Uhryń - Łabowska Hala - Łabowiec - Łabowa (dł. 28km)
- ✓ Sądecki Szlak Rowerowy: Nowy Sącz - Nawojowa - Łabowa - Kamianna - Piorunka - Mochanczka Niżna – Tylicz

[<http://www.labowa.pl/pl/200156/0/sport-i-rekreacja.html> , data emisji 01.07.2016]

2.1.7 Bezpieczeństwo gminne

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy Łabowa zlokalizowanych jest 5 jednostek OSP:

- ✓ OSP Czaczów,
- ✓ OSP Kamianna,
- ✓ OSP Łabowa,
- ✓ OSP Łosie,
- ✓ OSP Nowa Wieś.

Jedną jednostką OSP - Łabowa, jest włączona w struktury KSRG. Wszystkie natomiast przynależą do Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łabowej.

[<http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/121> , data emisji 30.06.2016]

OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie Gminy Łabowa funkcjonują 3 apteki oraz następujące ośrodki zdrowia:

- ✓ Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Lekarz Rodzinny”
- ✓ Domy Profilaktyczno-Lecznicze Kamińskiego Centrum Apiterapii "Apiterapia"
- ✓ Tukan Sp. z o.o.

2.1.8 Identyfikacja problemów w sferze przestrzenno – funkcjonalnej oraz technicznej

Strefa przestrzenno – funkcjonalna

1. Jedynie w Łabowej i Roztoce Wielkiej znajdują się publiczne obiekty kultury.
2. Obiekty sportowe w postaci boisk sportowych znajdują się jedynie w miejscowościach Czaczów i Łabowa. Jednak ich stan techniczny określony został jako bardzo zły (w Czaczowie) i dobry (w Łabowej).
3. W żadnej z miejscowości na terenie Gminy Łabowa nie ma publicznych miejsc rekreacyjno – sportowych (place zabaw, zewnętrzne siłownie, itp.)

Strefa techniczna

1. Najwięcej budynków wybudowanych przed 1989 r. jest w m. Łabowa, Nowa Wieś, Czaczów i Maciejowa a najmniej w Łabowcu i Uhryniu
2. W skali poszczególnych miejscowości największy odsetek budynków sprzed 1989 r. jest w: Barnowcu, Czaczowie, Składzistym, Łabowej, Łabowcu, Uhryniu, Kotowie i Łosiu (powyżej średniej dla gminy), natomiast najmniejszy ich odsetek jest w Kamiannej i Krzyżówce.
3. W skali całej gminy największy odsetek budynków sprzed 1989 r. jest w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej i Nowej Wsi (powyżej średniej dla gminy), najmniej z kolei jest ich w Łabowcu i Uhryniu.
4. Budynków wybudowanych po 1989 r. jest najwięcej w Maciejowej, Łabowej, Kamiannej i Nowej Wsi. We wszystkich pozostałych miejscowościach wskaźnik ten jest na poziomie niższym niż średnia dla gminy.
5. W skali poszczególnych miejscowości odsetek budynków wybudowanych po 1989 r. jest na niższym poziomie niż średnia dla całej gminy w Barnowcu, Czaczowie, Składzistym, Łabowej, Łabowcu, Uhryniu, Kotowie i Łosiu.
6. Obiekty użyteczności publicznej wymagające termomodernizacji to głównie budynki szkół i ośrodków kultury zlokalizowane w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
7. Do sieci wodociągowej podłączone jest niewiele ponad połowę domów w Kamiannej. Żadna z pozostałych miejscowości Gminy Łabowa nie posiada sieci wodociągowej.
8. Z sieci kanalizacyjnej korzysta jedynie część mieszkańców z miejscowości Kamianna, Łabowa, Łabowiec i Maciejowa. Pozostałe miejscowości nie posiadają sieci kanalizacyjnej.

2.2 Strefa środowiskowa

Strefę środowiskową przeanalizowano głównie pod względem zagrożeń występowania zanieczyszczeń powietrza, wód oraz zagrożeń powodziowych i osuwiskowych. Strefa ta jest trudnym obszarem do badań z powodu niemożliwości pozyskania danych dla każdego sołectwa osobno.

2.2.1 Zasoby i stan środowiska naturalnego

Gmina Łabowa leży w południowej części województwa małopolskiego. Pod względem fizyczno-geograficznym obszar gminy leży w obrębie Karpat Zewnętrznych, w mezoregionie Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego. Obszar gminy zawarty jest między wysokością 407 m n.p.m. a 1091 m n. p. m. Około 70 % obszaru leży powyżej 700 m n.p.m. Około 77 % powierzchni stanowią góry średnie i niskie wraz z podgórzami wysokimi. Podgórze średnie i niskie, tj. obszary stanowiące niższy stopień gór, o łagodniejszej rzeźbie zajmują ok. 15 %, a doliny - 8 %.

W Gminie Łabowa nie ma zarejestrowanych złóż surowców mineralnych. W latach 80-tych we wsi Łabowa prowadzona była eksploatacja surowca ilastego na potrzeby lokalnej cegielni. Złoże to zostało wyeksploatowane. Na terenie gminy nie występują tereny perspektywiczne dla eksploatacji surowców mineralnych na większą skalę. Występowanie złóż mineralnych i ich eksploatacja na terenie Gminy Łabowa byłoby niekorzystne ze względu na jej położenie na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego.

Tereny rolne w Gminie Łabowa zajmują 2562 ha, co stanowi 21 % powierzchni ogólnej gminy. Największy obszar gleb zajmują gleby brunatne. Na niewielkim obszarze występują gleby pseudobielicowe, a w dolinach rzek mady. Na łącznej powierzchni 17 ha występują również gleby torfowe, mułowo-torfowe i murszowate. Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych gleby organiczne podlegają szczególnej ochronie przed zainwestowaniem. Wg klasy bonitacyjnej, w użytkach rolnych dominują tu gleby klas V - 64 %. Gleby klas VI i IV – zajmują po 18%. Większe kompleksy gleb klasy IV występują na łagodnych stokach we wsiach Maciejowa, Łabowa, Czaczów i Nowa Wieś.

Gmina Łabowa nie jest zasobna w zbiorniki wód podziemnych. Region Zewnętrznych Karpat Zachodnich, w którym położony jest powiat nowosądecki, generalnie charakteryzuje się nierównomiernym rozmieszczeniem zasobów wód podziemnych, oraz znacznym ich deficytem. Z sytuacji takiej wynika konieczność zapewnienia ochrony użytkowych poziomów wodonośnych i głównych zbiorników wód podziemnych oraz racjonalnego gospodarowania ich zasobami.

Wody podziemne

Zasobniejsze zbiorniki wód podziemnych związane są wyłącznie z terasą rzeczną Kamienicy. Warstwa wodonośna zbudowana jest tam ze żwirów, otoczków i piaskowców, a wydajność pojedynczych otworów może wynosić 2-4 m³/godz. Zasobniejsze zbiorniki szczelinowo - porowe utworów fliszowych występują w górnych pasmach Jaworzyny, gdzie wydajność pojedynczych otworów może wynosić 2-8 m³/godz. Wody podziemne na pozostałym obszarze gminy nie są przydatne dla wodociągów zbiorczych. Obecnie wody powierzchniowe wykorzystywane są w bardzo niewielkim stopniu do celów zaopatrzenia w wodę. W większym stopniu wody powierzchniowe wykorzystywane są w gospodarce rybackiej (w Łabowej, Uhryniu i Nowej Wsi prowadzona jest hodowla pstrąga), dlatego lokalizacja tych stawów narzuca rygory czystości wód do nich dopływających.

Na terenie Gminy Łabowa zlokalizowany jest główny zbiornik wód podziemnych - GZWP 438 Magura (Nowy Sącz). Jest on zbiornikiem trzeciorzędowym o szczelinowo - porowym charakterze ośrodka skalnego. Powierzchnia zbiornika wynosi 250 km² średnia głębokość ujęć – 80 m, szacunkowe zasoby dyspozycyjne 5,00 tys. m³/d, moduł zasobowy – 0,23 l/s/km². Zbiornik rozciąga się na obszarze

gmin Muszyna, Krynica-Zdrój, Piwniczna Zdrój, Łabowa, Rytro, a w mniejszym stopniu także w gminach Nawojowa, Stary Sącz i Łącko. Zachodni fragment zbiornika leży w obrębie powiatu nowotarskiego natomiast część budujących go struktur wodonośnych wykracza poza granice Polski.

Wody powierzchniowe

Na terenie Gminy Łabowa zasoby wód powierzchniowych związane są przede wszystkim z Kamienicą – prawym dopływem Dunajca. Długość Kamienicy Nawojowskiej wynosi 32,3 km. Jej źródło znajduje się po północnej stronie masywu Jaworzyny Krynickiej, a jej ujście w Dunajcu w Nowym Sączu, w dolinie Kotliny Sądeckiej. Przez obszar Gminy oprócz rzeki Kamienicy Nawojowskiej przepływa kilka potoków będących dopływami rzeki Kamienicy, takich jak: Potok Uhryński, potok Kamiński, potok Łabowczański, potok Barnowiec, potok Czaczowiec, Łosiński Potok i potok Krypciów. Szacuje się wielkość zasobów wód powierzchniowych na około 18 m³/rok.

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe. Źródłem tych zanieczyszczeń jest przede wszystkim:

- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych (np. gnojowica), a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących),
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach,
- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowo – gospodarcze.

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- bezpośrednie zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych (na nieskanalizowanych obszarach),
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodnoprawnego).

Stan czystości rzek występujących na terenie województwa małopolskiego kontroluje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie.

Poniżej przedstawiono ocenę JCWP Biała od Mostyczy do Binczarówki z Mostyszą i Binczarówką z 2013 roku:

- Klasa elementów biologicznych: I
- Klasa elementów hydromorfologicznych: I
- Klasa elementów fizykochemicznych: I
- Klasa elementów fizykochemicznych -specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne: I
- Potencjał ekologiczny: Maksymalny
- Stan chemiczny: Dobry
- Stan JCWP: DOBRY
- Obszary chronione będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia: spełnia wymagania.
- Obszary chronione wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych: spełnia wymagania.

Powietrze atmosferyczne

O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji zanieczyszczeń ze wszystkich źródeł, z uwzględnieniem przepływów transgenicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze.

Do zagrożeń jakie powoduje zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego należą między innymi:

- zmiany klimatyczne – wzrost stężeń CO₂, CH₄, N₂O oraz freonów i halonów w górnej warstwie atmosfery, poprzez wzmocnienie efektu cieplarnianego prowadzi do częstszych powodzi, susz, huraganów oraz zmian w tradycyjnych uprawach rolniczych;
- eutrofizacja – nadmiar ilości azotu, pochodzącego z NO₂ i NH₃ docierającego z powietrza do zbiorników wodnych prowadzi do zmian w ekosystemach.

Powyższe zjawiska są następstwem wzrostu ilości substancji zanieczyszczających atmosferę.

Co roku Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Ocena ta wykonywana jest w oparciu o ustawę – Prawo ochrony środowiska, wprowadzoną w życie w 2001 r. (Dz. U. 2016 poz. 672).

Celem oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref, w zakresie umożliwiającym:

- Dokonanie klasyfikacji stref, według określonych kryteriów (poziom dopuszczalny substancji, poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego), których wartości zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031). Dla wszystkich zanieczyszczeń są to wartości zgodne z dyrektywami 2008/50/WE i 2004/107/WE. Wynik klasyfikacji jest podstawą do określenia potrzeby podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza w danej strefie (w tym opracowywania programów ochrony powietrza POP).
- Uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach. Informacje te są niezbędne do określenia obszarów wymagających podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza (redukcji stężeń zanieczyszczeń) lub, w przypadku uznania posiadanych informacji za niewystarczające – do przeprowadzenia dodatkowych badań we wskazanych rejonach.
- Wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

W 2013 roku o zaliczeniu strefy małopolskiej, w tym Gminy Łabowa, ze względu na ochronę zdrowia ludzi, do niekorzystnej klasy C zdecydowało:

- **przekroczenie dopuszczalnego poziomu PM₁₀ – stężenia średnie roczne,**
- **przekroczenie dopuszczalnego poziomu PM_{2,5} – stężenia średnie roczne,**
- **przekroczenie dopuszczalnego poziomu B(a)P – stężenia średnie roczne.**

Przyczynami stwierdzonych przekroczeń było oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz szczególne lokalne warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i niekorzystne warunki klimatyczne.

Na terenie Gminy Łabowa nie ma stałych stanowisk pomiarowych monitoringu jakości powietrza. Stanowisko takie zlokalizowane jest w Nowym Sączu. Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w roku szkolnym to 35 razy. W roku 2014 w Nowym Sączu odnotowano ich aż 96, z czego 21 w styczniu, 16 w lutym, 14 w marcu, 5 w kwietniu, 7 w październiku, 12 w listopadzie i 21 w grudniu. Stan i ewentualne przekroczenia dopuszczalnych norm w pobliżu Gminy Łabowa mogą mieć wpływ na jakość powietrza w gminie (zanieczyszczenia napływowe).

Formy ochrony przyrody

Na obszarze Gminy Łabowa występują następujące formy ochrony przyrody:

1. Obszary chronionego krajobrazu - gmina Łabowa pozostaje w granicach Południowo małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Do cennych ekosystemów naturalnych należą:
  - kompleksy torfowisk wysokich w południowo-zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (tzw. Torfowiska Orawskie),

- ekosystem rzeki Białki z przełomem oraz izolowane skałki Pasa Skalic Nowotarskich i Spiskich
2. Pomniki przyrody
    - ✓ Dąb szypułkowy przy drodze krajowej, naprzeciw budynku Urzędu Gminy w Łabowej,
    - ✓ Zespół drzew: jesion wyniosły i klon-jawor koło dawnej cerkwi należącej do Parafii Rzymsko-Katolickiej w Łabowej.
  3. Obszary Natura 2000:
    - ✓ obszar Natura 2000 PLB180002 Beskid Niski – specjalny obszar ochrony ptaków
    - ✓ obszar Natura 2000 PLH120036 Łabowa – specjalny obszar ochrony siedlisk
    - ✓ obszar Natura 2000 PLH120019 Ostoja Popradzka – specjalny obszar ochrony siedlisk
  4. Popradzki Park Krajobrazowy – 6943 ha na obszarze gminy
  5. Rezerваты przyrody:
    - ✓ „Barnowiec” o pow. 44,57 ha. Rezerwat położony jest na wschodnim stoku Góry Sokołowskiej (Barnowca) w Paśmie Jaworzyny Krynickiej. Ochronie podlega fragment pierwotnego lasu bukowego i naturalnego zespołu żyznej buczyny karpackiej.
    - ✓ „Łabowiec” o pow. 53,85 ha. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów przyrodniczych, krajobrazowych i naukowych dolnoreglowych lasów bukowych i bukowo-jodłowych, będących pozostałością Puszczy Karpackiej.
    - ✓ „Uhryń” o pow. 16,52 ha. Jest to rezerwat leśny, którego celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, krajobrazowych i naukowych starodrzewia bukowo-jodłowego, będącego pozostałością Puszczy Karpackiej.

2.2.2 Zagrożenie powodziowe i osuwiskowe

Na terenie gminy zagrożenia powodziowe występują w przypadku nagłych wezbrań rzeki Kamienicy Nawojowskiej i jej dopływów po intensywnych opadach, które w skrajnych przypadkach wywołują powódź na położonych przy rzece terenach. Przez obszar Gminy oprócz rzeki Kamienicy Nawojowskiej przepływa kilka potoków będących dopływami rzeki Kamienicy, takich jak: Potok Uhryński, potok Kamiński, potok Łabowczański, potok Barnowiec, potok Czaczowiec, Łosiński Potok i potok Krypciów. W czasie intensywnych, długotrwałych opadów, wyżej wymienione potoki stwarzają bardzo duże zagrożenie powodziowe dla obszaru gminy. W strefach powodziowych znajdują się następujące miejscowości wchodzące w skład Gminy Łabowa: Maciejowa, Łabowa, Łabowiec, Kotów, Kamianna, Barnowiec, Czaczów, Roztoka Wielka, Nowa Wieś. Z wieloletnich obserwacji wynika, że przy większych nawet spływach podwyższenie się poziomu wody na rzekach może spowodować lokalne zalewy przyległych do nich gruntów i częściowo może także zagrozić zlokalizowanym na nich budowlom wodnym (jazy, zastawki). Ryzyko wystąpienia takiej sytuacji można zmniejszyć dzięki prawidłowym zabiegom eksploatacyjnym budowli oraz udrażnianiu biegu rzek, poprzez usuwanie powalonych drzew. [Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łabowa na lata 2014 – 2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018 – 2021, s. 35]

W zakresie zagrożeń osuwiskami Powiat Nowosądecki prowadzi *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi*. W gminie Łabowa zarejestrowano jedno osuwisko, na które założono kartę osuwiska. Szczegóły osuwiska przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Zarejestrowane osuwisko na terenie Gminy Łabowa w latach 2004 – 2015

Lp.	Miejscowość	Kraina Geograficzna	Inne dane lokalizacyjne	Pow. w [ha]	Powstałe szkody/ zagrożenia	Rozwój osuwiska w czasie/aktywność
1.	Łabowa	Beskid Niski	osuwisko rozwinięte w obszarze przy zlewni rzeki Kamienicy Nawojowskiej	0,009	Spękany budynek powyżej osuwiska. Bardzo prawdopodobna dalsza aktywność osuwiska po dłuższych opadach atmosferycznych	aktywne w 2010

Źródło: http://www.bip.powiat.nowy-sacz.pl/rejestr_osuwisk/gmina_labowa/labowa/ data emisji 22.01.2016

2.2.3 Identyfikacja problemów w strefie środowiskowej

- Na terenie całej Gminy Łabowa występuje problem zanieczyszczeń powietrza związany z:
  - ✓ napływem zanieczyszczeń wraz z przemieszczającymi się masami powietrza z Nowego Sącza, gdzie w 2014 roku odnotowano aż 96 przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń przy dopuszczalnych 35 przekroczeniach w roku szkolnym.
  - ✓ emisją spalin samochodowych
  - ✓ ogrzewaniem budynków tradycyjnymi piecami węglowymi.
- W m. Łabowa zostały stwierdzone zagrożenia osuwiskowe.

2.3 Strefa gospodarcza

Sytuację gospodarczą można zidentyfikować przy wykorzystaniu wskaźników aktywności gospodarczej mieszkańców danego obszaru oraz zasobów w postaci występowania terenów inwestycyjnych ułatwiających rozwój gospodarczy.

Do oceny sytuacji w strefie gospodarczej w Gminie Łabowa zostaną wykorzystane następujące wskaźniki:

- ✓ wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w miejscowości w stosunku do liczby ludności obszaru gminy)
- ✓ wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)
- ✓ wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)
- ✓ wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w miejscowości w stosunku do liczby ludności obszaru gminy)
- ✓ liczba terenów inwestycyjnych występujących w poszczególnych miejscowościach
- ✓ liczba terenów mogących pełnić funkcje terenów pod inwestycje

2.3.1 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa

Na 267 podmiotów gospodarczych w Gminie Łabowa 27,3% z nich zarejestrowanych było w m. Łabowa a 19,1% w Nowej Wsi. Wskaźnik liczby podmiotów na 100 mieszkańców dla całej gminy kształtował się w 2014 roku na poziomie 4,58. Aktywność gospodarczą na poziomie niższym niż średnia dla gminy wykazywali mieszkańcy miejscowości: Barnowiec, Czaczów, Składziste, Łabowiec, Uhryń, Kotów, Łosie i Krzyżówka.

Tabela 12. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku

Wyszczególnienie	Ogółem	na mieszkańców	100	w gminy	%
Barnowiec	4	1,90			1,5%
Czaczów	22	3,94			8,2%
Maciejowa	49	6,81			18,4%
Składziste	5	2,65			1,9%
Łabowa	73	4,69			27,3%
Łabowiec	4	3,33			1,5%
Uhryń	1	1,41			0,4%
Kotów	2	0,81			0,7%
Kamianna	13	5,99			4,9%
Nowa Wieś	51	5,03			19,1%
Łosie	9	3,81			3,4%
Roztoka Wielka	23	5,53			8,6%
Krzyżówka	11	4,07			4,1%
Razem Gmina	267	4,58			100,0%

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

Od 2012 r. do 2014 r. przybywało średniorocznie po 45 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W analizowanym okresie najwięcej ich było rejestrowanych w m. Łabowa oraz Nowa Wieś, najmniej w Kotowie, Łabowcu i Barnowcu. W Uhryniu nie przybyło żadnego podmiotu gospodarczego.

Tabela 13. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2012-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2012	2013	2014		
			liczba	na 100 mieszkańców	w % gminy
Barnowiec	1	0	1	0,5	2,0%
Czaczów	2	0	10	1,8	20,4%
Maciejowa	12	9	5	0,7	10,2%
Składziste	1	1	1	0,5	2,0%
Łabowa	14	16	8	0,5	16,3%
Łabowiec	0	1	1	0,8	2,0%
Uhryń	0	0	0	0,0	0,0%
Kotów	1	0	0	0,0	0,0%
Kamianna	2	3	2	0,9	4,1%
Nowa Wieś	3	11	13	1,3	26,5%
Łosie	1	1	3	1,3	6,1%
Roztoka Wielka	3	4	5	1,2	10,2%
Krzyżówka	1	5	0	0,0	0,0%
Razem Gmina	41	51	49	0,8	100,0%

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

2.3.2 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w Gminie Łabowa na koniec I kwartału 2016 r. 95,6% wszystkich podmiotów stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. 15 podmiotów zatrudnia 10-49 pracowników i jedna firma zatrudnia powyżej 50 pracowników.

Tabela 14. Podmioty gospodarcze w Gminie Łabowa wg klas wielkości (stan na 31.03.2016 r.)

Nazwa	I kwartał 2016 r					
	ogółem	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 – 999	1000 i więcej
POLSKA	4 199 418	4 018 503	147 217	29 246	3 691	761
MAŁOPOLSKIE	365 737	349 817	13 187	2 382	294	57
Powiat nowosądecki	15 508	14 825	594	84	5	0
Łabowa	362	346	15	1	0	0

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>, data emisji 08.08.2016 r.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego wynika, że podmioty gospodarcze z terenu Gminy Łabowa w 2014 r. stanowiły niespełna 2,3% ogółu podmiotów z Powiatu Nowosądeckiego z niewielką tendencją wzrostową w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 15. Ilość podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach Powiatu Nowosądeckiego w latach 2013 – 2014

Gminy powiatu nowosądeckiego	ILOŚĆ PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ		
	2013 r.	2014 r.	PORÓWNANIE 2014/2013
Chelmiec	2 044	2 074	↑ 30
Gródek nad Dunajcem	479	484	↑ 5
Grybów miasto	456	453	↓ -3
Grybów wieś	1 437	1 454	↑ 17
Kamionka Wielka	579	600	↑ 21
Korzenna	729	746	↑ 17
Krynica Zdrój	2 052	2 055	↑ 3
Łabowa	334	340	↑ 6
Łącko	956	1 013	↑ 57
Łososina Dolna	636	680	↑ 44
Muszyna	983	1 011	↑ 28
Nawojowa	484	517	↑ 33
Piwniczna Zdrój	881	913	↑ 32
Podegrodzie	653	686	↑ 33
Rytm	220	239	↑ 19
Stary Sącz	1 720	1 764	↑ 44
powiat nowosądecki	14 643	15 029	↑ 386

Źródło: PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

O tym, czy mieszkańcy danego obszaru są przedsiębiorczy, mówi **wskaźnik przedsiębiorczości**. Wskaźnik przedsiębiorczości stanowi porównanie liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych do liczby mieszkańców. W Powiecie Nowosądeckim na 1000 mieszkańców przypada **71 firm**, zaś w **Gminie Łabowa – 58 firm**. Wskaźnik przedsiębiorczości dla wszystkich gmin w powiecie prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 16. Wskaźnik przedsiębiorczości dla gmin z terenu Powiatu Nowosądeckiego – stan na koniec 2014 r.

Lp.	Gminy	Liczba ludności stan na 31.12.2014	Liczba podmiotów gospodarczych stan na 31.12.2014	Wskaźnik przedsiębiorczości %
1.	Krynica-Zdrój	16 862	2 055	121,9
2.	Muszyna	11 693	1 011	86,5
3.	Piwniczna -Zdrój	10 667	913	85,6
4.	Chełmiec	27 386	2 074	75,7
5.	Stary Sącz	23 396	1 764	75,4
6.	Grybów miasto	6 063	453	74,7
7.	Łososina Dolna	10 702	680	63,5
8.	Łącko	16 116	1 013	62,9
9.	Ryto	3 853	239	62,0
10.	Nawojowa	8 424	517	61,4
11.	Kamionka Wielka	10 100	600	59,4
12.	Grybów gmina	24 617	1 454	59,1
13.	Łabowa	5 831	340	58,3
14.	Podegrodzie	12 729	686	53,9
15.	Gródek nad Dunajcem	9 194	484	52,6
16.	Korzenna	14 197	746	52,5
Powiat Nowosądecki		211 830	15 029	71,0

Źródło: PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

2.3.3 Identyfikacja problemów w obszarze gospodarczym

1. Wskaźnik aktywności gospodarczej (wśród podmiotów aktywnie działających) w stosunku do liczby ludności z miejscowości w 2014 r. był na niższym poziomie niż średnia dla gminy w m.: Barnowiec, Czaczów, Składziste, Łabowiec, Uhryń, Kotów Łosie i Krzyżówka.
2. Przy średniej liczbie 21 podmiotów gospodarczych w miejscowościach Gminy Łabowa, najmniej aktywnych podmiotów jest w Barnowcu, Składzistym, Łabowcu, Uhryniu, Kotowie, Kamiannej, Łosiu i Krzyżówce.
3. Wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) był w 2014 r. na poziomie niższym niż średnia dla gminy w Barnowcu, Maciejowej, Składzistym, Łabowej, Łabowcu, Uhryniu, Kotowie i Krzyżówce.
4. Najwięcej nowych podmiotów (więcej niż średni przyrost dla Gminy) przybyło w 2014 r. w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
5. W żadnej z miejscowości na terenie Gminy Łabowa nie ma pełnego uzbrojenia terenów inwestycyjnych.
6. Jedynie w m. Łabowa, gmina dysponuje terenem, który potencjalnie może pełnić funkcje strefy aktywności gospodarczej.

2.4 Strefa społeczna

Do oceny sytuacji w sferze społecznej zastosowano następujące wskaźniki:

1. *Poziom bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
2. *Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa w ogólnej liczbie bezrobotnych z gminy- dane za 2015 r.*
3. *Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru (miejscowości) - dane za 2015 r.*
4. *Poziom długotrwałego bezrobocia w skali gminy - dane za 2015 r.*
5. *Poziom bezrobocia wśród kobiet (udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.*
6. *Poziom bezrobocia osób młodych (udział bezrobotnych osób poniżej 25 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.*
7. *Poziom bezrobocia osób młodych w skali gminy - dane za 2015 r.*
8. *Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. (udział osób bezrobotnych powyżej 45 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.*
9. *Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. w skali gminy - dane za 2015 r.*
10. *Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem (udział osób bezrobotnych z niskim wykształceniem w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.*
11. *Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem w skali gminy - dane za 2015 r.*
12. *Poziom bezrobocia osób bez stażu pracy (udział osób bezrobotnych bez stażu pracy w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.*
13. *Poziom bezrobocia osób bez stażu pracy w skali gminy - dane za 2015 r.*
14. *Poziom korzystania z pomocy OPS (liczba korzystających z pomocy społecznej do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
15. *Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie*
16. *Poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
17. *Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na ubóstwo i wykluczenie społeczne*
18. *Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na bezradność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
19. *Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych*
20. *Poziom uzależnienia od alkoholu (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
21. *Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na alkoholizm*
22. *Poziom niepełnosprawności (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
23. *Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na niepełnosprawność*
24. *Wskaźnik depopulacji obszaru zdegradowanego (roczny ubytek liczby ludności w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości – średnia z przestrzeni ostatnich trzech lat, liczba ludności na początku roku bazowego = 100%)*
25. *Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym - dane za 2014 r.*
26. *Udział ludności w wieku poprodukcyjnym -dane za 2014 r.*
27. *Osoby w wieku poprodukcyjnym z poszczególnych miejscowości w skali gminy*
28. *Liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości*
29. *Liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w skali gminy*

30. Oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży (0-brak oferty, 1-są zajęcia)
31. Wyniki z egzaminów klasy 6 szkoły podstawowej
32. Wyniki egzaminów klasy 3 gimnazjum
33. Liczba stałych wydarzeń kulturalnych w roku

2.4.1 Struktura demograficzna

Liczba ludności Gminy Łabowa od 2013 roku systematycznie wzrasta i w 2015 roku wynosiła 5900 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosi tu 49 os/km² i jest ona najmniejsza w całym Powiecie Nowosądeckim – kolejną słabo zaludnioną gminą jest Muszyna z 83 os/km². Gęstość zaludnienia w Gminie Łabowa jest 4,5 razy niższa od średniej gęstości zaludnienia województwa małopolskiego, liczącej około 221 osób/km², oraz 2,3 razy niższa od średniej dla gmin wiejskich województwa (średnio 111 osób/1km²). Największa liczba mieszkańców jest kolejno w m. Łabowa i Nowa Wieś, w których łącznie mieszka 44,5% mieszkańców całej gminy, na którą składa się 13 sołectw. Zdecydowanie najslabiej zaludnioną miejscowością jest Uhryń z 69 mieszkańcami.

Tabela 17. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Rok	2013	2014	2015
Barnowiec	197	211	211
Czaczów	549	559	563
Maciejowa	681	720	717
Składziste	188	189	198
Łabowa	1496	1557	1586
Łabowiec	112	120	119
Uhryń	65	71	69
Kotów	218	246	252
Kamianna	205	217	217
Nowa Wieś	991	1014	1036
Łosie	224	236	241
Roztoka Wielka	397	416	419
Krzyżówka	257	270	272
Razem Gmina	5580	5826	5900

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

Analizując strukturę demograficzną gminy na tle innych gmin Powiatu Nowosądeckiego można stwierdzić, iż Gmina Łabowa jest zaraz po Rytrze najmniej zaludnioną gminą. Pomimo tego w ostatnich latach obserwuje się systematyczny wzrost jej mieszkańców.

Tabela 18. Ilość mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego wg gmin w latach 2009 - 2014

Ilość mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego wg gmin w latach 2009 - 2014						
Gminy/ lata	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Chelmiec	25 800	26 128	26 586	26 897	27 125	27 386
Gródek n/ Dunajcem	9 035	9 032	9 155	9 164	9 205	9 194
Grybów miasto	5 979	5 952	6 214	6 175	6 086	6 063
Grybów gmina	23 273	23 521	24 041	24 216	24 402	24 617
Kamionka Wielka	9 611	9 725	9 791	9 929	10 026	10 100
Korzenna	13 588	13 665	13 942	14 023	14 128	14 197
Krynica	16 533	16 457	17 046	16 980	16 991	16 862
Łabowa	5 385	5 475	5 676	5 711	5 763	5 831
Łącko	15 261	15 425	15 780	15 930	16 051	16 116
Łososina Dolna	10 079	10 175	10 515	10 603	10 662	10 702
Muszyna	11 464	11 494	11 697	11 766	11 730	11 693
Nawojowa	8 029	8 085	8 188	8 259	8 372	8 424
Piwniczna	10 505	10 494	10 693	10 688	10 683	10 667
Podegrodzie	11 935	12 072	12 397	12 487	12 589	12 729
Rytro	3 654	3 678	3 813	3 841	3 842	3 853
Stary Sącz	22 570	22 714	23 181	23 319	23 390	23 396
RAZEM	202 701	204 092	208 715	209 988	211 045	211 830

Źródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl/-/855219-realizacja-zadan-przez-powiatowy-urzed-pracy-dla-powiatu-nowosadeckiego>

W latach 2013 – 2015 najwięcej mieszkańców przybyło w m. Łabowa (90 osób) Nowa Wieś (45 osób) a najmniej w Uhryniu (4 osoby) i Łabowcu (7 osób). Analizując zaludnienie poszczególnych miejscowości największy przyrost odnotowano w Kotowie (15,6%), a najmniejszy w Czaczowie (2,55%) i Nowej Wsi (4,54%). Niewielki spadek liczby mieszkańców w roku 2015 w porównaniu z 2014 odnotowano w Maciejowej, Łabowcu i Uhryniu.

Tabela 19. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Rok	2013	2014	2015
Barnowiec	0,00%	7,11%	0,00%
Czaczów	0,00%	1,82%	0,72%
Maciejowa	0,00%	5,73%	-0,42%
Składziste	0,00%	0,53%	4,76%
Łabowa	0,00%	4,08%	1,86%
Łabowiec	0,00%	7,14%	-0,83%
Uhryń	0,00%	9,23%	-2,82%
Kotów	0,00%	12,84%	2,44%
Kamianna	0,00%	5,85%	0,00%
Nowa Wieś	0,00%	2,32%	2,17%
Łosie	0,00%	5,36%	2,12%
Roztoka Wielka	0,00%	4,79%	0,72%
Krzyżówka	0,00%	5,06%	0,74%
Razem Gmina	0,00%	4,41%	1,27%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

W 2015 roku na terenie Gminy Łabowa zamieszkiwało łącznie 3 cudzoziemców – po jednym w Łabowej, Kamiannej i Nowej Wsi.

W Gminie Łabowa w 2014 r. wystąpił dodatni przyrost naturalny (+ 66) i była to 8 lokata w Powiecie.

Tabela 20. Ruch naturalny w poszczególnych gminach Powiatu Nowosądeckiego w 2014 r.

Gminy	Ruch naturalny w 2014 r.				
	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny
			ogółem	w tym niemowląt	
Powiat Nowosądecki	1 334	2 592	1 596	9	+996
Chelmiec	142	313	193	1	+120
Gródek nad Dunajcem	60	106	73	0	+33
Grybów miasto	35	62	69	0	-7
Grybów gmina	151	356	180	1	+176
Kamionka Wielka	64	115	63	0	+52
Korzenna	104	186	106	0	+80
Krynica-Zdrój	102	169	171	0	-2
Łabowa	33	97	31	0	+66
Łącko	112	238	137	2	+101
Łososina Dolna	63	147	76	1	+71
Muszyna	69	119	92	0	+27
Nawojowa	54	96	46	1	+50
Piwniczna-Zdrój	67	104	90	0	+14
Podegrodzie	87	189	81	1	+108
Rytro	27	39	18	0	+21
Stary Sącz	164	256	170	2	+86

Zródło: <http://nowysacz.praca.gov.pl/-/855219-realizacja-zadan-przez-powiatowy-urzed-pracy-dla-powiatu-nowosadeckiego>

2.4.2 Struktura ekonomiczna ludności według wieku

Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w Gminie Łabowa przedstawia się następująco:

- ✓ Osoby w wieku przedprodukcyjnym – 2,4%,
- ✓ Osoby w wieku produkcyjnym – 61,4%
- ✓ Osoby w wieku poprodukcyjnym – 11,2%

W poszczególnych miejscowościach z obszaru gminy osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią od 18,9% (Kamianna) do 31,4% (Łosie) populacji miejscowości. Osoby w wieku produkcyjnym najmniejszy udział stanowią w m. Czaczów (54,2%) a największy w m. Kamianna (68,7%). Osób w wieku poprodukcyjnym jest najmniej w Łabowcu (7,5%), a najwięcej w Czaczowie. Analizując powyższe najmniej korzystna struktura ekonomiczna ludności występuje w m. in. w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej, Kotowie, czy Roztoce Wielkiej gdzie udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie miejscowości jest niższy niż średnia dla gminy, natomiast udział osób w wieku poprodukcyjnym jest wyższy bądź równy średniej dla gminy.

Tabela 21. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku (stan w dniu 31.XII)

	Liczba ludności				Struktura ludności w [%]			Udział w skali gminy w [%]		
	W wieku przedprodukc.	W wieku produk.	W wieku poprodukc.	Suma	W wieku przedprodukc.	W wieku produk.	W wieku poprodukc.	W wieku przedprodukc.	W wieku produk.	W wieku poprodukc.
Barnowiec	61	129	21	211	28,9%	61,1%	10,0%	3,8%	3,6%	3,2%
Czaczów	141	249	69	459	30,7%	54,2%	15,0%	8,8%	7,0%	10,6%
Maciejowa	211	424	86	721	29,3%	58,8%	11,9%	13,2%	11,9%	13,2%
Składziste	49	117	23	189	25,9%	61,9%	12,2%	3,1%	3,3%	3,5%
Łabowa	410	958	189	1557	26,3%	61,5%	12,1%	25,7%	26,8%	28,9%
Łabowiec	32	79	9	120	26,7%	65,8%	7,5%	2,0%	2,2%	1,4%
Uhryń	14	48	9	71	19,7%	67,6%	12,7%	0,9%	1,3%	1,4%
Kotów	70	148	28	246	28,5%	60,2%	11,4%	4,4%	4,1%	4,3%
Kamianna	41	149	27	217	18,9%	68,7%	12,4%	2,6%	4,2%	4,1%
Nowa Wieś	294	616	104	1014	29,0%	60,7%	10,3%	18,4%	17,2%	15,9%
Łosie	74	142	20	236	31,4%	60,2%	8,5%	4,6%	4,0%	3,1%
Roztoka Wielka	121	249	46	416	29,1%	59,9%	11,1%	7,6%	7,0%	7,0%
Krzyżówka	78	169	22	269	29,0%	62,8%	8,2%	4,9%	4,7%	3,4%
Razem Gmina	1596	3577	653	5826	27,4%	61,4%	11,2%	100,0%	100,0%	100,0%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

2.4.3 Poziom i struktura bezrobocia

Na przestrzeni lat 2013 – 2015 liczba osób bezrobotnych w Gminie Łabowa zmniejszyła się o 29,2% i w 2015 roku wynosiła 272 osoby. Najwięcej osób bezrobotnych pochodziło z Łabowej i Nowej Wsi – 48,5% ogółu bezrobotnych z Gminy.

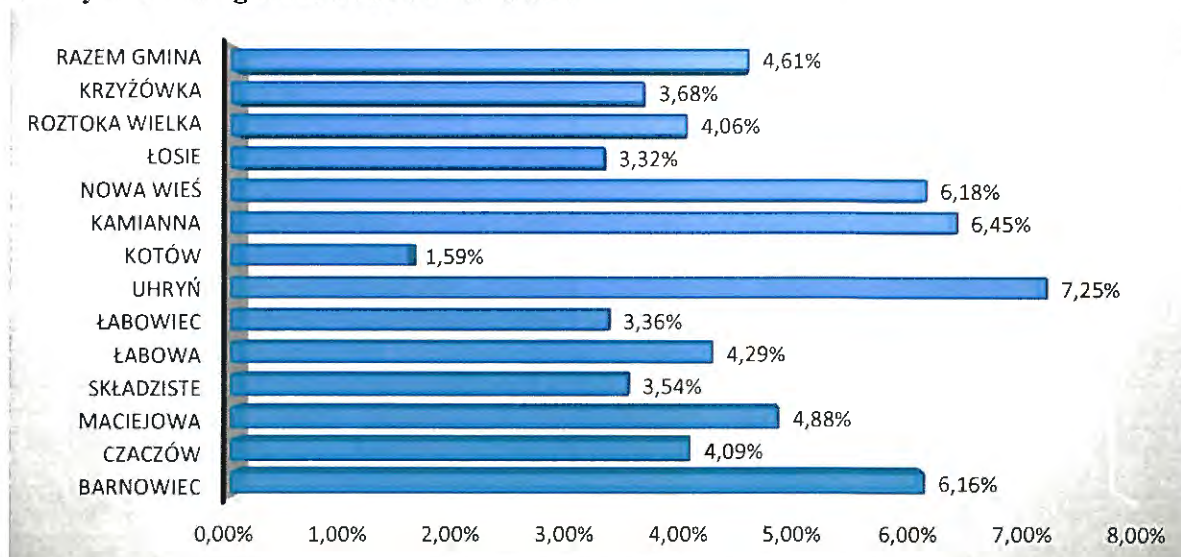
Tabela 22. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2013	2014	2015	dynamika 2015 w porównaniu z 2013
Barnowiec	15	13	13	-13,33%
Czaczów	45	31	23	-48,89%
Maciejowa	37	43	35	-5,41%
Składziste	9	7	7	-22,22%
Łabowa	94	70	68	-27,66%
Łabowiec	8	4	4	-50,00%
Uhryń	6	7	5	-16,67%
Kotów	9	5	4	-55,56%
Kamianna	13	14	14	7,69%
Nowa Wieś	91	65	64	-29,67%
Łosie	15	9	8	-46,67%
Roztoka Wielka	24	25	17	-29,17%
Krzyżówka	18	14	10	-44,44%
Razem	384	307	272	-29,17%

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

W 2015 roku średni dla gminy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców wynosił 4,61%. Wskaźnik ten na wyższym poziomie odnotowano w m. Uhryń, Kamianna, Nowa Wieś, Barnowiec i Maciejowa.

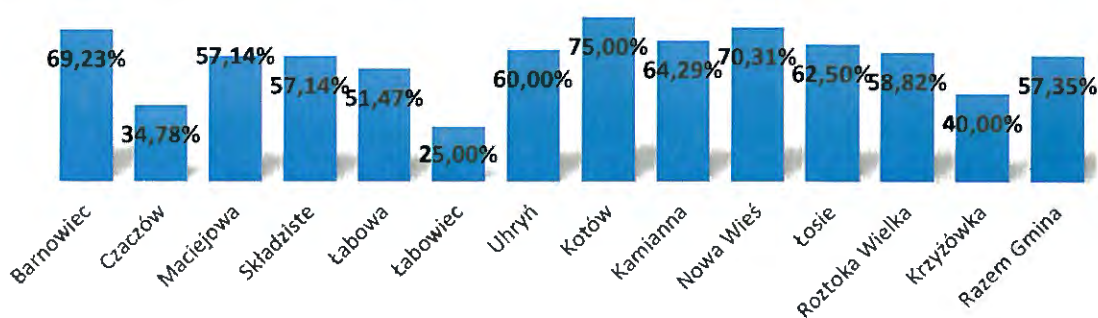
Wykres 2. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Spośród 272 osób bezrobotnych w 2015 r. aż 156 to były kobiety, co stanowiło 57,3% zarejestrowanych w Gminie Łabowa osób bezrobotnych. Powyżej średniej dla Gminy wskaźnik ten kształtował się w Barnowcu, Uhryniu, Kotowie, Kamiannej, Nowej Wsi, Łosiu i Roztoce Wielkiej.

Wykres 3. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 m-cy

W 2015 roku osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy stanowiły w gminie 32% ogółu bezrobotnych z czego najwięcej ich pochodziło z Nowej Wsi, Łabowej i Maciejowej – 59,8% ogółu bezrobotnych w tej kategorii w całej gminie. W poszczególnych miejscowościach największy ich udział (powyżej średniej gminnej) odnotowano w Uhryniu, Kamiannej, Maciejowej, Barnowcu, Nowej, Wsi,

Łosiu i Czaczowie. W Łabowcu żadna z osób bezrobotnych nie posiadała statusu osoby długotrwale bezrobotnej.

Tabela 23. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
Barnowiec	1	6,7%	0,7%	0,5%	5	38,5%	5,7%	2,4%	400,0%
Czaczów	14	31,1%	10,2%	2,6%	8	34,8%	9,2%	1,4%	-42,9%
Maciejowa	18	48,6%	13,1%	2,6%	14	40,0%	16,1%	2,0%	-22,2%
Składziste	0	0,0%	0,0%	0,0%	2	28,6%	2,3%	1,0%	200,0%
Łabowa	39	41,5%	28,5%	2,6%	14	20,6%	16,1%	0,9%	-64,1%
Łabowiec	4	50,0%	2,9%	3,6%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Uhryń	2	33,3%	1,5%	3,1%	3	60,0%	3,4%	4,3%	50,0%
Kotów	3	33,3%	2,2%	1,4%	1	25,0%	1,1%	0,4%	-66,7%
Kamianna	2	15,4%	1,5%	1,0%	7	50,0%	8,0%	3,2%	250,0%
Nowa Wieś	37	40,7%	27,0%	3,7%	24	37,5%	27,6%	2,3%	-35,1%
Łosie	6	40,0%	4,4%	2,7%	3	37,5%	3,4%	1,2%	-50,0%
Roztoka Wielka	6	25,0%	4,4%	1,5%	3	17,6%	3,4%	0,7%	-50,0%
Krzyżówka	5	27,8%	3,6%	1,9%	3	30,0%	3,4%	1,1%	-40,0%
Razem	137	35,7%	100,0%	2,5%	87	32,0%	100,0%	1,5%	-36,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobotni poniżej 25 r. ż.

Osoby młode stanowiły w gminie 24,6% ogółu bezrobotnych. Od 2013 roku liczba ta zmniejszyła się tu o 45,1%. W strukturze bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach udział osób młodych był powyżej średniej gminnej w m. Barnowiec, Łabowa, Kotów, Kamianna, Nowa Wieś, Łosie i Roztoka Wielka. W Łabowcu, Uhryniu i Krzyżówce w 2015 r. nie było osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż.

Tabela 24. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Barnowiec	7	46,7%	5,7%	3,6%	4	30,8%	6,0%	1,9%	-42,9%
Czaczów	16	35,6%	13,1%	2,9%	5	21,7%	7,5%	0,9%	-68,8%
Maciejowa	3	8,1%	2,5%	0,4%	4	11,4%	6,0%	0,6%	33,3%
Składziste	4	44,4%	3,3%	2,1%	1	14,3%	1,5%	0,5%	-75,0%
Łabowa	24	25,5%	19,7%	1,6%	20	29,4%	29,9%	1,3%	-16,7%
Łabowiec	3	37,5%	2,5%	2,7%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Uhryń	0	0,0%	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kotów	4	44,4%	3,3%	1,8%	1	25,0%	1,5%	0,4%	-75,0%
Kamianna	4	30,8%	3,3%	2,0%	6	42,9%	9,0%	2,8%	50,0%
Nowa Wieś	34	37,4%	27,9%	3,4%	17	26,6%	25,4%	1,6%	-50,0%
Łosie	5	33,3%	4,1%	2,2%	2	25,0%	3,0%	0,8%	-60,0%
Roztoka Wielka	9	37,5%	7,4%	2,3%	7	41,2%	10,4%	1,7%	-22,2%
Krzyżówka	9	50,0%	7,4%	3,5%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Razem	122	31,8%	100,0%	2,2%	67	24,6%	100,0%	1,1%	-45,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobotni powyżej 45 r. ż.

W Gminie Łabowa problem bezrobocia dotyczył 63 osób w wieku powyżej 45 lat., tj. 23,2% ogółu bezrobotnych. Wyższy wskaźnik odnotowano w m. Czaczów, Maciejowa, Składziste, Łabowiec i Łosie. Ilościowo najwięcej osób bezrobotnych powyżej 45 r. ż. pochodziło z Łabowej, Nowej Wsi i Maciejowej – łącznie 61,9% tej kategorii bezrobotnych w gminie. Jedynie w Kotowie żadna z osób bezrobotnych nie miała więcej niż 45 lat.

Tabela 25. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Barnowiec	1	6,7%	1,6%	0,5%	1	7,7%	1,6%	0,5%	0,0%
Czaczów	11	24,4%	18,0%	2,0%	8	34,8%	12,7%	1,4%	-27,3%
Maciejowa	6	16,2%	9,8%	0,9%	11	31,4%	17,5%	1,5%	83,3%
Składziste	2	22,2%	3,3%	1,1%	3	42,9%	4,8%	1,5%	50,0%
Łabowa	15	16,0%	24,6%	1,0%	15	22,1%	23,8%	0,9%	0,0%
Łabowiec	0	0,0%	0,0%	0,0%	1	25,0%	1,6%	0,8%	100,0%
Uhryń	1	16,7%	1,6%	1,5%	1	20,0%	1,6%	1,4%	0,0%
Kotów	1	11,1%	1,6%	0,5%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Kamianna	1	7,7%	1,6%	0,5%	2	14,3%	3,2%	0,9%	100,0%
Nowa Wieś	13	14,3%	21,3%	1,3%	13	20,3%	20,6%	1,3%	0,0%
Łosie	3	20,0%	4,9%	1,3%	4	50,0%	6,3%	1,7%	33,3%
Roztoka Wielka	5	20,8%	8,2%	1,3%	2	11,8%	3,2%	0,5%	-60,0%
Krzyżówka	2	11,1%	3,3%	0,8%	2	20,0%	3,2%	0,7%	0,0%
Razem	61	15,9%	100,0%	1,1%	63	23,2%	100,0%	1,1%	3,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobotni bez wykształcenia średniego

Osoby bezrobotne nieposiadające wykształcenia średniego stanowiły w Gminie Łabowa aż 51,8% ogółu bezrobotnych (141 osób). Wskaźnik ten na wyższym poziomie odnotowano w m. Barnowiec, Czaczów, Maciejowa, Łabowiec, Kotów, Kamianna, Nowa Wieś i Łosie. Od 2013 roku w skali gminy liczba ta spadła o 29,9%. Najwięcej tych osób pochodziło z Nowej Wsi, Łabowej, Maciejowej i Czaczowa – łącznie 68,8%.

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
Barnowiec	8	53,3%	4,0%	4,1%	8	61,5%	5,7%	3,8%	0,0%
Czaczów	26	57,8%	12,9%	4,7%	15	65,2%	10,6%	2,7%	-42,3%
Maciejowa	24	64,9%	11,9%	3,5%	19	54,3%	13,5%	2,6%	-20,8%
Składziste	3	33,3%	1,5%	1,6%	3	42,9%	2,1%	1,5%	0,0%
Łabowa	49	52,1%	24,4%	3,3%	29	42,6%	20,6%	1,8%	-40,8%
Łabowiec	4	50,0%	2,0%	3,6%	4	100,0%	2,8%	3,4%	0,0%
Uhryń	2	33,3%	1,0%	3,1%	2	40,0%	1,4%	2,9%	0,0%
Kotów	4	44,4%	2,0%	1,8%	3	75,0%	2,1%	1,2%	-25
Kamianna	8	61,5%	4,0%	3,9%	8	57,1%	5,7%	3,7%	0,0%
Nowa Wieś	44	48,4%	21,9%	4,4%	34	53,1%	24,1%	3,3%	-22,7%
Łosie	10	66,7%	5,0%	4,5%	6	75,0%	4,3%	2,5%	-40,0%
Roztoka Wielka	11	45,8%	5,5%	2,8%	5	29,4%	3,5%	1,2%	-54,5%
Krzyżówka	8	44,4%	4,0%	3,1%	5	50,0%	3,5%	1,8%	-37,5%
Razem	201	52,3%	100,0%	3,6%	141	51,8%	100,0%	2,4%	-29,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Bezrobotni bez stażu pracy

Osoby bezrobotne bez stażu pracy w Gminie Łabowa na koniec 2015 r. stanowiły 12,1% ogółu bezrobotnych, tj. 33 osoby. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych poszczególnych miejscowości był powyżej średniej dla gminy w Barnowcu, Składzistym, Kamiannej, Łosiu, Roztoce Wielkiej i Krzyżówce. Ilościowo najwięcej tychże osób pochodziło z Łabowej, Nowej Wsi i Kamiannej – łącznie 57,6%. Z kolei w Łabowcu, Uhryniu i Kotowie nie odnotowano osób bezrobotnych w tej kategorii.

Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Barnowiec	4	26,7%	5,5%	2,0%	2	15,4%	6,1%	0,9%	-50,0%
Czaczów	10	22,2%	13,7%	1,8%	1	4,3%	3,0%	0,2%	-90,0%
Maciejowa	1	2,7%	1,4%	0,1%	2	5,7%	6,1%	0,3%	100,0%
Składziste	3	33,3%	4,1%	1,6%	1	14,3%	3,0%	0,5%	-66,7%
Łabowa	20	21,3%	27,4%	1,3%	8	11,8%	24,2%	0,5%	-60,0%
Łabowiec	3	37,5%	4,1%	2,7%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Uhryń	0	0,0%	0,0%	0,0%	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kotów	1	11,1%	1,4%	0,5%	0	0,0%	0,0%	0,0%	-100,0%
Kamianna	2	15,4%	2,7%	1,0%	4	28,6%	12,1%	1,8%	100,0%
Nowa Wieś	17	18,7%	23,3%	1,7%	7	10,9%	21,2%	0,7%	-58,8%
Łosie	4	26,7%	5,5%	1,8%	2	25,0%	6,1%	0,8%	-50,0%
Roztoka Wielka	4	16,7%	5,5%	1,0%	3	17,6%	9,1%	0,7%	-25,0%
Krzyżówka	4	22,2%	5,5%	1,6%	3	30,0%	9,1%	1,1%	-25,0%
Razem	73	19,0%	100,0%	1,3%	33	12,1%	100,0%	0,6%	-54,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

2.5 Pomoc społeczna

Problemy społeczne Gminy Łabowa i sołectw wchodzących w jej skład zostały zidentyfikowane na podstawie danych pochodzących z Ośrodka Pomocy Społecznej. Obejmują one informacje o liczbie osób korzystających z pomocy OPS z uwzględnieniem powodów takich jak: ubóstwo, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, oraz niepełnosprawność.

W 2014 roku w Gminie Łabowa:

- ✓ na 1 zatrudnionego tu pracownika socjalnego przypadało 1944 mieszkańców,
- ✓ 51% mieszkańców gminy było beneficjentami pomocy społecznej (7 lokata w Powiecie Nowosądeckim),
- ✓ 11,94% rodzin objętych pomocą było rodzinami niepełnymi,
- ✓ 47,1% rodzin objętych pomocą było rodzinami wielodzietnymi,
- ✓ 21,52% rodzin objętych pomocą było rodzinami emerytów i rencistów,
- ✓ 27 osób na 1000 mieszkańców objętych było pomocą w zakresie dożywiania, z czego 72% stanowili uczniowie 28% młodsze dzieci.

[Internetowy Obserwator Statystyk Społecznych,

<http://www.obserwator.rops.krakow.pl/portraitcommune/data> , data emisji 27.05.2016 r.].

Osoby objęte pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w 2015 roku liczba osób korzystających z pomocy w Gminie Łabowa wynosiła 773, co stanowiło 13,1% liczby mieszkańców i stanowiło spadek o 5,85% w porównaniu z rokiem 2013. Analizując odsetek mieszkańców poszczególnych miejscowości objętych pomocą społeczną był on wyższy niż średnia dla gminy w Barnowcu, Maciejowej, Składzistym, Łabowcu, Kotowie, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej. Ilościowo najwięcej osób objętych pomocą OPS pochodziło z Nowej Wsi, Łabowej i Maciejowej – łącznie 57,8% ogółu osób objętych OPS.

Tabela 28. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Barnowiec	45	22,84%	5,48%	42	19,91%	5,07%	38	18,01%	4,92%	-15,56%
Czaczów	67	12,20%	8,16%	69	12,34%	8,33%	64	11,37%	8,28%	-4,48%
Maciejowa	100	14,68%	12,18%	98	13,61%	11,84%	94	13,11%	12,16%	-6,00%
Składziste	32	17,02%	3,90%	31	16,40%	3,74%	28	14,14%	3,62%	-12,50%
Łabowa	165	11,03%	20,10%	168	10,79%	20,29%	159	10,03%	20,57%	-3,64%
Łabowiec	25	22,32%	3,05%	20	16,67%	2,42%	18	15,13%	2,33%	-28,00%
Uhryń	12	18,46%	1,46%	10	14,08%	1,21%	7	10,14%	0,91%	-41,67%
Kotów	26	11,93%	3,17%	31	12,60%	3,74%	28	11,11%	3,62%	7,69%
Kamianna	17	8,29%	2,07%	18	8,29%	2,17%	14	6,45%	1,81%	-17,65%
Nowa Wieś	186	18,77%	22,66%	195	19,23%	23,55%	194	18,73%	25,10%	4,30%
Łosie	31	13,84%	3,78%	32	13,56%	3,86%	28	11,62%	3,62%	-9,68%
Rozтока Wielka	83	20,91%	10,11%	84	20,19%	10,14%	77	18,38%	9,96%	-7,23%
Krzyżówka	32	12,45%	3,90%	30	11,11%	3,62%	24	8,82%	3,10%	-25,00%
Razem Gmina	821	14,71%	100,00%	828	14,21%	100,00%	773	13,10%	100,00%	-5,85%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Osoby objęte pomocą OPS ze względu na ubóstwo

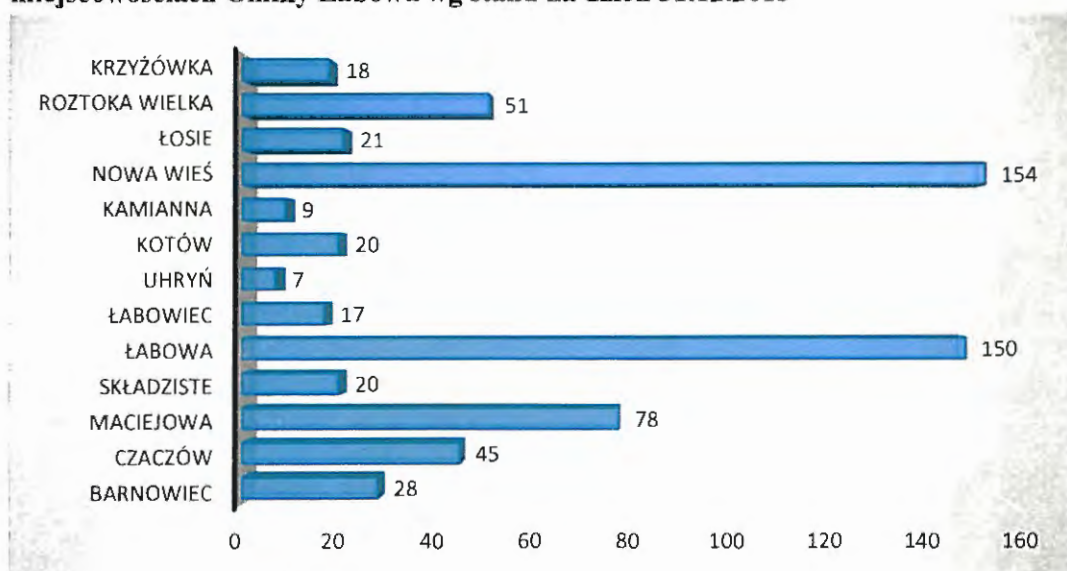
W 2015 roku aż w 79,95% przypadkach powodem objęcia pomocą OPS było ubóstwo i dotyczyło to 618 osób pochodzących ze 155 rodzin. Najwięcej tych osób pochodziło z m. Łabowa, Nowa Wieś, Maciejowa i Rozтока Wielka (70,1%). W Gminie Łabowa 10,47% mieszkańców objętych było w 2015 roku pomocą OPS ze względu na ubóstwo. Wskaźnik ten na wyższym poziomie odnotowano w m. Barnowiec, Maciejowa, Łabowiec, Nowa Wieś i Rozтока Wielka.

Tabela 29. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Barnowiec	31	15,74%	3,78%	32	15,17%	3,86%	28	13,27%	3,62%	-9,68%
Czaczów	50	9,11%	6,09%	53	9,48%	6,40%	45	7,99%	5,82%	-10,00%
Maciejowa	84	12,33%	10,23%	86	11,94%	10,39%	78	10,88%	10,09%	-7,14%
Składziste	30	15,96%	3,65%	28	14,81%	3,38%	20	10,10%	2,59%	-33,33%
Łabowa	135	9,02%	16,44%	142	9,12%	17,15%	150	9,46%	19,40%	11,11%
Łabowiec	20	17,86%	2,44%	18	15,00%	2,17%	17	14,29%	2,20%	-15,00%
Uhryń	10	15,38%	1,22%	8	11,27%	0,97%	7	10,14%	0,91%	-30,00%
Kotów	23	10,55%	2,80%	22	8,94%	2,66%	20	7,94%	2,59%	-13,04%
Kamianna	10	4,88%	1,22%	11	5,07%	1,33%	9	4,15%	1,16%	-10,00%
Nowa Wieś	150	15,14%	18,27%	159	15,68%	19,20%	154	14,86%	19,92%	2,67%
Łosie	28	12,50%	3,41%	27	11,44%	3,26%	21	8,71%	2,72%	-25,00%
Roztoka Wielka	44	11,08%	5,36%	47	11,30%	5,68%	51	12,17%	6,60%	15,91%
Krzyżówka	29	11,28%	3,53%	27	10,00%	3,26%	18	6,62%	2,33%	-37,93%
Razem Gmina	644	11,54%	78,44%	660	11,33%	79,71%	618	10,47%	79,95%	-4,04%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: Urząd Gminy Łabowa

W 2015 roku 618 osób objętych pomocą OPS z powodu ubóstwa pochodziło ze 155 rodzin, których liczba ogółem na przestrzeni ostatnich dwóch lat zmalała o 4,32%. Najwięcej rodzin potrzebujących wsparcia OPS pochodziło z Nowej Wsi i Łabowej.

Tabela 30. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

	2013		2014		2015	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Barnowiec	4	0,00%	6	50,00%	5	25,00%
Czaczów	12	0,00%	10	-16,67%	9	-25,00%
Maciejowa	18	0,00%	17	-5,56%	15	-16,67%
Skladziste	8	0,00%	6	-25,00%	7	-12,50%
Łabowa	38	0,00%	34	-10,53%	36	-5,26%
Łabowiec	7	0,00%	8	14,29%	6	-14,29%
Uhryń	4	0,00%	4	0,00%	3	-25,00%
Kotów	5	0,00%	6	20,00%	4	-20,00%
Kamianna	4	0,00%	5	25,00%	4	0,00%
Nowa Wieś	33	0,00%	38	15,15%	42	27,27%
Łosie	6	0,00%	7	16,67%	6	0,00%
Roztoka Wielka	18	0,00%	15	-16,67%	13	-27,78%
Krzyżówka	5	0,00%	6	20,00%	5	0,00%
Razem Gmina	162	0,00%	162	0,00%	155	-4,32%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Osoby objęte pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

W 2015 roku 7,24% ogółu osób objętych pomocą OPS potrzebowało tej pomocy ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. W skali całej gminy było to 0,95% jej mieszkańców. Wskaźnik ten na wyższym poziomie był w Barnowcu, Czaczowie, Maciejowej, Łabowcu, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej. W porównaniu z rokiem 2013 liczba takich osób w gminie spadła o 8,2% jednakże wzrost odnotowano w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej i Łabowcu.

Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Barnowiec	7	3,55%	0,85%	3	1,42%	0,36%	5	2,37%	0,65%	-28,57%
Czaczów	3	0,55%	0,37%	5	0,89%	0,60%	7	1,24%	0,91%	133,33%
Maciejowa	7	1,03%	0,85%	5	0,69%	0,60%	8	1,12%	1,03%	14,29%
Składziste	4	2,13%	0,49%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Łabowa	10	0,67%	1,22%	9	0,58%	1,09%	11	0,69%	1,42%	10,00%
Łabowiec	1	0,89%	0,12%	4	3,33%	0,48%	4	3,36%	0,52%	300,00%
Uhryń	2	3,08%	0,24%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Kotów	3	1,38%	0,37%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Kamianna	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Nowa Wieś	13	1,31%	1,58%	9	0,89%	1,09%	13	1,25%	1,68%	0,00%
Łosie	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Roztoka Wielka	8	2,02%	0,97%	7	1,68%	0,85%	8	1,91%	1,03%	0,00%
Krzyżówka	3	1,17%	0,37%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Razem Gmina	61	1,09%	7,43%	42	0,72%	5,07%	56	0,95%	7,24%	-8,20%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Największa liczba rodzin korzystająca z pomocy OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwała w 2015 roku Łabową i Nową Wieś. Na przestrzeni analizowanych dwóch lat liczba takich rodzin w gminie spadła o 14,3%.

Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013		2014		2015	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Barnowiec	1	0,00%	1	0,00%	1	0,00%
Czaczów	1	0,00%	1	0,00%	1	0,00%
Maciejowa	1	0,00%	1	0,00%	2	100,00%
Składziste	1	0,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Łabowa	2	0,00%	2	0,00%	3	50,00%
Łabowiec	1	0,00%	1	0,00%	1	0,00%
Uhryń	1	0,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Kotów	1	0,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Kamianna	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Nowa Wieś	2	0,00%	2	0,00%	3	50,00%
Łosie	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Roztoka Wielka	2	0,00%	1	-50,00%	1	-50,00%
Krzyżówka	1	0,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Razem Gmina	14	0,00%	9	-35,71%	12	-14,29%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Osoby objęte pomocą OPS ze względu na alkoholizm

Z powodu alkoholizmu w 2015 roku wsparciem OPS objęte były w Gminie Łabowa 2 osoby pochodzące z jednej rodziny w miejscowości Czaczów. Od 2013 roku liczba osób potrzebujących pomocy OPS z powodu problemów alkoholowych spadła z 14 do 2, tj. o 85,7%.

Osoby objęte pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest drugim zaraz po ubóstwie udzielania pomocy OPS – w 2015 roku przyznana została ona 92 osobom niepełnosprawnym (11,9% wszystkich osób objętych pomocą OPS), z czego najwięcej ich pochodziło z Łabowej, Roztoki Wielkiej i Maciejowej. Od 2013 roku obserwowany jest wzrost liczby osób szukających pomocy OPS ze względu na niepełnosprawność i jest to wzrost na poziomie 9,52%. Najwięcej takich osób przybyło w analizowanym okresie w Łabowej.

Osoby niepełnosprawne korzystające z pomocy OPS pochodziły w 2015 roku z 34 rodzin, których liczba od 2013 roku wzrosła o 6.

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Barnowiec	6	3,05%	0,73%	7	3,32%	0,85%	7	3,32%	0,91%	16,67%
Czaczów	8	1,46%	0,97%	8	1,43%	0,97%	8	1,42%	1,03%	0,00%
Maciejowa	10	1,47%	1,22%	10	1,39%	1,21%	10	1,39%	1,29%	0,00%
Składziste	4	2,13%	0,49%	4	2,12%	0,48%	4	2,02%	0,52%	0,00%
Łabowa	18	1,20%	2,19%	19	1,22%	2,29%	21	1,32%	2,72%	16,67%
Łabowiec	4	3,57%	0,49%	4	3,33%	0,48%	4	3,36%	0,52%	0,00%
Uhryń	3	4,62%	0,37%	3	4,23%	0,36%	3	4,35%	0,39%	0,00%
Kotów	4	1,83%	0,49%	4	1,63%	0,48%	4	1,59%	0,52%	0,00%
Kamianna	1	0,49%	0,12%	1	0,46%	0,12%	1	0,46%	0,13%	0,00%
Nowa Wieś	11	1,11%	1,34%	9	0,89%	1,09%	9	0,87%	1,16%	-18,18%
Łosie	1	0,45%	0,12%	2	0,85%	0,24%	2	0,83%	0,26%	100,00%
Roztoka Wielka	14	3,53%	1,71%	14	3,37%	1,69%	14	3,34%	1,81%	0,00%
Krzyżówka	0	0,00%	0,00%	5	1,85%	0,60%	5	1,84%	0,65%	0,00%
Razem Gmina	84	1,51%	10,23%	90	1,54%	10,87%	92	1,56%	11,90%	9,52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

2.6 Edukacja i wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Łabowa funkcjonują następujące placówki oświatowe:

Szkoły podstawowe i gimnazjalne:

- Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Łabowej Szkoła Podstawowa im. Świętego Franciszka z Asyżu
- Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Łabowej

- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Czaczowie
- Szkoła Podstawowa im. Świętej Kingi w Maciejowej
- Szkoła Podstawowa im. Ks. K. St. Wyszyńskiego w Nowej Wsi oraz Szkoła Filialna w Roztoce Wielkiej

Przedszkola publiczne samorządowe:

- Punkt przedszkolny w Nowej Wsi
- Przedszkole w Maciejowej

Spośród placówek edukacyjnych dla których organem prowadzącym jest Gmina Łabowa najliczniejszymi są Zespół Szkolno – Gimnazjalny Łabowej i Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi. Na terenie Gminy Łabowa działają dwa przedszkola: w Maciejowej i Nowej Wsi.

Tabela 34. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łabowa

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2014/2015			Rok szkolny 2015/2016		
		ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta
1.	ZSZG w Łabowej Publiczne Gimnazjum	266	150	116	232	125	107
	ZSZG w Łabowej Szkoła Podstawowa	184	94	90	193	95	98
	ZSZ G Oddziały Zerowe	47	23	24	64	28	36
	Ogółem	497	267	230	489	248	241
2.	Szkoła Podstawowa Nowa Wieś wraz z Filią Rozтока Wielka	179	94	85	176	90	86
	Szkoła Podstawowa Nowa Wieś wraz z Filią Rozтока Wielka Oddziały Zerowe	41	23	18	58	34	24
	Ogółem	220	117	103	234	124	110
3.	Szkoła Podstawowa w Czaczowie	57	29	28	60	26	34
	Szkoła Podstawowa Oddział Zerowy	17	7	10	17	10	7
	Ogółem	74	36	38	77	36	41
4.	Szkoła Podstawowa w Maciejowej	62	29	33	54	26	28
	Szkoła Podstawowa Oddziały Zerowy	33	19	14	36	23	13
	Ogółem	95	48	47	90	49	41
Razem:		886	468	418	890	457	433

Źródło: Urząd Gminy w Łabowej.

W zakresie wychowania przedszkolnego w Gminie Łabowa w roku 2014 funkcjonowało 8 oddziałów/ klas przedszkolnych w szkołach podstawowych, do których uczęszczało 142 dzieci, w tym 6-latków – 32 tj. 42% dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Liczba dzieci w wieku 3-6 lat w Gminie Łabowa w roku 2014 wynosiła 338 dzieci. Liczba dzieci w wieku 3 – 6 lat uczęszczających do przedszkoli systematycznie spadała ze 175 dzieci w roku 2012 do 141 w roku 2014.

Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci w wieku przedszkolnym jest wyższa niż liczba miejsc w przedszkolach.

Z danych Urzędu Gminy Łabowa wynika, że łączna ilość komputerów w zlokalizowanych tu szkołach wynosi 174 sztuki. Średnio na 1 komputer przypada 4 uczniów za wyjątkiem gimnazjum w Łabowej, gdzie jest to już 18 uczniów na 1 komputer.

Tabela 35. Wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Łabowa w 2016 r.

	Liczba uczniów	liczba komputerów	liczba uczniów przypadających na 1 komputer
SP Czaczów	60	34	2
SP Maciejowa	54	25	2
SP Nowa Wieś	176	58	3
Gimnazjum w Łabowej	232	13	18
SP Łabowa	193	44	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa

Z danych GUS wynika, że funkcjonujące tu gimnazjum jeszcze w 2012 roku nie posiadało pracowni komputerowej. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer w 2012 r. była wyższa niż w szkołach podstawowych i wynosiła 61 osób.

[http://stat.gov.pl/bdl/app/wykresy_cechczas.display?p_id=566485&p_token=0.28698287987512916, data emisji 01.02.2016]

Komputery znajdujące się w gimnazjum nie posiadały dostępu szerokopasmowego do Internetu. Na 11 komputerów w szkole, wszystkie posiadały dostęp do Internetu, a 4 przeznaczone były do użytku uczniów.

Dwie zlokalizowane tu biblioteki posiadają łącznie 23 165 woluminów, z czego:

- biblioteka w Nowej Wsi – 6 927

- biblioteka Łabowej - 16238

Średnio na 1 ucznia przypada 26 książek.

2.7 Struktura organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie Gminy Łabowa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 36. Organizacja pozarządowe w Gminie Łabowa wg stanu na dzień 30.06.2016

Nazwa	Miejscowość	Organizacja Pożytku Publicznego
FUNDACJA "SERCE DLA DZIECKA"	KAMIANNA	NIE
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZACZOWIE	CZACZÓW	NIE
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŁABOWEJ	ŁABOWA	NIE
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŁOSIU	ŁOSIE	NIE
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KAMIANNEJ	KAMIANNA	NIE
TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI ŁABOWSKIEJ	ŁABOWA	NIE
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W NOWEJ WSI	NOWA WIEŚ	NIE
STOWARZYSZENIE AKADEMIA ARS VITALIS	KAMIANNA	NIE
STOWARZYSZENIE "KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH W MACIEJOWEJ"	MACIEJOWA	NIE
STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW HISTORII	ŁABOWA	NIE
STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU WSI CZACZÓW	CZACZÓW	NIE

Źródło: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu?t:lb=t>, data emisji 30.06.2016

2.8 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym

1. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości jest na wyższym poziomie niż średnia dla gminy w następujących miejscowościach: Barnowiec, Maciejowa, Uhryń, Kamianna i Nowa Wieś.
2. Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa w ogólnej liczbie bezrobotnych z gminy jest największy w Czaczowie, Maciejowej Łabowej i Nowej Wsi.
3. Poziom długotrwałego bezrobocia w poszczególnych miejscowościach jest wyższy niż średnia dla gminy w Barnowcu, Maciejowej, Uhryniu, Kamiannej i Nowej Wsi.
4. Najwięcej osób długotrwanie bezrobotnych pochodzi z Czaczowa, Maciejowej, Łabowej, Kamiannej i Nowej Wsi.
5. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych z miejscowości jest niższy niż średnia dla gminy jedynie w Czaczowie, Maciejowej, Składzistym, Łabowcu i Krzyżówce.
6. Poziom bezrobocia wśród osób młodych jest na wyższym poziomie niż średnia dla gminy w Barnowcu, Łabowej, Kamiannej, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
7. Najwięcej (bo prawie 75%) bezrobotnych w wieku poniżej 25 r.ż. pochodzi z Łabowej, Kamiannej, Nowej Wsi i Roztoki Wielkiej.
8. Poziom bezrobocia wśród osób powyżej 45 r.ż. jest na wyższym poziomie niż średnia dla gminy w Czaczowie, Maciejowej, Składzistym, Uhryniu, Nowej Wsi i Łosiu.
9. Największy odsetek osób bezrobotnych powyżej 45 r.ż. pochodzi z Czaczowa, Maciejowej, Łabowej i Nowej Wsi.
10. Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem jest na niższym poziomie niż średnia dla gminy w Składzistym, Łabowej, Kotowie, Roztoce Wielkiej i Krzyżówce.
11. Analizując poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem w skali gminy wyraźnie widać, że najwięcej takich osób zamieszkuje w Czaczowie, Maciejowej, Łabowej i Nowej Wsi.

12. Osoby bezrobotne bez stażu pracy pochodzą głównie z Łabowej, Kamiannej, Nowej Wsi, Roztoki Wielkiej i Krzyżówki.
13. Poziom korzystania z pomocy OPS jest na wyższym poziomie w porównaniu ze średnią gminną w Barnowcu, Maciejowej, Składzistym, Łabowcu, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
14. Najwięcej osób korzystających z pomocy OPS w skali gminy pochodzi z Czaczowa, Maciejowej, Łabowej, Nowej Wsi i Roztoki Wielkiej.
15. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości jest na wyższym poziomie niż średnia gminna w Barnowcu, Maciejowej, Łabowcu, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
16. Najwyższy udział osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby wszystkich beneficjentów OPS jest w miejscowościach: Maciejowa, Łabowa, Nowa Wieś i Roztoka Wielka.
17. Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest na wyższym niż średnia gminna poziomie w Barnowcu, Czaczowie, Maciejowej, Łabowcu, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
18. Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w ogólnej liczbie korzystających z pomocy OPS w gminie pochodzi z Barnowca, Czaczowa, Maciejowej, Łabowej, Nowej Wsi i Roztoki Wielkiej.
19. Z pomocy OPS ze względu na alkohol korzystają jedynie mieszkańcy Czaczowa.
20. Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy OPS ze względu na niepełnosprawność jest na wyższym poziomie niż średnia gminna w Barnowcu, Składzistym, Łabowcu, Uhryniu, Kotowie, Roztoce Wielkiej i Krzyżówce.
21. Wśród wszystkich osób korzystających z pomocy OPS najwięcej osób niepełnosprawnych pochodzi z Czaczowa, Maciejowej, Łabowej, Nowej Wsi i Roztoki Wielkiej.
22. Przyrost liczby mieszkańców na poziomie niższym niż średnia gminna odnotowano w 2014 r. w Czaczowie, Maciejowej, Składzistym, Nowej Wsi i Roztoce Wielkiej.
23. Najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym pochodzi z Czaczowa, Maciejowej, Łabowej i Nowej Wsi.
24. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości jest na wyższym poziomie niż średnia dla gminy w Czaczowie, Maciejowej, Składzistym, Łabowej, Uhryniu, Kotowie i Kamiannej.
25. Po jednym cudzoziemcu zamieszkuje w Łabowej, Kamiannej i Nowej Wsi.
26. Oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży nie występuje dla uczniów z Barnowca, Czaczowa, Maciejowej i Składzistego.
27. Wyniki sprawdzianu szóstoklasisty w 2015 roku były poniżej średniej gminnej w szkołach w Czaczowie, Maciejowej i Łabowej.
28. Uczniowie z jedynej w gminie gimnazjum w Łabowej uzyskali w 2015 roku wyniki na poziomie niższym niż średnia powiatowa.
29. Brak jest jakichkolwiek stałych wydarzeń kulturalnych w ciągu roku w Barnowcu, Składzistym, Łabowcu, Uhryniu i Kotowie.

3. DELIMITACJA OBSZARÓW KRYZYSOWYCH

3.1 Analiza wskaźnikowa

Delimitacja obszaru rewitalizacji polega na wyznaczeniu granic obszaru, gdzie w szczególności koncentrują się negatywne zjawiska, biorąc pod uwagę istotne miejsca (potencjały) w obszarze zdegradowanym, które mogą wzmocnić proces rewitalizacji.

W celu dokonania delimitacji obszaru rewitalizacji przeprowadzono w/w analizę wskaźnikową. Pierwszym jej krokiem było zebranie danych liczbowych dla całej gminy i poszczególnych sołectw. Na podstawie zebranych danych wyliczone zostały wskaźniki (metodologia obliczeń została przedstawiona w tabeli poniżej), a następnie wynik porównany został ze średnią wartością wskaźnika obrazującego sytuację w całej gminie. Gdy dany obszar charakteryzuje się przynajmniej jednym kryterium w zakresie czynników społecznych na poziomie równym lub gorszym w stosunku do całej gminy, może zostać zakwalifikowany, jako obszar wymagający rewitalizacji. Na tej podstawie wyznaczone zostały poszczególne obszary gminy (z zachowaniem spójności przestrzennej), na których można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację. Dla uzyskania pełnego obrazu problemów przyjęto do diagnozy wskaźniki ze stref: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno - funkcjonalnej i środowiskowej. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych zastosowano podział zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, gdzie w art. 9 zapisano, iż:

„Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska”.

Analizę zjawisk kryzysowych dla obszarów poszczególnych miejscowości przedstawiono w poniższej tabeli, gdzie zagregowano wskaźniki dla poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa (w zależności od dostępności danych – za lata 2014 – 2015). Materiał stanowiący jej bazę stanowił podstawę do określenia ilości problemów występujących w poszczególnych sołectwach a w następstwie do zaproponowania przez Wójta Gminy Łabowa obszarów jakie zostaną poddane rewitalizacji z uwzględnieniem najlepszych spodziewanych jej efektów dla całej gminy. Kolorem czerwonym zaznaczono wskaźniki dla poszczególnych miejscowości poniżej średniej dla Gminy Łabowa, co wskazuje, iż dany problem występuje w bardzo dużym nasileniu w danym sołectwie.

Tabela 37. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych sołectw Gminy Łabowa (wg danych za 2014 - 2015)

Wskaźnik	Barnowiec	Czaczków	Maciejowa	Składziste	Łabowa	Łabowiec	Uhryń	Kotów	Kamianna	Nowa Wieś	Łosie	Roztoka Wielka	Krzyżówka	Razem
CZYNNIKI SPOŁECZNE														
Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa w ogólnej liczbie bezrobotnych z gminy - dane za 2015 r.	4,78%	8,46%	12,87%	2,57%	25,00%	1,47%	1,84%	1,47%	5,15%	23,53%	2,94%	6,25%	3,68%	7,69%
Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w skali gminy - dane za 2015 r.)	5,75%	9,20%	16,09%	2,30%	16,09%	0,00%	3,45%	1,15%	8,05%	27,59%	3,45%	3,45%	3,45%	7,69%
Poziom bezrobocia osób młodych (udział bezrobotnych osób poniżej 25 r.ż. w skali gminy) - dane za 2015 r.	5,97%	7,46%	5,97%	1,49%	20,85%	0,00%	0,00%	1,49%	8,98%	25,37%	2,99%	10,45%	0,00%	7,7%
Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. (udział osób bezrobotnych powyżej 45 r.ż. z poszczególnych miejscowości w skali gminy - dane za 2015 r.	1,59%	12,70%	17,48%	4,76%	25,81%	1,59%	1,59%	0,00%	3,17%	20,63%	6,35%	3,2%	3,2%	7,7%
Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem (udział osób bezrobotnych z niskim wykształceniem z poszczególnych miejscowości w skali gminy) dane za 2015 r.	5,67%	10,64%	13,31%	2,13%	20,6%	2,8%	1,4%	2,13%	5,67%	24,11%	4,26%	3,55%	3,55%	7,69%
Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie	4,9%	8,28%	12,16%	3,62%	20,57%	2,33%	0,91%	3,62%	1,81%	25,10%	3,62%	9,96%	3,10%	7,69%
Odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na ubóstwo	3,6%	5,82%	10,09%	2,59%	19,40%	2,20%	0,91%	2,59%	1,16%	19,92%	2,72%	6,60%	2,33%	6,10%
- osoby w wieku poprodukcyjnym w skali gminy	3,20%	10,60%	13,20%	3,50%	28,90%	1,40%	1,40%	4,30%	4,10%	15,90%	3,10%	7,00%	3,40%	7,69%
CZYNNIKI TECHNICZNE														
odsetek budynków wybudowanych przed 1989r w skali gminy	4,14%	10,74%	10,74%	3,53%	29,14%	2,61%	2,91%	4,45%	3,22%	15,18%	3,68%	6,60%	3,07%	7,69%
odsetek budynków wybudowanych po 1989r w skali gminy	1,03%	7,21%	12,21%	2,35%	28,38%	1,18%	1,18%	2,79%	8,09%	20,59%	3,3%	6,3%	4,7%	7,69%
odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg w skali gminy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%
odsetek mieszkań wyposażonych w kanalizację w skali gminy	0,00%	0,00%	1,59%	0,00%	74,86%	2,97%	0,00%	0,00%	20,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,69%
CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE														

Odsetek publicznych obiektów kultury w skali gminy	0	0	0	0	50%	0	0	0	0	0	0	50%	0	7,69%
Odsetek infrastruktury sportowej w skali gminy	0	50%	0	0	50%	0	0	0	0	0	0	0	0	7,69%
Odsetek publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnątrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.) w skali gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
CZYNNIKI GOSPODARCZE														
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w poszczególnych miejscowościach w skali gminy)- dane za 2014 r	1,50%	8,20%	18,40%	1,90%	27,30%	1,50%	0,40%	0,70%	4,90%	19,10%	3,40%	8,60%	4,10%	7,69%
wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w poszczególnych miejscowościach w skali gminy)	2,04%	20,41%	10,20%	2,04%	16,33%	2,04%	0,00%	0,00%	4,08%	26,53%	6,12%	10,20%	0,00%	7,69%
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE														
występowanie zagrożeń osuwiskowych (0 - brak zagrożenia, 1 - jest zagrożenie)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
występowanie zagrożeń zanieczyszczenia środowiska (0 - brak zagrożenia, 1 - jest zagrożenie)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łabowa i PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Tabela 38. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa

	Barnowiec	Czaców	Maciejowa	Składziste	Łabowa	Łabowiec	Uhryń	Kotów	Kamianna	Nowa Wieś	Łosie	Roztoka Wielka	Krzyżówka
CZYNNIKI SPOŁECZNE													
suma	0	6	7	0	8	0	0	0	2	7	0	3	0
CZYNNIKI TECHNICZNE													
suma	3	4	3	3	2	3	3	3	0	3	3	3	3
CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE													
suma	3	2	3	3	1	3	3	3	3	3	3	2	3
CZYNNIKI GOSPODARCZE													
suma	2	0	0	2	0	2	2	2	2	0	2	0	2
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE													
suma	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1
GLOBALNIE													
suma	9	13	14	9	13	9	9	9	8	14	9	9	9

Źródło: opracowanie własne

Z analizy zawartej w powyższej Tabeli wynika, że w ramach strefy społecznej wskazane kluczowe wskaźniki ujawniły brak kumulacji negatywnych zjawisk w miejscowościach: Barnowiec, Składziste, Łabowiec, Uhryń, Kotów, Łosie i Krzyżówka. Oznacza to, że poziom wybranych wskaźników charakteryzujących strefę społeczną jest na korzystniejszym poziomie niż średnia dla całej gminy. We wszystkich sołectwach przeprowadzona analiza wskaźnikowa wykazała występowanie licznych problemów w strefach technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i gospodarczej. Zaniechanie interwencji niwelującej lub spowalniającej dalszą degradację prowadzić może do nieodwracalnych zmian na długie lata pogarszających byt i jakość życia mieszkańców gminy.

3.2 Wyznaczenie obszarów problemowych

Podsumowanie analizy przeprowadzonej w poprzednich podrozdziałach doprowadziło do wyodrębnienia kluczowych wskaźników najlepiej charakteryzujących poszczególne sołectwa i umożliwiających wyznaczenie obszarów problemowych.

Poniższa tabela zawiera wyszczególnione wybrane wskaźniki w ramach poszczególnych stref. Analizując wartości wskaźników oszacowanych na potrzeby niniejszego opracowania określono brak lub występowanie problemu (wraz z jego nasileniem) według klucza: 0 – brak problemu, 1 – jest problem o słabym nasileniu, 2 – jest problem o dużym nasileniu. Wartość „0” przyznano jednostkom referencyjnym (sołectwom) gdzie wartość danego wskaźnika była na poziomie lepszym niż średnia dla całej gminy. Następnie określono średnią wartość danego wskaźnika dla jednostek referencyjnych, gdzie stwierdzono występowanie problemu. Wartości na gorszym poziomie pozwoliły zidentyfikować problem o dużym nasileniu, a na lepszym poziomie – problem o słabym nasileniu. W uzgodnieniu z pracownikami Urzędu Gminy przyznano (w ostatniej kolumnie poniższej tabeli) wagi punktowe poszczególnym wskaźnikom. Mnożąc te wagi przez wcześniej uzyskaną wartość nasilenia problemu osiągnięto ostateczną wartość badanych wskaźników co obrazuje poniższa Tabela.

Tabela 39. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa z uwzględnieniem ich skali i wag

Wskaźnik	Barnowiec	Czaczów	Maciejowa	Składziste	Łabowa	Łabowiec	Uhryń	Kotów	Kamianna	Nowa Wieś	Łosie	Roztoka Wielka	Krzyżówka	WAGA
CZYNNIKI SPOŁECZNE														
Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa w ogólnej liczbie bezrobotnych z gminy - dane za 2015 r.	0	6	6	0	12	0	0	0	0	12	0	0	0	6
Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych długotrwanie bezrobotnych w skali gminy - dane za 2015 r.	0	5	10	0	10	0	0	0	5	10	0	0	0	5
Poziom bezrobocia osób młodych (udział bezrobotnych osób poniżej 25 r.ż. z poszczególnych miejscowości w skali gminy) - dane za 2015 r.	0	0	0	0	10	0	0	0	5	10	0	5	0	5
Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. (udział os. bezrobotnych powyżej 45 r.ż. z poszczególnych miejscowości w skali gminy) dane za 2015 r.	0	5	5	0	10	0	0	0	0	10	0	0	0	5
Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem (udział osób bezrobotnych z niskim wykształceniem z poszczególnych miejscowości w skali gminy) dane za 2015 r.	0	5	5	0	10	0	0	0	0	10	0	0	0	5
odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie	0	10	10	0	30	0	0	0	0	30	0	10	0	10
odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie ze względu na ubóstwo	0	0	5	0	10	0	0	0	0	10	0	5	0	5
- osoby w wieku poprodukcyjnym w skali gminy	0	5	5	0	10	0	0	0	0	5	0	0	0	5
suma czynniki społeczne	0	36	46	0	92	0	0	0	10	87	0	20	0	46
CZYNNIKI TECHNICZNE														
odsetek budynków wybudowanych przed 1989r w skali gminy	0	5	5	0	10	0	0	0	0	5	0	0	0	5
odsetek budynków wybudowanych po 1989r w skali gminy	10	5	0	10	0	10	10	10	0	0	5	5	5	5
odsetek mieszkań wyposażonych w wodociąg w skali gminy	10	10	10	10	10	10	10	10	0	10	10	10	5	5

odsetek mieszkań wyposażonych w kanalizację w skali gminy	2	2	10	2	0	10	2	2	0	2	3	2	10	5
suma czynniki techniczne	22	22	25	22	20	30	22	22	0	17	17	17	20	20
CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE														
Odsetek publicznych obiektów kultury w skali gminy	4	4	4	4	0	4	4	4	4	4	4	0	4	4
Odsetek infrastruktury sportowej w skali gminy	4	0	4	4	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Odsetek publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnątrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.) w skali gminy	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
suma czynniki przestrzenno – funkcjonalne	12	8	12	12	4	12	12	12	12	12	12	8	12	12
CZYNNIKI GOSPODARCZE														
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w poszczególnych miejscowościach w skali gminy)- dane za 2014 r	10	0	0	10	0	10	10	10	5	0	5	0	5	5
wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w poszczególnych miejscowościach w skali gminy)	5	0	0	5	0	5	10	10	0	0	5	0	10	5
suma czynniki gospodarcze	15	0	0	15	0	15	20	20	5	0	10	0	15	10
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE														
występowanie zagrożeń osuwiskowych (0 - brak zagrożenia, 1 - jest zagrożenie)	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
występowanie zagrożeń zanieczyszczenia środowiska (0 - brak zagrożenia, 1 - jest zagrożenie)	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
suma czynniki środowiskowe	2	2	2	2	4	2	2	2	2	2	2	2	2	4
suma wszystkie czynniki	51	68	85	51	120	59	56	56	29	118	41	47	49	92

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łabowej, Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wybór obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji wraz z uzasadnieniem

Ostatnim etapem diagnozy było wskazanie obszarów zdegradowanych, które po pierwsze wykazują kumulację negatywnych zjawisk społeczny oraz dodatkowo w pozostałych analizowanych strefach wykazują nagromadzenie negatywnych cech. Z analizy zawartej w powyższej Tabeli wynika, że w ramach strefy społecznej wskazane kluczowe wskaźniki ujawniły brak kumulacji negatywnych zjawisk w miejscowościach: Barnowiec, Składziste, Łabowiec, Uhryń, Kotów, Łosie i Krzyżówka. Oznacza to, że poziom wybranych wskaźników charakteryzujących strefę społeczną jest na korzystniejszym poziomie niż średnia dla całej gminy, co według opisanej wyżej metodologii wskazuje na brak problemu. Najwięcej negatywnych zjawisk społecznych, technicznych, przestrzenno – funkcjonalnych, gospodarczych i środowiskowych występuje kolejno w miejscowościach: Łabowa, Nowa Wieś, Maciejowa, Czaczów, Roztoka Wielka i Kamianna.

Jak wynika z powyższych Tabel jako podstawowy obszar zdegradowany wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych wyznaczono część wsi Czaczów, Maciejowa, Łabowa, Kamianna, Nowa Wieś i Roztoka Wielka. Wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej są zbieżne z wnioskami autorów niniejszego opracowania poczynionymi po wywiadach z pracownikami OPS oraz Urzędu Gminy w Łabowej a także odpowiadają na potrzeby i oczekiwania samych mieszkańców gminy.

WSKAZANIE OBSZARU REWITALIZACJI WRAZ Z UZASADNIENIEM

Synteza wyników uzyskanych z przeprowadzonej diagnozy oraz badań ilościowych i jakościowych obecnej sytuacji w Gminie Łabowa, a także oczekiwania i potrzeby lokalnej społeczności wyrażone podczas spotkań rewitalizacyjnych, doprowadziły do wyodrębnienia obszaru rewitalizacji na terenie gminy, który cechuje się największą kumulacją negatywnych zjawisk i problemów.

Badania ilościowe obejmowały:

1. Badania metodą zogniskowanych wywiadów badawczych przeprowadzone podczas spotkań konsultacyjnych. Spotkania odbyły się zgodnie z poniższym harmonogramem:

- 14 grudnia 2015r. o godz. 16.00 w Szkole Podstawowej w Czaczowie dla miejscowości Barnowiec i Czaczów;
- 15 grudnia 2015r. o godz. 16.00 w Szkole Podstawowej w Maciejowej dla miejscowości Maciejowa i Składziste;
- 16 grudnia 2015r. o godz. 16.00 w Urzędzie Gminy Łabowa dla miejscowości Łabowa, Łabowiec, Kamianna, Kotów i Uhryń;
- 17 grudnia 2015r. o godz. 16.00 w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi dla miejscowości Łosie, Nowa Wieś, Krzyżówka i Roztoka Wielka.

Łączna liczba osób biorących udział w konsultacjach wyniosła 81.

2. Badania metodą PAPI mieszkańców dotyczące jakości życia i potrzeb w Gminie Łabowa i poszczególnych sołectwach (liczba kompletnie wypełnionych ankiet: 87 ankiet, czas badania: II kw. 2016)

Do wyrażenia swoich opinii w badaniach zaproszono osoby mieszkające lub pracujące na obszarze Gminy Łabowa.

Badania ilościowe przeprowadzono z wykorzystaniem techniki zogniskowanych wywiadów grupowych. Na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji przeprowadzono 1 wywiad grupowy, w którym uczestniczyło łącznie 7 osób - członkowie organizacji pozarządowych, pracownik socjalny, pracownicy urzędu gminy, sołtys. Szeroki udział mieszkańców na każdym etapie wyznaczania

obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji gwarantuje, że wybrane obszary są odpowiedzią na rzeczywiste zapotrzebowanie mieszkańców Gminy Łabowa. Trafne dopasowanie do dostrzeganych i wskazywanych przez mieszkańców problemów pozwoli na podjęcie działań naprawczych, które dadzą oczekiwane przez społeczeństwo efekty.

Wyznaczony obszar rewitalizacji posiada łączną powierzchnię 2 433 300 m² (tj. 2,04% powierzchni gminy) i jest zamieszkały przez 1 100 osób (tj. 18,6 % populacji gminy). Składa się on z 6 podobszarów: **części wsi: Czaczów, Łabowa, Maciejowa, Kamianna, Nowa Wieś i Rozтока Wielka.**

Charakterystyka problemowa dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

PODOBSZAR 1 – centrum wsi Czaczów

Tabela 40. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Czaczów

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali gminy 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie 3. Duża liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, 4. Brak oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci, 5. Niskie wyniki uczniów ze sprawdzianu 6 - klasisty 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość Nowego Sącza daje możliwość rozwoju przedsiębiorczości lokalnej głównie w obszarze branży turystycznej 2. Duża aktywność i zaangażowanie mieszkańców. 3. Miejscowość o wysokich walorach turystycznych. 4. Aktywność w dziedzinie kultury regionalnej (prężnie działający zespół). 5. Osadzenie w tradycji i kulturze regionalnej.
Pozostale (techniczne, przestrzenno funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. 2. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej 3. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo - rekreacyjnych 4. Niski wskaźnik aktywności gospodarczej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijająca się przedsiębiorczość. 2. Dogodne położenie- bliskość Nowego Sącza. 3. Wysokie walory krajobrazowe miejscowości.

Jednocześnie podobszar **centrum wsi Czaczów** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Czaczów**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 41. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Czaczów

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia. 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS. 3. Brak miejsc i aktywności integrujących mieszkańców. 4. Niski wynik sprawdzianu po 6 klasie w szkole. 5. Brak oferty i infrastruktury kultury. 6. Duża liczba osób starszych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak terenów uzbrojonych inwestycyjnych. 2. Niewielki wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. 3. Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989r. 4. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej 5. Niski poziom infrastruktury drogowej 6. Brak infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej.

Położenie podobszaru: obszar położony we wsi Czaczów.

Ludność podobszaru: 143 osoby.

Opis podobszaru: obszar stanowiący ściśle centrum Czaczowa.

Zlokalizowana jest tu szkoła, która nie posiada odpowiedniego zaplecza sportowo – rekreacyjnego umożliwiającego dzieciom spędzania bezpiecznie czasu na świeżym powietrzu (brak placu zabaw, zły stan techniczny boiska sportowego, brak zagospodarowanych terenów zielonych z małą architekturą, brak ogrodzenia). Występuje tu również duży problem z ciągami komunikacyjnymi w postaci potrzeby budowy jednego mostu, remontu drugiego oraz remontu drogi gminnej. Ponadto koniecznym jest propagowanie idei lokalnej przedsiębiorczości, głównie agroturystyki.

PODOBSZAR 2 – centrum wsi Maciejowa

Tabela 42. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Maciejowa

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali gminy 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie 3. Duża liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, 4. Brak oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci, 5. Niskie wyniki uczniów ze sprawdzianu 6 - klasisty 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża aktywność i zaangażowanie mieszkańców. Duży potencjał mieszkańców. 2. Wysoki potencjał placówki oświatowej-szkoły w zakresie kształtowania postaw prospołecznych i przedsiębiorczych wśród dzieci. 3. Korzystna lokalizacja- miejsce bezpieczne, oddalone od dużych skupisk miejskich. 4. Aktywność w dziedzinie kultury regionalnej (prężnie działający zespół).
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcyjne, gospodarcze, środowiskowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. 2. Brak sieci wodociągowej i znikome skanalizowanie miejscowości 3. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo – rekreacyjnych 4. Niski wskaźnik nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijająca się przedsiębiorczość. 2. Bardzo duże walory krajobrazowe. 3. Dobrze rozwinięta sieć infrastruktury drogowej.

Jednocześnie podobszar **centrum wsi Maciejowa** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Maciejowa**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 43. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Maciejowa

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Brak miejsc i aktywności integrujących mieszkańców. 2. Niski wynik sprawdzianu po 6 klasie w szkole. 3. Brak oferty i infrastruktury kultury. 4. Duża liczba osób starszych. 5. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali gminy 6. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie	1. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 2. Niewielki wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. 3. Brak sieci wodociągowej i znikome skanalizowanie miejscowości 4. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo – rekreacyjnych 5. Niski standard nawierzchni dróg. 6. Brak chodników.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Maciejowa

Powierzchnia podobszaru: 86,92 ha.

Ludność podobszaru: 258 osób.

Opis podobszaru: obszar stanowiący centrum Maciejowej. Zlokalizowana jest tu szkoła, która nie posiada odpowiedniego zaplecza sportowo – rekreacyjnego umożliwiającego dzieciom spędzania bezpiecznie czasu na świeżym powietrzu (brak np. zewnętrznej siłowni, brak boiska sportowego, brak zagospodarowanych terenów zielonych z małą architekturą). Sam budynek szkoły wymaga termomodernizacji, co pozwoli zadbać o środowisko (w szczególności o jakość powietrza) i ograniczyć koszty ogrzewania zimą. Miejscowość boryka się również z problemem złego stanu technicznego dróg i brakiem oświetlenia poprawiających bezpieczeństwo użytkowników. Ponadto do problemów tej miejscowości zaliczono konieczność zagospodarowania terenu byłego boiska na cele rekreacyjno-turystyczne, gdzie zarówno dzieci, młodzież jak i osoby starsze mogły by aktywnie spędzać czas wolny. Co więcej przedmiotowa działka leży wzdłuż drogi wojewódzkiej na Krynicę –Zdrój w bezpośrednim sąsiedztwie sklepu spożywczego co poprzez jej zagospodarowanie wpłynie na rozwój turystyki w gminie.

PODOBSZAR 3 – centrum wsi Łabowa

Tabela 44. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Łabowa

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali gminy 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie 3. Duża liczba 66ludności w wieku poprodukcyjnym, 4. Niskie wyniki uczniów ze sprawdzianu 6 – klasisty. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców 2. Bardzo wysokie walory krajobrazu naturalnego 3. Duży potencjał społeczny w zakresie działalności organizacji pozarządowych 4. Zapewniona infrastruktura opieki nad dziećmi oraz infrastruktura edukacyjna. 5. Aktywność w dziedzinie kultury regionalnej.
pozostałe (techniczne, przestrzenno-funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. 2. Brak sieci wodociągowej 3. Brak publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo korzystne położenie –przy drodze wojewódzkiej na Krynicę- Zdrój 2. Duża liczba tras turystycznych 3. Występowanie Hali Łabowskiej 4. Występowanie centrum rehabilitacyjnego Tukan 5. Duża lesistość terenu.

Jednocześnie podobszar **centrum wsi Łabowa** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Łabowa**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 45. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Łabowa

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak miejsc i aktywności integrujących mieszkańców. 2. Niski wyniki egzaminów w szkole. 3. Rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. 4. Brak oferty i infrastruktury kultury. 5. Duża liczba osób starszych (największy odsetek w gminie). 5. Brak zagospodarowanych miejsc rekreacyjno-turystycznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan techniczny i estetyczny obiektów publicznych (budynku Zespołu Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych czy Urzędu Gminy). 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Duża liczba budynków wybudowanych przez 1989 r. 4. Duży nie wykorzystany potencjał turystyczny obszaru. 5. Zły stan nawierzchni infrastruktury drogowej.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Łabowa.

Powierzchnia podobszaru: 47,35 ha.

Ludność podobszaru: 347 osób.

Opis podobszaru: obszar stanowiący ściśle centrum Łabowej. Duże nagromadzenie obiektów o ważnych funkcjach społecznych (szkoła, OSP, urząd gminy, kościół) przy czym budynki Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego oraz Urzędu Gminy wymagają termomodernizacji. Zły stan techniczny dróg dojazdowych do centrum miejscowości, brak oświetlenia przy drogach dojazdowych, brak parkingów bezpośrednio wpływa na poziom bezpieczeństwa mieszkańców gminy a także na jej atrakcyjność turystyczną. Duży potencjał m. Łabowa i całej gminy w postaci niewątpliwych walorów turystycznych i kulturowych nie mają szansy być odpowiednio wykorzystywane do rozwoju branży turystycznej ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury wspierającej. Odczuwalny jest brak miejsca spotkań dla

mieszkańców i przyjezdnych poprzez brak obiektów sprzyjających integracji np. mała architektura, zagospodarowane tereny zielone, place zabaw, czy też miejsce na lokalne imprezy (odpowiednia, duża sala z zapleczem socjalnym). Z uwagi na posiadane zasoby naturalne (teren górzysty, leśny), dużą liczbą tras turystycznych a także występowanie tu Hali Łabowskiej, gdzie mieści się Schronisko oraz wytyczone są liczne szlaki turystyczne, konieczne są przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej oraz hotelowej w tym agroturystyki.

Obszar Gminy Łabowa w dużej części objęty jest ochroną. Wyznaczone są tutaj obszary NATURA 2000 oraz Popradzkiego Parku Krajobrazowego, co bezpośrednio wpływa na potencjał gminy. Z uwagi na jej potencjały wszystkie miejscowości powinny rozwijać się w kierunku zagospodarowania terenu pod rozwój turystyki i czasu wolnego a także przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska naturalnego i poprawy infrastruktury drogowej.

PODOBSZAR 4 – centrum wsi Kamianna

Tabela 46. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Kamianna

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali miejscowości 2. Duża liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża aktywność mieszkańców w obszarze agroturystyki 2. Duża aktywność mieszkańców w zakresie produkcji produktów lokalnych tj. miód 3. Obszar bardzo spokojny oraz bezpieczny, praktycznie brak przestępczości
Pozostałe (techniczne, przestrzenno funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo – rekreacyjnych 2. Brak letniej infrastruktury sportowej 3. Niski wskaźnik aktywności gospodarczej w skali całej gminy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcjonowanie wyciągu narciarskiego wraz z infrastrukturą 2. Działalność gospodarcza Domu Pszczelarza oraz Muzeum pszczelarstwa 3. Dobre zaplecze hotelarsko-wypoczynkowe 4. Bardzo wysokiej jakości walory krajobrazu naturalnego oraz czyste powietrze

Jednocześnie podobszar **centrum wsi Kamianna** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Kamianna**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 47. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Kamianna

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak miejsc i aktywności integrujących mieszkańców w szczególności świetlicy wiejskiej lub innego miejsca aktywizacji społecznej. 2. Rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. 3. Brak oferty i infrastruktury kultury. 4. Duża liczba osób starszych (największy odsetek w gminie). 5. Wysoki poziom bezrobocia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak obiektów infrastruktury społecznej i edukacyjnej. 2. Brak publicznej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. 3. Zły stan infrastruktury drogowej, brak chodników oraz oświetlania ulicznego. 4. Zły stan infrastruktury obiektu „Dom pszczelarza” – konieczne prace w zakresie głębokiej termomodernizacji. 5. Brak miejsc parkingowych dla turystów i osób przyjezdnych 6. Mała liczba obiektów agroturystycznych. 7. Brak miejsc wypoczynku dla osób starszych oraz osób z problemami zdrowotnymi.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Kamianna.

Powierzchnia podobszaru: 18,53 ha.

Ludność podobszaru: 80 osób.

Opis podobszaru: obszar stanowiący centrum m. Kamianna. Biorąc pod uwagę fakt, iż jest to stosunkowo młoda miejscowość o dużym potencjale gospodarczym należy zadbać o to by obecnie odczuwane przez mieszkańców deficyty zostały zaspokojone. Do głównych deficytów zaliczyć należy brak miejsca spotkań dla mieszkańców a głównie młodzieży w postaci np. budynku z zapleczem socjalnym, świetlicą wiejską czy pomieszczeniami dla OSP. Brak jest również zagospodarowanych terenów sprzyjających integracji mieszkańców na świeżym powietrzu (mała architektura, parkingi, itp.). Ponadto z uwagi na charakter miejscowości oraz istniejące zasoby infrastruktury turystyki zimowej (stok narciarski) konieczne jest podjęcie działań w zakresie budowy parkingów publicznych, modernizacji drogi dojazdowej oraz budowy parkingów w centrum wsi. Co więcej zły stan techniczny obiektu „Domu pszczelarza” także wymaga podjęcia działań w zakresie termomodernizacji przedmiotowego obiektu. Mała liczba obiektów agroturystycznych oraz brak punktu sprzedaży produktów lokalnych, tak licznie wytwarzanych w okolicznych gospodarstwach rolnych prowadzi do wniosku o konieczności budowy lub zagospodarowania istniejących obiektów na cele turystyczne, głównie turystyka zdrowotna oraz aktywna.

PODOBSZAR 5 – centrum wsi Nowa Wieś

Tabela 48. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Nowa Wieś

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom bezrobocia wyraźnie widoczny w skali gminy 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie 3. Duża liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże zaangażowanie lokalnej społeczności w życie wsi. 2. Duża liczba w skali gminy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. 3. Przywiązanie do zmiany i tradycji lokalnych.
Pozostałe (techniczne, przestrzenno funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. 2. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej 3. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo - rekreacyjnych 4. Brak infrastruktury sportowej 5. Brak terenów inwestycyjnych oraz mogących taką funkcję pełnić. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo duże walory turystyczne miejscowości. 2. Występowanie obszarów chronionych. 3. Położenie miejscowości – bliskość Krynicy Zdroju. 4. Dobrze rozwinięte rolnictwo i leśnictwo a także łowiectwo.

Jednocześnie podobszar **centrum wsi Nowa Wieś** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Nowa Wieś**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 49. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Nowa Wieś

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak miejsc i aktywności integrujących mieszkańców. 2. Duża liczba osób bezrobotnych i korzystających z pomocy OPS. 3. Brak oferty i infrastruktury kultury. 4. Duża liczba osób starszych (największy odsetek w gminie). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak obiektów infrastruktury społecznej w tym obiektu OSP lub szkoły. 2. Niezadawalający stan infrastruktury drogowej. 3. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej 4. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo - rekreacyjnych 5. Brak infrastruktury sportowej 6. Niski standard obiektu szkoły; konieczność przeprowadzenia prac termo-modernizacyjnych.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Nowa Wieś.

Powierzchnia podobszaru: 38,80 ha.

Ludność podobszaru: 213 osób.

Opis podobszaru: obszar stanowiący centrum m. Nowa Wieś. Biorąc pod uwagę fakt, iż jest to miejscowość o dużym potencjale gospodarczym należy zadbać o to by obecnie odczuwane przez mieszkańców deficyty zostały zaspokojone. Do głównych braków zaliczyć należy brak obiektów infrastruktury społeczno- rekreacyjnej tj. np. świetlica wiejska, sala spotkań dla członków koła gospodyń wiejskich czy członków OSP. Na wskazanym obszarze znajduje się tylko budynek szkoły, który jak wynika z danych z Urzędu Gminy wymaga termomodernizacji. Na tym obszarze nie występują także żadne publiczne miejsca w zakresie turystyczno- rekreacyjnym. Brak zagospodarowanych miejsc

pod cele turystyczne znacznie ogranicza możliwość rozwoju turystycznego miejscowości, a co za tym idzie tworzenia nowych miejsc pracy. Z uwagi na położenie wsi konieczne jest podjęcie działań w zakresie rozwoju agroturystyki i produkcji produktów lokalnych, które w ramach sprzedaży bezpośredniej mieszkańcy mogli by sprzedawać turystom i osobom jadącym do Krynicy- Zdroju.

PODOBSZAR 6 – centrum wsi Roztoka Wielka

Tabela 50. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Roztoka Wielka

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	1. Wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet, osób młodych i bez stażu pracy 2. Wysoki odsetek osób objętych pomocą OPS w gminie.	1. Duża kreatywność mieszkańców. 2. Społeczeństwo młode, duża liczba osób w wieku produkcyjnym. 3. Duża liczba osób chcących rozwinąć działalność agroturystyczną.
Pozostałe (techniczne, przestrzenno – funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Niewielka skala inwestycji w budownictwo mieszkaniowe po 1989 r. 2. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej 3. Brak publicznych miejsc kultury i sportowo – rekreacyjnych 4. Brak infrastruktury sportowej, 5. Brak terenów inwestycyjnych oraz mogących taką funkcję pełnić	1. Bardzo dobre położenia miejscowości przy drodze głównej na Krynicy Zdrój. 2. Duży potencjał w zakresie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w obszarze turystyki. 3. Duże walory krajobrazowe wsi, występowanie roślinności chronionej. 4. Duży potencjał w zakresie kultywowania tradycji i kultury regionalnej.

Podobszar **centrum wsi Roztoka Wielka** wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym: **Roztoka Wielka**, a także stwarza realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 51. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Roztoka Wielka

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Zły stan infrastruktury społecznej – budynek gdzie mieści się świetlica wiejska jest w b. złym stanie technicznym, ponadto obiekt ten nie jest dostosowany do potrzeb osób starszych oraz osób niepełnosprawnych ruchowo. 2. Duża liczba osób bezrobotnych i os. korzystających z pomocy OPS. 3. Duża liczba osób niepełnosprawnych. 4. Brak oferty i infrastruktury kultury.	1. Brak zagospodarowanych miejsc na cele społeczno- rekreacyjne. 2. Brak zagospodarowanych miejsc pod względem infrastruktury turystycznej. 3. Brak sieci wodociągowej i kanalizacji. 4. Duża liczba budynków wybudowanych przez 1989 r. 5. Niska jakość infrastruktury drogowej.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Roztoka Wielka.

Powierzchnia podobszaru: 15,60 ha.

Ludność podobszaru: 59 osób.

Opis podobszaru: obszar stanowiący ściśle centrum Roztoki Wielkiej. Przez obszar Roztoki Wlk. biegnie droga gminna o numerze 1521 K oraz droga powiatowa o numerze 291621 K. Stan infrastruktury drogowej na obszarze miejscowości jest niezadawalający z uwagi na ubytki w nawierzchniach dróg gminnych oraz pozostałych dróg dojazdowych.

Biorąc pod uwagę zasoby naturalne Roztoki Wlk. oraz jej walory przyrodniczo- krajobrazowe miejscowość ta stanowi doskonałe zaplecze dla rozwoju turystyki. Na jej obszarze występuje m. in. chroniona roślinność oraz liczne tereny leśne. Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy stanu obecnego w Roztoce W. brak jest infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej oraz infrastruktury sportowej. Braki w przedmiotowym zakresie znacznie ograniczają możliwości rozwojowe przedsiębiorczości lokalnej zwłaszcza w obszarze turystyki oraz powodują wykluczenie społeczne mieszkańców Roztoki Wlk. Brak dostępu do podstawowej infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej powoduje znaczne ograniczenia dla mieszkańców w zakresie dostępności do usług aktywnego spędzania czasu wolnego. Ponadto do zdiagnozowanych problemów tej miejscowości zaliczono niski standard świetlicy wiejskiej, co powoduje brak możliwości w organizacji wydarzeń kulturalnych w Roztoce Wlk. Obecnie obiekt nie posiada zaplecza kuchennego oraz odpowiedniego zaplecza sanitarnego, część stolarki okiennej wymaga wymiany. Niezbędny jest również remont ścian i posadzek budynku oraz elewacji oraz dostosowania obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Spis Map

Mapa 1. Położenie Gminy Łabowa na terenie powiatu nowosądeckiego

Mapa 2. Podział administracyjny gminy Łabowa

Spis Tabel

Tabela 1. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łabowa- stan na 31.12.2015r.

Tabela 2. Sieć wodociągowa w Gminie Łabowa –stan na 31.12.2014r.

Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łabowa w latach 2010-2014

Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łabowa – stan na 31.12.2015r.

Tabela 5. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łabowa w latach 2010-2015

Tabela 6. Sieć gazowa w Gminie Łabowa w 2014 r.

Tabela 7. Sieć dróg w Gminie Łabowa

Tabela 8. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 9. Średnia liczba osób zamieszkujących w mieszkaniu, w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku

Tabela 10. Liczba budynków wg kategorii: wyposażonych w wodociąg, wyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 11. Zarejestrowane osuwisko na terenie Gminy Łabowa w latach 2004 – 2015

Tabela 12. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku

Tabela 13. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2012-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 14. Podmioty gospodarcze w Gminie Łabowa wg klas wielkości (stan na 31.03.2016 r.)

Tabela 15. Ilość podmiotów gospodarki narodowej w poszczególnych gminach Powiatu Nowosądeckiego w latach 2013 – 2014

Tabela 16. Wskaźnik przedsiębiorczości dla gmin z terenu Powiatu Nowosądeckiego – stan na koniec 2014 r.

Tabela 17. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 18. Ilość mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego wg gmin w latach 2009 - 2014

Tabela 19. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 20. Ruch naturalny w poszczególnych gminach Powiatu Nowosądeckiego w 2014 r.

Tabela 21. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w 2014 roku (stan w dniu 31.XII)

Tabela 22. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 23. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 24. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 25. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 28. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 29. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 30. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łabowa w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 34. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łabowa

Tabela 35. Wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół zlokalizowanych na terenie Gminy Łabowa w 2016 r.

Tabela 36. Organizacja pozarządowe w Gminie Łabowa wg stanu na dzień 30.06.2016

Tabela 37. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych sołectw Gminy Łabowa (wg danych za 2014 - 2015)

Tabela 38. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa

Tabela 39. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa z uwzględnieniem ich skali i wag

Tabela 40. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Czaczów

Tabela 41. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Czaczów

Tabela 42. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Maciejowa

Tabela 43. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Maciejowa

Tabela 44. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Łabowa

Tabela 45. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Łabowa

Tabela 46. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Kamianna

Tabela 47. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Kamianna

Tabela 48. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Nowa Wieś

Tabela 49. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Nowa Wieś

Tabela 50. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Roztoka Wielka

Tabela 51. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Roztoka Wielka

Spis Wykresów

Wykres 1. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wykres 2. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 3. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łabowa wg stanu na dzień 31.12.2015

Spis Fotografii

Fot. 1. Pierwszy budynek szkolny w Czaczowie

Fot. 2. Budynek szkolny w Czaczowie z roku 1911 po nadbudowie

Fot. 3. Obecny wygląd Szkoły Podstawowej w Czaczowie

Fot. 4. Szkoła Podstawowa w Maciejowej

Fot. 5. Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi

Fot. 6. Szkoła Filialna

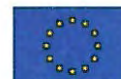

Przedmiotowy dokument powstał w ramach projektu pt. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łabowa.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Krzysztof Skraba